

KRIS
VAN EYGEN

HET 18-DAGEN
ULTIMATUM
een huis in-druk

HET 18-DAGEN ULTIMATUM

Kris Van Eygen © EYGEN-BOEKEN.be

Van Kris Van Eygen zijn verschenen:

Hoe ik Drek nek

Race naar de maan

De spieders van Toil Darranjé

De minnaren van Bokrijk

Net toen de wereld verduisterde

Het 18-dagen ultimatum

De heer van Doeatstad

Meneer P en zijn Hollandse gezelschap

Waarom wij niet meer seriemoorden

De bende van de paars-groene mannen

De relikwieënverzamelaar

De deur van het eeuwige leven

De man met de sigaret

De wespenvangers van Tornac

Papa komt slapen wanneer de vogeltjes fluiten

De droene bliender

Winterhutje

Ik kom even op verhaal

Eerste druk: juli 2012

Tweede, herziene druk: oktober 2017

Omslagillustratie: Kris Van Eygen

Foto auteur: Patricia Budenaerts

Redactie: Bureau Bisous Partout

Uitgever: Kris Van Eygen © EYGEN-BOEKEN.be

Niets uit deze uitgave mag je verveelvoudigen, opnemen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar maken, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

HET 18-DAGEN
ULTIMATUM

door

KRIS
VAN EYGEN

*'Like all of us in this storm between birth and death, I can wreak
no great changes on the world, only small changes for the better,
I hope, in the lives of those I love.'*

Dean Koontz

Proloog

Het was slecht weer. De regen kletterde ritmisch op de schuine ramen van de veranda. De druppels deden een poging mij te hypnotiseren. Omdat ik wist dat dit niet lukte als ik dat niet wilde, concentreerde ik me op mijn werk. Ik schreef.

Een groot deel van mijn leven speelde zich af in mijn hoofd. Ik zat aan de keukentafel met een blocnote voor me. In het wit van het papier zag ik een sneeuwlandschap waarin een lawine had huisgehouden. Ik had mijn skivakantie in maart toevallig doorgebracht op de plaats waar enkele weken eerder een sneeuwlawine zeventien chalets omver had gemaaid en een tiental mensen had gedood. Die herinnering maakte een andere los: op tv had een opa van 88 een poging gedaan om een ijsberg op Antarctica te beklimmen. Eenmaal bovenop de top had hij geroepen dat iedereen groots moest dromen.

Mijn fantasie sloeg op hol. Ik merkte de tegenstelling op tussen een ijsberg en een vulkaan. Die gedachte maakte de herinnering aan de popgroep Eruption weer levendig. Ik had ooit tijdens een carnavalsfeest naarstig naar vrouwelijk schoon gezocht en met de chocoladebruine zangeres meegezongen: 'I can't stand the rain, against my window o o, bringing back sweet memories'.

Herinneringen. Ik had zelf geen oorlog meegemaakt, maar de tv had me uit de nood geholpen. Via het journaal van de eeuw was ik te weten gekomen dat in de tweede wereldoorlog alle klokken uit de kerktorens waren gehaald om ze om te smelten tot tanks en ander oorlogsmateriaal. Gelukkig was na de oorlog een deel van de klokken ongeschonden teruggevonden en hadden ze hun plaatsje in de torens teruggekregen. Het beeld van het onaangeroerde klokkenkerkhof had wel iets, maar ik kon er de vinger niet opleggen. Was het de onsterfelijkheid der dingen die me raakte?

Er was me geleerd niets te doden, in plaats daarvan kon ik beter iets verwekken. Helaas was ik ongelukkig getrouwd met een vrouw

die geen kinderen wilde. Mijn huwelijksleven ging zonder veel gedreun en gestamp voorbij.

Geef mij maar de goede oude tijd. Voor mij mocht de tijdpijl zich omkeren. Ik zou mijn dierbare ex-vriendinnen bezoeken en beslissen wie van hen de moeder van mijn kinderen mocht zijn. Alleen smalle vrouwenhanden waren efficiënt, om vast te houden en om er kleine handjes in te laten groeien.

Het schrijven vlotte niet. Normaal haalde ik mijn inspiratie uit mijn herinneringen en belevenissen, maar nu wilde ik eens wat anders proberen. Hoe zou het zijn om eerst het verhaal te schrijven en daarna de fictie in werkelijkheid om te zetten?

Ik schrok me rot toen ik iets over het dak van de veranda hoorde lopen. Gelukkig was het slechts de kat van de burens die me door het schuine raam recht in de ogen aankeek. Ze maakte geen aanstalten om weg te gaan. Toen ik van mijn stoel vloog, sprong ze in een waanzinnige boog naar het dak van de buur en verdween achter een muur.

Ik stond aan het venster naar buiten te gapen. Het kwam nog niet bij me op dat de nachtmerrie was begonnen. Een die voor tien kon tellen.

Deel 1

In het voorgeborchte des vaders

Het nam heel wat tijd in beslag om me aan te kleden. Ik trok de broek van namaakleer aan die tante Elza speciaal had gemaakt, ook de korte motorlaarzen en de lichtblauwe jas. Vervolgens trok ik mijn donkerblauwe muts en de witte helm over het hoofd. De helm was twee maten te groot, maar door de dikke muts paste hij. Mijn handschoenen zaten wel als gegoten.

De tank, de zijpanelen en het kontje van de motorfiets waren in de kleuren van de voetbalploeg van Sint-Truiden gespoten: geel en lichtblauw. De machine woog rijklaar bijna driehonderd kilo waardoor ik hem moeilijk door de deuropening van de bergruimte kreeg.

Toen ik het knopje voor de elektrische starter indrukte, kwam de motor ronkend tot leven. Met een soepele greep aan de koppeling en een draai aan de gashendel schoot ik als een pijl uit een boog weg.

Het was eind september, een zondag, en ik koerste naar een industrieterrein dat goed als Amerikaans stratencircuit kon dienen. Voor me doemde een rood-wit gestreepte schoorsteen op die een brandend goedje de lucht in spoot. Het bedrijf stond verdekt opgesteld achter een rij lage bomen. Het wilde geen pottenkijkers aan de slagboom mét waarschuwend bord te oordelen: TOEGANG VERBODEN VOOR ONBEVOEGDEN.

Zondagsrijders hielden het verkeer op aan een kruispunt. Ik verleende vlot voorrang. Toen ik de betonnen baan overstak, zag ik een uitgeveegde en opgedroogde bloedplek als bewijs van een dodelijk ongeval. Het had me doen nadenken over mijn eigen sterfelijke leven, maar ik had veeleer de neiging om nog wat harder te gaan rijden.

De herfst was net begonnen, maar de temperatuur was nog zomers. De geasfalteerde weg kronkelde door het landschap. Het was de eerste keer dat ik hem in tegenovergestelde richting aflegde.

De S-bocht kwam eraan. Ik had hem al tientallen keren feilloos genomen, ook nu lukte de bocht naar links. In een onbewaakt moment keek ik naar de snelheidsmeter zonder de gashendel dicht te draaien en ineens begreep ik dat ik veel te snel de rechterbocht aansneed. Ik had al dikwijls gepocht over de computer in mijn hoofd die in een fractie van een seconde situaties inschatte en de juiste bewegingen dirigeerde, maar nu had hij een kleine berekeningsfout gemaakt die grote gevolgen kon hebben.

Ik draaide de gashendel dicht. De motorrem werkte prima maar niet snel genoeg. Door de consternatie vond ik niet onmiddellijk het rempedaal aan mijn rechtervoet, ook de voorrem had weinig effect. Ik probeerde de motorfiets door de rechterbocht te krijgen, maar daarvoor moest ik even van de weg. Helaas katapulteerde een ondiepe gracht me in de lucht. Ik hield het stuur angstvallig vast terwijl ik ongelovig naar mijn voeten keek en de wereld onder me door zag draaien.

Gelukkig was er niet veel verkeer en hinderde ik geen andere weggebruikers. Ik kon niets anders doen dan me voorbereiden op een onzachte landing. Omdat ik in de lucht hing, kon ik niets met het stuur uitproberen. Getuigen zouden het wellicht als een flits hebben ervaren. Ik zag alles vertraagd, alsof de tijd bijna stilstand om me de mogelijkheid te geven een uitweg te zoeken. Helaas kwam de muur van maïsstengels angstwekkend dichterbij. Mijn computerbrein rekende uit dat ik niet genoeg plaats had om tijdig tot stilstand te komen.

De klap van het voorwiel op de grond ving ik met armen als schokbrekers op. De slag was zo hevig dat ik het gevoel had dat ik de stuurstangen aan beide kanten zomaar omlaag plooidde, als een krachtpatser die ijzeren staven tot een kunstwerk ombuigt. Maïskolven vlogen rond mijn oren en sloegen tegen de stevige kuip die ik enkele maanden eerder aan het hoge stuur had bevestigd. De motorfiets maakte slagzij en ploegde met de rechtervoetsteun door de aarde tot hij eindelijk tot stilstand kwam.

Ik zat er nog steeds op, maar het gewicht van de motorfiets hield mijn rechterbeen geklemd. Het zag er niet goed uit. Ik liet mijn bovenlichaam op de grond zakken en snakke naar adem. Toen ik door een gat van maïsstengels omhoogkeek, dacht ik een groep vogels te zien rondcirkelen. Gieren? Het idee was gek. Gelukkig kon ik mijn blik even later wat scherper stellen om te zien dat het kleinere vogels waren. Kraaien, merels of kauwen?

Mijn hart bonkte in mijn borstkas en ik rustte minutenlang uit. Toen ik genoeg kracht had verzameld om mijn handschoenen, muts en helm af te doen, voelde ik de warmte van de motor die op mijn rechterbeen lag. Het angstzweet brak me uit toen een druppel op mijn hand viel: de tank lekte benzine.

De motor was afgeslagen, dat scheelde. Ik reikte met mijn rechterarm naar het contactsleuteltje en draaide het in de uitstand. Alle stroom viel uit waarmee ik het brandgevaar voldoende kon indijken.

Boven mij omspande zich een wolkeloze hemel, waardoor alle zomerwarmte zomaar in de ruimte verdween. Zelfs in mijn warme jas gingen de rillingen over mijn ruggengraat. Ik hoopte dat een boer net op die zomeravond zou besluiten om het maïsveld af te rijden, jammer genoeg kwam geen enkel geluid van een machine tot mij door. Ik keek op mijn horloge, het was 18 uur. Het zou nog een uur duren voordat mijn vrouw alarm zou slaan.

Die avond zou ik samen met haar een bezoek brengen aan tante Elza en oom Gust. Zij waren me dierbaar omdat zij zich mijn opvoeding hadden aangetrokken nadat mijn ouders waren overleden. Het paar was kinderloos gebleven. De medische techniek was toen nog niet ver genoeg gevorderd om hun kinderwens op een praktische manier te concretiseren. Ze hadden nu drie adoptiekinderen onder hun vleugels en ik beschouwde Vic, Dira en Ronee als mijn neef en nichtjes.

Mijn kameraden waren ondertussen allemaal getrouwd, maar ik had op 27-jarige leeftijd nog steeds gepaste vrouw gevonden. Daarom had ik de hulp van een huwelijksbureau ingeroepen. De

eerste afspraakjes waren spannend geweest. De liefvallige dames in kwestie had ik wel zien zitten, maar na een cafeetje hier en een bioscoopje daar hadden ze me laten weten dat zij het voor gezien hielden. Er waren er zelfs bij die mij niet wilden omdat ik geen praktiserende katholiek was.

Ik liet de moed niet zakken, schreef verwoed naar andere kandidaten en sprak met hen af op geheime plaatsen, met iets herkenbaars in de hand of op het hoofd. Met die vrouwen kon ik goed overweg, maar ik vond altijd wel een reden om de relatie af te breken.

Op een dag maakte ik een afspraak met Fren Jezet. Ze was mollig en had kortgeknipt blond haar. Ik was ervan overtuigd dat blond altijd iets voor had op donkerharigen, ook al deden er veel mopjes van domme blondjes de ronde en waren de brunettes er steevast van overtuigd dat zij ook wel iets in hun mars hadden.

Frens gezicht zag er heel jong uit hoewel ze al achtentwintig lentes telde. Ze was opgegroeid in een doorsneegezin en had het geluk om verder te kunnen studeren. Uiteindelijk had ze een hoge positie in een bank bereikt, maar ze had te weinig tijd genomen om een man te vinden. Ze was voor de kleur van de inkt uit mijn vulpen gevallen – mauve – waarmee ik haar een brief had geschreven.

Zoals de meeste kersverse koppels, liepen we te hard van stapel. Drie maanden later kwamen we tot de vaststelling dat we getrouwd waren en aan kinderen moesten denken. Dat fluisterde onze omgeving ons toch in de oren. Gelukkig zagen we het allebei niet zo zitten om onmiddellijk een kroost aan te kweken.

Het leek alsof ik er al uren lag toen ik op mijn horloge zag dat het slechts tien minuten later was: tien na zes. De benzinelucht hielp me eraan herinneren dat de tank nog steeds lekte. Wat kon ik doen? Mijn leven had in het maïsveld kunnen eindigen zonder dat ik ooit kinderen op de wereld had gezet. Was dat erg, of waren er al genoeg kinderen die geen toekomst meer hadden omdat hun ouders die zelf niet meer zagen zitten? Ik hield me voor dat ik me nooit meer

zou laten meeslepen als ik ooit uit dat verdomde maïsveld kon ontsnappen.

Ik verzamelde al mijn kracht in mijn armen en probeerde de motorfiets van mij af te duwen. Dat had als gevolg dat mijn geklemde been nog meer pijn deed. Ik staakte mijn poging en besloot de aarde rond en onder mij verder weg te graven. Al snel voelde ik een verlichting en werd het me duidelijk dat ik als een woeste mol moest gaan graven.

Ik schrok me rot, want ik had bewusteloos gelegen of was doodgewoon van vermoeidheid in slaap gevallen. De zon was al achter de horizon gezakt en de wijzers op mijn horloge kon ik nauwelijks onderscheiden. Toch was ik genoeg bij mijn positieven om het contact van de motor aan te zetten en bij het licht van het dashboard halfnegen op het klokje af te kunnen lezen. Hopelijk had mijn vrouw ondertussen alarm geslagen. Een zaktelefoon in deze omstandigheden was heel praktisch geweest, maar ik was hem thuis vergeten.

In afwachting van de reddingsoperatie ondernam ik nog een laatste poging om mijn been vanonder de motorfiets te trekken. Dat lukte. Het deed pijn maar het was gelukkig nog heel.

Liggend op mijn rug probeerde ik in een flashback te reconstrueren hoe mijn leven vóór het domme ongeval eruit had gezien. Mijn werk stond me niet meer aan omdat het glasbedrijf was opgekocht door een veel groter bedrijf dat autovensters produceerde. Ik stelde me voor dat alle glasbedrijven van de wereld zich uiteindelijk in één bedrijf zouden verenigen: GLAS. Dat idee kon ik doortrekken naar bijvoorbeeld alle banken door ze BANK te noemen, of alle ijsjes door IJS te laten maken, alle treinreizen door TREIN en alle buslijnen door BUS te laten uitbaten. Wat een gemak zou het zijn als alle supermarkten weer WINKEL heetten en dezelfde prijzen vroegen?

Ik wilde iets totaal anders gaan doen. Misschien moest ik een van mijn hobby's professioneel tot ontwikkeling brengen:

filmmontages maken of tekenen. Alleen was daar zo moeilijk geld mee te verdienen. Huisvrouw, dat leek me ook wel wat, maar mijn vrouw wilde geen kinderen. Ze had genoeg aan een carrière als diensthoofd van de IT-afdeling in een bekende bank en ik verdacht haar ervan met de baas in bed te zijn gedoken om een trapje hoger in de hiërarchie te geraken. Kon ik daar wel zo zeker van zijn? Iemand vanbinnen en vanbuiten kennen was volgens mij onmogelijk. Er was altijd de twijfel. Een hond kan zich ook vergissen en zijn scherpe tanden in de wang van een kind zetten.

De reddingsploeg liet op zich wachten. De kou had zich in mijn klamme lijf genesteld en het werd tijd om me hiervandaan te slepen. Langzaam ging ik zitten, maar ik moest al mijn wilskracht bundelen om mijn duizeligheid te trotseren. Met mijn armen als de steunberen van een kerktoeren hield ik mij rechtop. Toen de draaierigheid ophield kon ik aan de tweede fase van mijn reddingsplan beginnen. Ik trok mijn benen op en begreep opgelucht dat mijn rechterbeen nog op de commando's van mijn brein reageerde. Toen ik ging staan, leek ik door mijn knieën te zakken, maar mijn wil maakte mijn lichaam wijs dat er niets aan de hand. Voortaan zou ik onverwoestbaar zijn. Alleen al het idee zou voldoende moeten zijn.

Daar stond ik dan, wankelend op mijn bevende benen, middenin een maïsveld waarvan de stengels boven mijn hoofd uitstaken. Ze verhinderden me het uitzicht over de omgeving, alleen de bijna vollemaan kon ik zien. Het werd me plots duidelijk dat ik de val met de motorfiets als een ommekeer in mijn leven moest zien.

De duizeligheid trok langs mijn ruggengraat met de zwaartekracht mee naar beneden en met veel moed ging ik de strijd met de elementen aan. De maïsplanten klepperden met hun bladen in de lichte avondbries, alsof ze per se een komisch toneelstuk van het nodige applaus wilden voorzien. Ik kon er niet om lachen, maar mijn gedachten hielpen mijn lachspieren te ontspannen. Ik begreep dat ik dicht bij de dood was geweest, dat ik uit het beetje

geluk dat ik uit de natuur had kunnen plukken – in de vorm van een nog ongekende soort energie – een nieuw leven had geschapen.

Rechtstaand kon ik beter het slagveld overzien dat mijn motorfiets in het maïsveld had aangericht. Menig stengel – op sommige plaatsen zelfs drie rijen breed – was volledig met de grond platgewalst, alsof een ufo ze als grashalmen tegen de grond had geplet. Ik stapte de gang af die de motorfiets door het maïsveld had getrokken. Ik telde tot 33. Als een kreupele stap een halve meter lang was moest ik ongeveer vijftien meter diep gegaan zijn. Omgerekend en rekening houdend met de toenemende weerstand van de planten en de mulle aarde was dat getal wellicht terug te brengen tot een snelheid die de toegestane 90 km per uur ruim overschreed.

Bij het verlaten van het maïsveld schrok ik van een stel felle lampen dat over de weg naar mij toe kwam. Het ding zoefde geluidloos voorbij. Het was geen auto, het kon ook geen motorfiets zijn geweest. Het had een bus kunnen zijn, maar daarvoor was het niet lawaaiërig genoeg. Een trein kon het ook al niet zijn omdat het daarvoor niet lang genoeg was. Speelde mijn fantasie me parten of was het misschien een ufo?

Ik besloot de veiligste weg te nemen en tussen de eerste twee rijen maïsstengels te lopen. Het maakte niet veel uit in welke richting omdat de kans dat ik binnen vijf minuten een huis zou tegenkomen aan beide kanten even groot was.

Het maïsveld was groter dan ik dacht. Een dichtbij wonende boer zou mijn geschreeuw nooit hebben gehoord. Aan het einde van het veld waagde ik me op de onverlichte straat. Geen enkele lantaarnpaal bescheen het asfalt, maar in het licht van de bijna vollemaan en de hele sterrenrimram boven mijn hoofd kon ik heel goed de weg terugvinden. Terwijl ik voortstompelde, realiseerde ik me dat ik door het oog van de naald was gekropen.

Onderweg naar het verre lichtpuntje dacht ik dat iets of iemand me gadesloeg. Ik keek rondom mij maar zag niets bijzonders, vervolgens vestigde ik mijn aandacht op de hemel. Daar zag ik twee

grote ogen bestaande uit lichtblauwe irissen met pupillen in magisch oogwit. Ze keken me star aan en leken zich tot een geheel te willen vormen met een neus en mond van sterren. Het gezicht in de lucht had iets bekends maar de herinnering zat te diep in mijn geheugen verstopt. Er waren grotere krachten nodig om ze terug naar boven te halen.

Een oogwenk later was het gezicht opgegaan in het donkerste van de nacht en vervolgde ik mijn weg in de mening dat het een zinsbegoocheling was geweest. Waarschijnlijk had een immens grote lens in de ruimte een ver verwijderd sterrenstelsel vergroot tevoorschijn getoverd. Of was de illusie een gevolg van een hersenschudding die ik door de val had opgelopen?

Ik naderde een donker kruispunt. In het licht van een solitaire lantaarnpaal zag ik het café Jongheer Nelson staan. Drie zware motorfietsen stonden voor de deur. Als stoere motorrijder had ik van de eigenaars ervan niets te vrezen. Aan de kleurrijke tl-verlichting kon ik opmaken dat er ook nog andere diensten werden aangeboden.

Ik graaide al mijn moed bij elkaar en duwde de versleten deur open. De rook palmde me als een geheimzinnige nevel in. Aan de toeg ontwaarde ik een ruige man in leren vest zonder mouwen. Zijn zwaar behaarde armen staken eruit als de armen van een orang-oetang. Zijn hoofd had iets van dat van Mozes zoals ze hem meestal in prenten afbeelden, met een lange lapjesbaard en droevige ogen, alsof hij liever een ander leven had willen leiden.

Achter de toeg stond een vrouw die haar beste jaren had gehad, maar ze haalde wel haar mooiste glimlach voor mij boven. Links in de hoek draaiden twee jonge vrouwen zich om en sloegen me gade alsof ze me op een veemarkt keurden. Ik vermoedde dat de andere motorrijders in een kleffe slaapkamer ergens op de eerste verdieping het beste van zichzelf gaven.

Niemand zei iets, ze lieten het eerste woord aan mij. Ik nam me voor onmiddellijk mijn vrouw te telefoneren, haar te vragen of ze me kwam halen en daarna als de weerlicht te verdwijnen.

‘Goedenavond,’ zei ik.

Daar moest ik tante Elza nog voor bedanken. De wereld aan de beleefden en de correcten.

De vrouw achter de toog zweeg omdat ze vermoedde dat ik nog meer ging zeggen.

Ineens viel het me op dat er geen muziek speelde. In een café zonder muziek kon ik nog een goed gesprek houden, misschien was dat wel de bedoeling van de motorrijder die aan de toog hing. Af en toe haalde hij zijn behaarde apenarm uit om het duvelsglas naar zijn lippen te brengen.

‘Ik zou graag telefoneren. Is dat mogelijk?’

Zonder te aarzelen overhandigde de barvrouw me haar zaktelefoon. Het zweet brak me uit toen ik eraan dacht dat ze mijn gesprek zouden kunnen afluisteren.

De twee vrouwen aan de andere kant van het café stonden op, alsof ze wild hadden geroken en op een teken hadden gewacht. Ze liepen wiegend met hun derrière naar de motorrijder en bleven als zijn steunberen aan de toog staan.

Snel maakte ik een keuze. De lange blonde had ellenlange benen, maar ze was te oud voor mij, hoewel ze misschien even oud was als ik. De donkere die een kop kleiner was, zag er veel beter uit en liet ook meer van haar lichaam zien. Het rokje eindigde net bij de splitsing van haar benen. Haar borsten waren iets kleiner maar wel voller dan haar vriendin. Als ik dan toch moest kiezen, zou ik de mollige nemen.

Toen ik het nummer op de telefoon vormde, hoorde ik boven een deur opengaan. Iemand met zware stap daalde van de trap af en uit de trapgang doemde nog een motorrijder. Zijn armen en hoofd waren gladgeschoren en getatoeëerd, zonder een gaaf plekje huid over te laten. De tatoeages waren zo ingewikkeld dat ik onmogelijk kon bepalen wat erin verwerkt was. Het hadden spelende dinosaurussen kunnen zijn.

De man achtte mij geen blik waardig en zei tegen de motorrijder aan de toog:

‘Godverdorie, die meid kan er wat van.’

‘Doet ze alles wat je vraagt?’ vroeg de popelende motorrijder.

‘Zelfs dat wat je vrouw niet wil doen,’ bulderde de bevredigde motorrijder.

‘Ik ben niet getrouwd,’ zei de andere schamper.

‘Goed voor jou, maar als ik jou was zou ik me maar naar boven haasten.’

De geile motorrijder knikte en schoof van zijn kruk. De blonde deed nog een poging om hem voor zich te winnen, maar hij duwde haar ruw van zich af. Blijkbaar was hij ook voor de dame op de eerste verdieping gekomen en voldeden de twee meiden beneden niet aan zijn eisen.

Terwijl de tevreden motorrijder zich aan de toog zette om zijn dorst te lessen, stampte de andere naar boven. Zijn stappen klonken synchroon met de kiestoon in mijn rechteroor. Aan de andere kant van de lijn klikte het waarna ik mijn vrouw haar naam hoorde zeggen.

‘Hallo Fren, ik ben het,’ zei ik.

Ik moest mijn naam niet noemen, want ‘ik’ was altijd dezelfde.

‘Waar zit je nu weer? Tante Elza heeft gebeld en ze vroeg waar we bleven.’

‘En wat heb je gezegd?’

‘Ik moet geen uitvluchten voor haar verzinnen. Ik heb gewoon gezegd dat je met de motorfiets weg was.’

‘Verdorie, zo maak je haar nog ongeruster.’

‘Wat kan mij dat schelen, dat mens moet het ooit gaan begrijpen dat je te oud bent voor zoveel zorgen.’

Ze had gelijk, maar dat kon ik niet zomaar toegeven en zei:

‘Wacht maar tot jij moeder bent.’

‘Laat me niet lachen,’ zei ze, ‘kom je nu nog of hoe zit dat?’

‘Ik zit in een café ergens in een godvergeten streek, mijn motorfiets ligt een kilometer hiervandaan in een maïsveld.’

‘Ben je gevallen?’

Ze vroeg het niet bezorgd, ze wilde enkel weten of ik me goed bezeerd had. Waarschijnlijk had ze ook al begrepen dat het niet zo erg kon zijn omdat ik zonder problemen die kilometer te voet had kunnen afleggen. Fren was een slimme vrouw, iets wat ik altijd in haar had bewonderd.

‘Ik ben twintig meter ver in een maïsveld gereden. Mijn been doet pijn, voor de rest mag ik zeggen dat ik er goed vanaf ben gekomen.’

‘Goed voor jou.’

‘Wil je me komen halen?’

Het bleef even stil.

‘Fren?’

‘Ik heb bezoek.’

‘Wie dan?’

Weer even stilte. Als ze mannelijk bezoek had waarvan ik niets mocht weten, had ze dat zelfs niet moeten vermelden.

‘Mijn advocaat.’

Ik had het zien aankomen. Het boterde al een tijdje niet meer tussen ons. De eerste vier jaren van ons huwelijk waren prima verlopen. Ik had eindelijk alles met twee kunnen doen. Door Fren had ik mijn vliegangst overwonnen. Ik had altijd vakantiebestemmingen uitgekozen naargelang de bereikbaarheid met een motorfiets, auto, bus of trein, in die volgorde van belangrijkheid, maar met Fren was ik de halve wereld rondgereisd per vliegtuig.

‘Wil je scheiden?’ vroeg ik.

‘Ja,’ zei ze, ‘eerlijk gezegd durfde ik het niet recht in je gezicht te zeggen. Via de telefoon gaat het me duidelijk beter af.’

In het vijfde jaar was er sleet op ons huwelijk gekomen. Ik wist dat Fren zich ook schuldig voelde omdat onze relatie geen langer leven beschoren was.

‘Oké, dan hoef je me ook niet meer te komen halen,’ zei ik gelaten, ‘ik ben toevallig op een plaats waar ik de bloemetjes kan buitenzetten.’

‘Je gaat toch geen rare dingen doen?’

Ze ging na of ik mijn leven beu was.

‘Fren, bedankt dat je me bij het nemen van deze grote stap hebt geholpen,’ zei ik en verbrak de verbinding.

Toen ik me omdraaide, stond de donkere callgirl vlak achter me. Ze glunderde en klapte enthousiast in haar handen. Ik nam haar bij haar mollige heupen vast en zag over haar schouders heen hoe de derde motorrijder als een duiveltje uit een doosje verdwaasd recht veerde vanuit zijn liggende positie op de bank naast de flipperkast. Zijn gezicht verried een dronken toestand en ik hoefde van hem geen hulp te verwachten om mijn motorfiets uit het maïsveld te evacueren.

Het meisje van plezier trok me mee naar boven. In mijn hunker naar buitensporige seks zag ik heel even de zin van het leven. Mijn vlees was zwak en ik had heel wat schade in te halen.

Het was niet de fletse slaapkamer die ik me had voorgesteld. Het behangselpapier was van het type dat in een badkamer hoorde: waterbestendig. De gordijnen waren beschilderd met abstracte figuren en het bed zag er stevig uit. De kamer rook fris.

Ik had wat alcohol binnen om de eerste schrik te verdrijven, maar ik was nog niet dronken. Ik wilde mijn kleren uittrekken. Dat mocht niet omdat zij dat voor haar rekening wilde nemen. Ze kwam naar mij terwijl ze haar lichte kleding langzaam van haar lijfje liet glijden. Haar lichaam was onbeschrijflijk mooi.

Ze trok me aan mijn hand mee en duwde me op het bed. Liggend op mijn rug kon ik mezelf in de spiegel aan het plafond zien, als een happende vis op het droge. Ze bekroop me als een glibberige paling en trok mijn hemd over het hoofd uit, friemelde vervolgens aan mijn riem en trok hem in één ruk uit mijn broek. Terwijl ze de gulp opentrok, vreesde ik dat ik vroegtijdig zou klaarkomen.

‘Mijn naam is Babette Ambroos,’ zei ze, ‘en jij?’

Mijn broek was niet meer de gevangenis die ze de laatste minuten voor mijn geslacht was geweest. Babette trok ze uit en gooide ze naast het bed op de grond.

‘Aangenaam,’ kreunde ik, ‘Otis Revival.’

Haar fronsende wenkbrauwen vertelden me dat ze het een vreemde naam vond. Ze onderbrak even haar bezigheden en zei:

‘Ik heb nog nooit een Otis bevredigd, dat belooft.’

Het was de laatste impuls die haar deed besluiten er een onvergetelijke nacht van te maken. Haar fantasie sloeg op hol en Babette liet me alle hoeken van haar slaapkamer zien.

Toen we zalig naast elkaar in het grote bed uitblezen van de geleverde inspanningen, terwijl ik dacht dat het eindelijk gedaan was, fluisterde ze met een melig stemmetje in mijn oor dat ik haar ‘s morgens op mijn eigen manier mocht wakker maken. Mijn geluk kon voor even niet op in café Jongeheer Nelson.

Vanuit mijn tijdelijke verblijfplaats belde ik die maandag naar het werk. Aan mijn bazin legde ik uit dat ik in het weekeinde met de motorfiets was gevallen en pas donderdag zou komen werken. Ze deed niet moeilijk en wenste me beterschap.

Aan de dokter vroeg ik een briefje voor drie dagen. Hij maakte daar geen probleem van en gaf me een zalfje om op de gevoelige plaatsen te smeren, voor als het echt nodig was.

Babette stelde voor te blijven logeren en ik ging snel akkoord. Zij zag iets meer in mij dan in al die andere motorrijders die het café frequenteerden en belde naar haar thuis om te zeggen dat ze moest doorwerken. Waar die thuis was, was me niet duidelijk en ik vroeg haar er ook niet naar.

Ik liet me de volgende twee dagen door Babette verwennen. Tussendoor sliep ik.

Die woensdag hielp de dronken motorrijder van de eerste avond me met de motorfiets uit het maïsveld te duwen. Het ding had niet veel schade opgelopen, enkel de voetsteun was kromgetrokken en het kuipje was versplinterd door de botsing met de rijpe maïskolven.

Bij de eerste startpoging kwamen vreemde motorgeluiden naar boven, maar na een tiental seconden kreeg de motor het ritme te pakken en liet dat niet meer los. Gelukkig had de antieke motorfiets nog een ouderwetse batterij die twee keer groter was dan de batterij van een moderne motorfiets.

Ik vroeg of Babette zin had om een ritje te maken, op de motorfiets welteverstaan. Ze ging akkoord als ik beloofde voorzichtig te zijn, want ze had het niet zo op een ijzeren paard gemunt. Van de hulpvaardige motorrijder kreeg ze een helm.

We waren enkele kilometers gevorderd toen ik begreep dat Babette dicht bij het circuit van Zolder woonde. Omdat het circuit gesloten was, reed ik naar een plaats waar we de baan goed konden overzien. Achter de omheining hielden we halt en stapten af.

Een racebolide schoot met vel kabaal door de chicane, maar het motorgeluid zou niet tot het eerstvolgende dorp geraken vanwege de barrière van bomen. Links van de baan zag ik de grote tribune en rechts de pits met de toren erachter. De betonnen muur iets verder weg schreeuwde me VERRASSEND LIMBURG toe.

Babette had meer aandacht voor de afvalwagen die van rechts kwam aangereden. Ik stelde me voor dat de grote plastic zakken iets verderop gevuld waren met afgedankte motoronderdelen en tampons van pitspoezen. Tot mijn stomme verbazing begon de afvalwagen de straatrand te vegen. Ik zette enkele stappen achteruit om hem door te laten.

Toen de afvalwagen voorbij was, viel mijn oog op de reclameboodschappen aan het restaurant dat treffend PITS was gedoopt. Aan de pits hingen enorme plakaten van BANK en FRISDRANK. BRANDSTOF wist de consument te verbazen met drie grote vraagtekens; zij maakten het landschapsplaatje wat mysterieuzer.

Het viel op dat de raceauto's in vergelijking met de omgeving weinig reclame op hun chassis meedroegen, alsof dat enkel nodig was in de te winnen race op zondag en niet tijdens de training op woensdag. Behalve Babette, ikzelf en twee fietsers die waren gestopt om uit te rusten, waren er geen toeschouwers te bespeuren.

Het piepende geluid van schuivende banden maakte ons duidelijk dat er iets verkeerd ging. De slippartij was al voor de helft voorbij toen ik de tollende raceauto eindelijk in mijn blik ving. Hij botste met zijn voorkant tegen de vangrails en sloeg met zijn achterkant tegen de omheining aan de overkant van de baan.

Terwijl de racer uit zijn bolide stapte, kwamen de hulpdiensten in actie. In een mum van tijd stonden ze rond het wrak en gaf de racer hen instructies over waar ze een mogelijke brand in de kiem konden smoren. Tot ieders opluchting sloegen er geen vlammen uit.

De racer begon zijn wandeling naar de pits en keek toevallig in mijn richting. Ik kon het niet laten om te roepen:

‘Brokkenpiloot.’

‘Hou je stil,’ riep Babette terwijl ze haar elleboog in mijn maag porde.

De racer zwaaide alsof ik een van zijn dierbare fans was.

We bleven het spektakel nog even aanzien voordat we terug naar Babettes logement reden.

De zwijgzame vrouw achter de toog stond erop dat ik logeergeld betaalde. Het kon haar niets schelen dat Babette gratis de liefde met mij wilde bedrijven. Ik begreep dat het mooie liedje niet kon blijven duren, ook Babette zag dat in. Ze moest geld verdienen. Het enige werk dat zij goed kon, was zich prostitueren. Het was geen schoon beroep, maar ze kon zich veel beroepen voorstellen die smeriger waren en die veel minder geld opleverden.

Ze vertelde me dat ze liever in een stripteasebar werkte, want daar moest ze enkel de mannen het idee geven dat ze met hen naar bed wilde gaan. Ze zou dan met haar verleidelijke lichaam voor hun neus kronkelen, geil dansen, met haar kont draaien en fooien innen. De mannen zouden zelfs niet begrijpen dat ze werden geneukt zonder in haar bed te belanden.

Op mijn vraag hoe ze in die branche was terechtgekomen, reageerde Babette ontwijkend. Ze wilde kwijt dat ze als kind werd misbruikt en dat was geen goede start geweest.

Op de derde dag na mijn ongeval, ‘s avonds laat, besloot ik afscheid te nemen. Tijdelijk, want ik was iets voor Babette gaan voelen. Het idee dat ze zich door andere mannen liet bepotelen, stond me niet aan.

‘Otis, weet je dat je een aangename man bent? Ik voel me helemaal op mijn gemak bij jou.’

‘Ik heb dat ook bij jou,’ zei ik.

‘Waar ga je nu heen?’

‘Ik weet het niet. Ik moet nog van alles regelen met mijn vrouw, de scheiding en zo. We komen goed overeen en dat zal wel

meevallen. Het huis staat op mijn naam, zij betaalde haar deel af en dat zal ik haar terugbetalen.'

'En daarna?' vroeg ze, alsof ze wilde polsen naar mijn wil om haar wat langer gezelschap te houden.

'Ik weet het echt niet. Een bepaald gevoel overspoelt me, ik heb het nog nooit gevoeld, maar ik weet dat ik op een keerpunt in mijn leven ben beland. Alleen zou ik graag weten waar de ingeslagen weg me naartoe zal leiden.'

'Ik wens je veel geluk. Denk nog eens aan mij en Anouk.'

'Is Anouk jouw blonde vriendin?'

Babette lachte en liet even een glimlach doorschijnen.

'Nee, Anouk is mijn dochter.'

'Waarom zeg je dat nu pas? Waar heb je haar verstopt?'

'Ik durfde het niet eerder te zeggen omdat ik niet wist of jij mijn type was. Alleen in het weekeinde werk ik hier terwijl mijn moeder op mijn dochter past.'

'Het weekeinde is al drie dagen oud,' zei ik, 'hoe heb je je dochter dat uitgelegd?'

'Ik heb haar gezegd dat ik een nieuwe pappa voor haar zoek.'

Ik slikte. Het was een mooi gebaar tegenover haar dochter, maar wellicht had ze met drieëndertig ook grote nood aan een man in haar leven. Niet alleen voor de seks maar voor de goede gesprekken.

'Heb je die man nu gevonden?'

Ze trok haar mond in een vraagteken en zei:

'Toch een die al in de goede richting gaat.'

Ik lachte erom, toch wenste ik niet langer te blijven. Een leven mét of zonder kinderen, dat was de vraag, de moeder hoorde daar dan automatisch bij.

We stonden buiten bij mijn motorfiets en ik voelde dat het wat kouder was geworden. Babette had wel een jasje aangetrokken, maar haar lichaam trilde van de kou. Ik omhelsde haar innig.

'Ik zal bellen en we gaan dan met je dochter wandelen, oké?'

Ze zei niets maar knikte. Ik vermoedde dat ze een traan depte.

Achter het raam zag ik de zwijgzame eigenares van het café naar ons kijken. Ik wist nog altijd niet haar naam, ik vermoedde dat ze die niet kwijtwilde aan wildvreemden. Ze lachte en leek blij te zijn dat Babette eindelijk een goede man in haar leven had gevonden.

We lieten elkaar los. Babette liep met gebogen hoofd naar de deur en draaide zich om, om toe te kijken hoe ik me klaarmaakte om op de motorfiets te stappen.

De machine startte zonder problemen en met een forse draai aan de gashendel racete ik ervandoor. Ik nam een wijs besluit en koos de kortste weg naar huis.

Ondanks de sterke wil om eens iets anders te doen in mijn leven ging ik 's donderdags toch naar mijn werk. Het bedrijf heeft zich gespecialiseerd in glasramen en ik had de verantwoordelijkheid over de databankgegevens. Ik organiseerde de werking van de databankmachines en verleende ondersteuning aan de programmeurs, vanaf het testen van de programma's tot de ingebruikname ervan in de productie-omgeving.

Toen ik het lokaal binnenkwam, zei mijn collega Turo Jaad:

'Hé Otis, waar heb je gezeten man? We hebben je gemist de afgelopen dagen.'

'Ik ben stom gevallen met de motorfiets, kon niet lopen van de stijve spieren, echt waar.'

'Ik geloof je, mijn beste,' zei Turo en knipoogde.

'Heb je het alleen kunnen klaren?' vroeg ik.

'Ik heb je al gezegd dat iedereen gemist kan worden, ook jij.'

Het was hard, maar het was waar. Het was positief dat iedereen zo polyvalent was, toch hoopte ik dat ik wat aan het bedrijf kon bijdragen. Turo zette zich achter zijn computer en liet me verder dromen.

Ik was vijf jaar eerder getrouwd in de mening dat ik de ideale vrouw had gevonden. Ook mijn beste collega Turo had die stap al gezet. De laatste tijd echter zat hij op een zijweg naar ander

vrouwelijk schoon te azen, kwestie van zijn beste genen in het rond te strooien.

In tegenstelling met mijn vrouw die geen kinderen wilde, kon de vrouw van Turo er geen krijgen. Het lag niet aan hem, dat had de dokter hem duidelijk gemaakt. Turo zag als enige uitweg een kind bij een andere vrouw. Hij ging het verkeerde pad, maar ik was de laatste om hem daarin te hinderen.

Ik dacht aan mijn vrouw. Toen ik de dag voordien laat was thuisgekomen, had ik haar daar niet aangetroffen. Ik veronderstelde dat ze nog bij haar advocaat was, want die kon haar wat betreft seks meer bieden dan ik. Toen ik me klaarmaakte om naar bed te gaan, merkte ik dat haar kant van de grote kast leeg was. Ze had er niet veel gras over laten groeien, zelfs een gesprek om de zaak te lijmen was blijkbaar niet nodig.

Ook al had ik nieuwe mogelijkheden voor mijn geestesoog zien ontplooiën, ik had me plotseling alleen gevoeld en was hardnekkig naar een lief afscheidsbriefje beginnen te zoeken. In de slaapkamer had ik niets gevonden, daarom was ik terug naar beneden gelopen om in de keuken bij de ijskast of op het salontafeltje in de woonkamer te kijken. Niets. Ook bij de telefoon waar normaal allerlei papiertjes liggen om dingen niet te vergeten, lag geen afscheidsbriefje.

Teleurgesteld was ik weer naar boven gestrompeld en de badkamer binnengelopen om mijn tanden te poetsen. En daar had het in reusachtige letters gestaan, met haar lippenstift op de spiegel geschreven, alsof een moordenaar zijn visitekaartje had achtergelaten. Ik hoefde de politie er niet bij te halen, want alleen ik kon de boodschap op de spiegel begrijpen: HENS. De herinnering zat echter geblokkeerd.

Tijdens mijn overpeinzingen aan mijn bureau was de schermbeveiliger aangeslagen. Een orgie van kleuren en patronen raakte de achterkant van mijn oogbollen als geweerkogels. De registratie ervan in mijn hersenen liet ik over aan mijn automatische piloot, terwijl ik op een hoger niveau naging of

Babette mij meer voldoening kon geven. Ik dacht van wel. En een kind hadden we al.

Mijn vrouw zag ik nog twee keer terug. De eerste keer was dat bij haar geliefde advocaat. Hij zag er niet als een casanova uit, maar zijn gestreepte pak zat hem toch beter dan dat het mij had gestaan.

Ik gaf Fren een kus naast haar volle lippen en de advocaat een slappe hand, kwestie van de man op het verkeerde been te zetten. Ik had me voorgenomen de harde toer op te gaan, maar ik begreep dat alles van een leien dakje zou lopen toen de advocaat het contract voorlas.

Als dank knipoogde ik naar Fren. Niet voor niets had ik haar ooit uit het overaanbod van vrouwen gekozen. Ze was een vrouw die op eigen benen stond en die geen uitdagingen uit de weg ging.

Het afbetaalde gedeelte van de woning en de dure sportauto deelden we door twee en ik betaalde haar dat bedrag uit. Zo werd het huis en de auto mijn eigendom. Bovendien deelden we het saldo van onze gezamenlijke rekening eveneens in twee. Ik rekende in mijn hoofd uit hoeveel ik haar dan nog moest en kwam op een saldo van luttele 10.000 euro.

Om te bewijzen dat ik niets liever wilde dan dat alles zo snel mogelijk in kannen en kruiken was, schreef ik onmiddellijk een cheque uit. Volgens de advocaat moesten we daarvoor eerst naar de notaris, maar die zat op Cyprus. De raad van de advocaat was bovendien gratis. Hij wist ook wel dat hij verantwoordelijk was voor een deel van de brokken.

Toen we weer buiten stonden, keken we elkaar aan, alsof we elkaars beeld in ons geheugen wilden prenten, om het voor altijd te bewaren.

‘Misschien raak je nu van die nachtmerries af,’ zei Fren.

‘Misschien.’

‘Ik heb het nooit durven vragen, maar die Jill waarnaar je roept, is dat een vroegere vriendin van je?’

‘Weet je zeker dat het “Jill” is?’

‘Heel zeker.’

Niemand wist hoeveel mijn nachtmerries op heuse thrillers leken. Ik herinnerde me Frens spiegelboodschap en vroeg:

‘Hoe kom je erbij “hens” op de spiegel te schrijven?’

‘Je praat in je slaap en dat woord kon ik telkens duidelijk verstaan.’

Soms had ik het moeilijk om de naam van een acteur uit een bekende film in mijn geheugen terug te vinden. Dat gevoel had ik nu ook, maar de herinnering aan Jill kwam maar niet los.

Een week later zag ik Fren Jezet voor de allerlaatste keer. Ik dacht eraan dat de notaris misschien ook een van haar geheime minnaars was. Het was geen ouwe vent die zijn leven lang mensen hun geld had afgetroggeld. Waarschijnlijk had hij als zoon de zaak van zijn vader overgenomen, want zoiets bleef meestal in de familie.

Opnieuw maakten we er niet veel woorden aan vuil. Ik tekende de akte en moest tot mijn verbazing geen notariskosten betalen. We maakten de deal rond met een kus op de mond en die gold tegelijk als afscheidskus.

Toen ik ‘s avonds de akte nog eens overlas – thuis in mijn gemakkelijke zetel in de veranda met in de stereoketen een cd van Tangerine Dream en de volumeknop op vijf – dacht ik terug aan mijn prille jeugd toen ik met nieuwsgierige blik naar *De platenkeuken* van Frank Zander op het tweede Duitse tv-station had gekeken. Het programma had uit domme sketches bestaan, afgewisseld met de felbegeerde popmuziek van toen. Dat de sketches soms erotisch getint waren, had ik als 11-jarige op prijs gesteld.

De muziek was afgelopen. Ik legde de akte op het ronde tafeltje, dronk van mijn kop koffie en zette de tv aan. Waar ging het met de wereld heen? Seks en drugs waren schering en inslag. En een scheiding kon een doodgewone zaak zijn zoals ik zelf al had ondervonden.

De tv was volgens sommigen de grote boosdoener, maar niet alle zenders spuwden onzin uit. Uit een documentaire leerde ik dat de stenen bollen uit Costa Rica geheimzinnige overblijfselen waren uit tijden waarin de doorsneemens geen perfecte bol kon maken. Misschien was het allemaal heel eenvoudig uit te leggen, net zoals de schijnbaar onmogelijke truc van een moderne goochelaar. Als je eenmaal wist hoe hij het deed, was er niets meer aan.

Ik zapte verder en stopte bij een scène van een weggrijdende camper die me deed denken aan een boek: DE SADIST. Ik veerde recht en zocht het op in de boekenkast. Het stond er nog. Ik trok het uit de rij en vond op bladzijde 4 de originele titel: INTENSITY. Vervolgens keek ik in het programmabladd van de zender en vond de naam van de film. Bingo. Het was dezelfde titel. Het boek vertelde het schokkende verhaal over een man die Rohypnol in drankjes deed om jonge meisjes te ontvoeren en er achteraf godweet-wat mee te doen.

Ik keek toe hoe de seriemoordenaar de laatste adem van zijn slachtoffer opsnoof en dat moment heel intens beleefde. Intens. Hens. De woorden maakten geen beelden van mijn hersenpan los, wel een eng voor gevoel.

Een maand ging voorbij. Af en toe bezocht ik Babette tijdens de week om met Anouk te spelen, in het weekeinde om dat met Babette te kunnen doen. Als ik nog wat tijd over had, schuimde ik de boekenbeurzen af. Ten eerste om inspiratie op te doen, ten tweede om uitgeverij te zoeken voor mijn eigen verhalen.

Op een zondagnamiddag midden november ging ik naar een beurs van tweedehandsboeken in Maastricht. Ik liet mijn auto op een groot parkeerterrein achter en wandelde te voet naar de hangar. Ik genoot van het groene landschap even buiten het centrum van de stad.

Aan de ingang van de hangar kwam een oudere man met kortgeknipt haar in mijn richting gelopen. Hij droeg een blauwe overall vol verfspatten met een horizontaal gestreept roodgroen T-

shirt eronder. Ik vermoedde dat hij een kunstenaar was. Hij had een buitenlands trekje op het gezicht maar sprak vloeiend Nederlands, weliswaar met accent.

‘Is alles goed met je?’

Ik stak mijn duim als antwoord op en liet de man voorbijgaan. Misschien had hij wel zin in een praatje, maar ik zag niets in een gedwongen conversatie.

Ik liep het boekenpaleis binnen en vergaapte me aan de vele boeken en hun lage prijzen. Het waren boeken die de handelaars niet aan de straatstenen kwijtraakten en die nu minder kieskeurige mensen moesten verleiden.

Toen ik een stripverhaal van HANS wilde nemen, grabbelde een vrouwenhand een KIEKEBOE van het stapeltje ernaast. We keken elkaar even aan, lang genoeg om de eerste indruk als interessant te catalogiseren. Ik voelde me als uit mijn slaap gewekt.

‘Sorry, ik loop in de weg geloof ik,’ zei de vrouw.

‘Helemaal niet,’ zei ik.

Jij bent een welkome afwisseling in deze doolie boel, had ik nog willen zeggen, maar ze zocht al naar haar volgende slachtoffer, een boek dan. Het feit dat ze nog eens achteromkeek, gaf me een goed gevoel. Toch liet ik het daarbij, omdat ik Babette moeilijk als een baksteen kon laten vallen.

Mijn gedachten dwaalden weer naar de boeken af. Ik liet mijn blik over de voorplatten gaan, zelden las ik de achterplattetekst of een stukje uit het boek.

Ik stak mijn hand naar een horrorboek uit, maar dat zat opeens in de vrouwenhand die ik al eerder had zien graaien. De vrouw zag me niet en daarom kon ik even naar haar mooi gezichtje en haar halflang blond haar met donkere lokken staren. Ze nam mijn hart in een greep vast, nog voor ze van mijn aanwezigheid op de hoogte was.

‘Daar ben je me alweer voor,’ zei ik.

Ze schrok niet en dat was een goed voorteken. Ze keek tersluiks van haar boek op en zei:

‘We hebben dezelfde smaak.’

‘Misschien wel,’ zei ik, maar ik voelde dat het niet genoeg was om haar in mijn netten te vangen.

Ben je alleen, wilde ik vragen, maar die vraag voerde ik snel af omdat ze daaruit kon afleiden dat ik op de versiertoe was, wat ik helemaal niet was.

‘Griezelig hé?’ vroeg ik en wees naar het voorplat van het boek dat ze in haar handen had.

‘Stephen King kan er wat van, maar hij is me iets te populair.’

‘Je hebt gelijk, maar dat boek is niet van King. De uitgever gebruikt zijn naam om reclame te maken. Het is een welkome kritiek uit zijn mond en het lijkt veel op misleiding.’

Ze keek wat aandachtiger naar het boek en zei:

‘Je hebt verdorie gelijk.’

‘Alle schrijvers zijn misleiders,’ zei ik.

Ik wist niet exact waar die uitspraak vandaan kwam.

Ze fronste haar wenkbrauwen, maar ze zag toch wel iets in mijn idee.

‘Ze spelen met woorden,’ zei ze, ‘wat wil je nog meer?’

Verdorie, nog een woordspeler.

Ze legde het boek terug, maar ik nam het weer op.

‘Dat is iets voor mij, ook al ken ik de schrijver niet.’

‘Jij je zin,’ zei ze en keerde me haar rug toe.

Ze keek ook niet meer achterom. De ruimte was groot genoeg om elkaar nooit meer terug te zien en ik zocht de sciencefictionboeken op omdat ze daar volgens mij nooit zou opdagen.

Ik las graag verhalen over parallelle werelden, of verhalen over de oertijd. Romantische boeken gingen er ook wel in. En niet te vergeten spirituele boeken, of boeken over computers.

HELLO ALICE trok mijn aandacht. Het ging over communicatie met computers, een onderwerp dat me aansprak. Ik speelde met het idee er een verhaal over te schrijven, maar een andere inventieve geest was me verdorie voor geweest. Wat nu? Moest ik

mijn eigen idee in de vuilnisbak keilen of het aanpassen zodat het toch nog origineel zou overkomen?

‘Shit,’ zei ik.

‘Hola, doe dat maar op de wc.’

Het knappe gezichtje naast me kwam me vaag bekend voor. Vaag? Ik maakte mezelf iets wijs. Wilde ik haar wel terugzien? En was ze interessant genoeg om er mijn energie in te steken? Ach, haar lach en haar twinkelende oogjes maakten het wel de moeite waard.

‘Wakker worden,’ zei ze.

Ik had haar enkele seconden te lang aangegaapt.

‘Sorry,’ zei ik, ‘ik verdrink bijna in de boeken. Straks zit ik in een boek.’

‘Dat wil ik ook wel eens meemaken,’ zei ze.

Onze blikken raakten elkaar zonder geluid te maken.

‘Dat zal wel,’ zei ik en deed alsof ik verder las.

Ik moest mijn verhaal nog schrijven, maar ik wist al dat ik het met een ander verhaal zou doorweven, een over tomeloze liefde en de afgrond erachter.

‘Ik heb hier een boek voor jou gevonden,’ zei ze, ‘jij zit toch zo graag tussen twee werelden in, niet?’

Ik bekeek het boek dat ze me overhandigde: IK HEB JE NOOITEEN ROZENTUIN BELOOFD. Het was een boek uit 1932, door Hannah Green geschreven. Het verhaalde over een meisje dat tussen twee werelden leefde: haar fantasiewereld die ze Yr noemde en de dagelijkse werkelijkheid.

Ik glimlachte omdat de vrouw zich had vergist en zei:

‘De schrijfster blijkt geestesziek te zijn geweest.’

Haar gezicht sprak boekdelen, iets wat ik haar voor het eerst zag doen en niet voor het laatst.

‘Ik hoop dat ze genezen is,’ zei ze.

Ik stak mijn hand uit en zag haar schrikken. Ze wist niet onmiddellijk wat ik bedoelde en leek te denken dat ik haar een hand wilde geven.

‘Het boek,’ zei ik.

‘O.’

Ze overhandigde het me snel.

‘Ik neem het mee,’ zei ik, ‘ik hoop alleen dat het niet te zwartgallig is.’

‘Hoe kun jij nu hopen wat er in dat boek staat geschreven, het staat er al zwart op wit in.’

Je kon het nooit zeker weten. Misschien hadden de woorden zich eigenzinnig op het papier gezet toen ik het in mijn handen had genomen. Het was duidelijk gebleken dat zij er een heel ander verhaal in had gezien.

In plaats van te antwoorden, vroeg ik:

‘Lees jij elk boek helemaal uit?’

Ze dacht even na, waarschijnlijk had ze het gesprek een heel andere kant willen laten uitgaan.

‘Bedoel je een boek gedeeltelijk lezen?’

‘Ja, alleen het begin, tot het je niet meer interesseert, of enkel het einde om te weten hoe het afloopt.’

‘Ja, dat komt wel voor.’

‘Ik niet, ik vind dat elk boek het recht heeft om helemaal uitgelezen te worden.’

Ze keek me bevreemd aan en vroeg:

‘Wist je dat de schrijfster van dat boek zelfmoord heeft gepleegd?’

Ik begreep dat ik de achterplattekst niet volledig gelezen had.

‘Is me dit een verrassend boek zeg,’ zei ik.

‘Ik ben van mening dat een mens zelf het tijdstip mag bepalen waarop hij sterft. Al is het maar om God een loer te draaien. Ik kan mijn leven elk moment beëindigen.’

‘Zomaar?’ vroeg ik verbijsterd.

‘Door eigen hand of die van een ander,’ zei ze.

Het was onbegrijpelijk en daarmee was de toon van ons verhaal gezet. Ze nam mijn hand en trok me mee naar de kassa, waar ik nog

een goedkoop boek mee griste: DE 18-DAAGSE VELDTOCHT IN 1940.
Oorlog was ver van mijn bed, maar ik wilde er weleens van proeven.

Toen we eenmaal buiten waren, stelden we ons aan elkaar voor.
Haar naam was Gitte Warman.

Er waren drie dagen voorbijgegaan zonder iets van Gitte te horen. Bij ons afscheid in Maastricht had ik haar het telefoonnummer van mijn werk gegeven. Ik had niet naar dat van haar gevraagd en zij had het ook niet spontaan aangeboden. Wat onze toekomst betrof, die lag in haar handen.

Ineens ging mijn telefoon over. Ik nam op en zei:

‘Met Otis Revival.’

Het bleef even stil aan de andere kant, blijkbaar dacht de beller na over mijn vreemde naam.

‘Revival?’ vroeg een vrouwenstem zich af.

Ik deed alsof ik haar niet onmiddellijk herkende en vroeg:

‘Ja, kan ik u helpen?’

‘Gitte Warman hier, maar dat wist je zeker al?’

‘Ha die Gitte, fijn dat je belt. Hoe gaat het ermee?’

Ze antwoordde niet, ze vroeg verder:

‘Revival? Betekent dat niet “opleving”?’

‘Inderdaad.’

Ik had me laten inspireren door Otis Redding, een soulmuzikant uit de jaren zestig van de twintigste eeuw. Vóór de opleving was er ook een redding nodig geweest, maar daarover wilde ik nog niet uitweiden. Dat was iets voor later.

‘Ben jij wel een Belg?’ vroeg ze.

‘Een rasechte Belg, maar ik heb mijn oude naam afgezworen en betaald voor een nieuwe. En ze hebben hem ook nog aangenomen.’

‘Alles goed met jou?’

‘Ik zit weer te balen van mijn werk.’

‘Wat doe je voor werk?’ vroeg ze, ‘want daar hebben we het nog niet over gehad.’

Tijdens onze namiddaguitstap op zondag waren onze gespreksonderwerpen: boeken, mannen of vrouwen, reizen en de boerderij van haar vader.

‘Ik ben een databankbeheerder in een bedrijf dat vensters fabriceert, Glasbak heet het.’

Het bleef even stil aan de andere kant van de lijn.

‘In Sint-Truiden?’

‘Yep.’

‘Dat komt goed uit,’ zei ze.

‘Wat bedoel je?’

‘Ik werk drie bedrijven verder, als systeemprogrammeur bij een lokale tv-zender.’

‘Toch niet bij Boot?’

Ik sprak het woord normaal uit; een ander woord voor schip.

‘Ja, maar je moet het in het Engels uitspreken.’

Zoals in ‘boet’.

‘Zoals het starten van een computer?’

‘Inderdaad,’ zei ze.

Computers kwamen mijn keel uit en daarom veranderde ik van onderwerp.

‘Dan kunnen we ‘s middags wat gaan wandelen als we daar zin in hebben,’ zei ik.

‘En als het mooi weer is,’ zei Gitte, want het regende buiten onophoudelijk.

We lachten, ondertussen dacht ik na over wat ik haar nog kon vertellen.

‘Dira heeft me gebeld en gevraagd waarom ik zondag niet ben gekomen,’ zei ik, ‘dat geeft een goed gevoel.’

Mijn bezoekje aan het boekenpaleis was uitgelopen op een namiddag met Gitte.

‘Wie is Dira?’

‘Dira is een weeskind dat tante Elza en oom Gust onder hun hoede hebben genomen, ze is zes.’

‘Zijn die mensen daar niet te oud voor?’

‘Absoluut niet, bovendien hebben ze haar broer en zus ook geadopteerd. Vic is tien en Ronee negen. Hun ouders zijn in een

verkeersongeval om het leven gekomen, zij waren enig kind wier ouders ook al overleden waren.'

'Wat triest,' zei Gitte.

'Heb jij kinderen?' vroeg ik.

'Nee, en ik ben ook niet getrouwd als je dat wilt weten, daar heb ik nog tijd genoeg voor.'

In het boekenpaleis had ze er piepjong uitgezien, een stuk jonger dan ik. Mijn hoofd rekende als een computer, maar die kon ook fouten maken. Eindelijk zei ik:

'Dan ben je tussen de twintig en de vijftwintig.'

'Noem eens een getal,' zei ze.

'Bwah, ik schat drieëntwintig.'

'Plus twee,' zei ze.

'Vijftwintig?' vroeg ik.

'Yep.'

'Wil jij ook een poging wagen?' vroeg ik.

Haar antwoord kwam snel, alsof ze al erover had nagedacht:

'Ik denk dat je dertig bent.'

Kon het toeval zijn?

'Plus twee,' zei ik.

Ik hoorde haar lachen en waarschijnlijk kwamen haar hagelwitte tanden daarbij bloot te staan. Een mogelijke naam voor een filmbedrijf schoot door mijn brein: BLOOT.

Niet zoals in 'bloed'.

Gitte gaf me haar telefoonnummer, kwestie van mij de gelegenheid te geven initiatief te tonen.

Gitte was me 's vrijdags weer voor. De weken daarna maakte zij er een gewoonte van mij te bellen als het tijd was om mijn yoghurt op te eten, als aperitief voor mijn middagmaal.

Babette liet weinig van zich horen. Misschien gunde ze mij wat tijd om haar te vergeten. Ofwel wachtte ze op een telefoontje als bewijs dat ik nog steeds aan haar dacht. Helaas was ik geen beller.

Het was onvermijdelijk dat heel wat mensen in de wereld wachtten op elkaar.

Mijn drukke werkweken gleden over in rustige weekeinden en mijn intentie om een filmbedrijfje op te richten verdween. Met het afbetalen van mijn huis en auto ging het in mijn eentje natuurlijk veel moeilijker. Ik moest uitkijken dat ik met mijn loon een maand rondkwam. Het was roeien met de riemen die ik had.

Gitte en ik konden het prima met elkaar vinden. We stuurden elkaar elektronische berichten en telefoneerden heen en weer. Menig gesprek ging over het leven en wat we ervan maakten. Misschien zat er toekomst in het schrijven van boeken, had ik me hardop afgevraagd, maar daar had Gitte even hard om gelachen. Als bewijs van mijn kunde gaf ik haar het manuscript over de kinderen, iets waarvan zij toch gezegd had dat ze die wel zag zitten, ooit.

Op een woensdag midden december ging de telefoon op mijn werk over. In het display las ik BUITENLIJN af. Misschien was het Gitte die aan me dacht.

Bingo. Ik vertelde haar over de moeilijkheden met de nieuwe versie van het databankprogramma dat we de vorige dag hadden geïnstalleerd. Ze begreep de toestand omdat zij ook regelmatig hectische computertoestanden meemaakte.

Ik legde haar uit dat toevallige toehoorders onze gesprekken afluisterden. Mijn collega's – Dario Pannenkoek en Turo Jaad – spitsten hun oren en zouden me achteraf plagen met wat ze van het telefoongesprek hadden opgevangen. Dat Gittes telefoontjes mij oppepten, begrepen zij ook zonder veel moeite.

Ik vertelde haar dat ik 's maandags op weg naar het werk door een onbemande flitser op de gevoelige plaat was vastgelegd.

‘En gisteren lag er een pv in mijn bus.’

‘Oei, hoeveel te hard?’

Ze was snel van begrip.

‘Honderd zeventien waar ik maar negentig mocht rijden.’

‘Dat gaat je wat kosten.’

‘Met die treinstaking moest ik Lunette in Alken afhalen.’

‘Wie is Lunette?’

Ik had mijn mond voorbijgepraat. Lunette Depier had ik wel zien zitten, maar zij mij niet. Het was niets om trots op te zijn, als een vrouw je afwees.

‘Een collega van mij, maar ze is net van werk veranderd.’

‘Anders geen nieuws?’ vroeg ze, alsof verkeersovertredingen en relaties niet interessant genoeg waren.

‘Nee, heb jij nog wat spannends gedaan de afgelopen dagen?’

Ik hoorde haar giechelen, toen zei ze:

‘Ik heb me gisteren een nieuw winterslaapkleed gekocht.’

Mijn fantasie brak daardoor als een arenastier los en ik vroeg:

‘Winterslaapkleed? Bestaan er zomernachtkleedjes, of slaap je in de zomer in je blootje?’

Dario grijsde. Gelukkig had Turo het lokaal verlaten.

‘Zot, hou die schunnigheden maar voor jezelf.’

Ik schakelde snel over naar een ander onderwerp en vroeg:

‘Heb je in de sneeuw gespeeld?’

Het had sinds lange tijd gesneeuwd.

‘Nee, ik heb jouw verhaal gelezen.’

‘Hoe vond je het?’

‘Je zult wat moeten schrappen. Al die wetenswaardigheden kunnen ze ook in de bibliotheek opzoeken.’

Ik werd stil van de kritiek, maar even later vroeg ik:

‘En de stijl, staat die je enigszins aan?’

‘Ja, het leest wel vlot.’

‘Ik zal je nog een verhaal geven, oké?’

‘Heb je er meer dan één geschreven?’

‘De afgelopen vijf jaar heb ik er vijf geschreven. Pas in het zesde zul jij een hoofdrol spelen.’

‘Is dat wel een goed idee?’

‘Wie niet waagt, blijft maagd.’

Ik hoorde haar denken: ja, dat is waar.

‘Weet je dat ik soms naar mijn boekenkast zit te staren en denk dat ik in al die onbekende oorden ben geweest en dat ik sommige personages als *ik* heb mogen spelen?’

‘Ik hoor een kleine filosoof zijn kopje opsteken,’ merkte ze op.

‘Die is nooit ver weg.’

‘Laten we vanmiddag afspreken in een restaurant.’

‘Zie je me dan zo graag,’ durfde ik te vragen.

De korte stilte die viel maakte duidelijk dat Gitte niet in haar kaarten wilde laten kijken. Uiteindelijk zei ze:

‘Met jou kan ik zo goed praten.’

Ik legde me erbij neer dat ze me voorlopig enkel als prater duldde. Ik hoopte dat ze me ooit – liefst in de nabije toekomst – als vriendje zou binnenhalen. Je kon nooit weten met die wispelturige vrouwen. Een filmpje meepikken of een etetje bij kaarslicht, dat was iets voor later, kwestie van mijn verlangen naar haar wat aan te wakkeren.

We spraken af in het restaurant Harteklop en namen afscheid op de manier zoals verliefden dat meestal doen, door te weigeren als eerste de verbinding te verbreken.

Een week voor Nieuwjaar zat ik net achter de computer op mijn werk of de oorlog tegen de digitale elementen brak los. Computers zijn redelijk voorspelbaar, maar op die dag brachten ze onze applicatie faliekant aan het wankelen. Alle kassa’s in de verkoopcentra van Glasbak waren leeg en er zat een blokkerende fout in de boekhouding. Bovendien kwam nog een vrij angstaanjagend probleem met interne opdrachten bovendien, een probleem dat niet zo snel opgelost zou raken.

Toch maakte ik tijd om Gitte te telefoneren.

‘Ik ben naar de kapper geweest,’ zei ze, ‘mijn blonde haren zijn eruit.’

‘O, dat is jammer.’

‘Zeg, ik heb jou een nieuwjaarskaartje gestuurd,’ zei ze, ‘maar jij vindt het blijkbaar niet nodig er een terug te sturen.’

Gelukkig kon ik net op tijd sterk uit de hoek komen:

‘Ik heb een cadeautje voor je gekocht.’

‘Je jukt.’

‘Nee, je hebt nog een verrassing van mij te goeod.’

‘Wat is het?’ vroeg ze.

‘Dan is het geen verrassing meer.’

‘Ik hou niet van verrassingen.’

Ik besloot het over de andere boeg te gooien en zei:

‘Mijn collega’s betichten me van verliefdheid tot in de eerste graad.’

‘Met wie?’

‘Geen idee. Mensen hebben soms een verbijsterende fantasie als je het mij vraagt. Dat is de invloed van de tv, denk ik.’

Daarop zei ze iets wat ze niet wilde herhalen. Ze was speels en ik had nog meer moeite om mijn ware gevoelens voor haar te verbergen. Ik wilde elke minuut van de dag bij haar zijn. En ook weer niet. We waren niet verliefd, daarvoor waren we te nuchter.

‘Turo gaat scheiden,’ vertelde ik haar tussendoor.

Daar werd ze stil van, maar even later vroeg ze:

‘Weet je de details?’

‘Hij zwijgt als een graf,’ zei ik.

‘Ik heb je tweede verhaal uit, maar daar heb je verdorie nog veel meer wetenswaardigheden in verwerkt.’

‘Ik was toen nog van oordeel dat de meeste mensen niets weten en dat ik het hen allemaal nog moet leren, maar van dat idee ben ik afgestapt.’

‘Ik geef toe dat die avonturen in de trein amusant beschreven zijn. Bestaat die treinvriendin ook in werkelijkheid?’

Voor mijn vorige werk had ik elke dag met de trein naar Leuven moeten rijden en ik had het geluk er een mooie vrouw te leren kennen.

‘Ja.’

Stilte.

De conversatie dreigde de verkeerde kant op te gaan en daarom vroeg ik:

‘Hoe gaat het overigens met de vrienden in jouw leven?’

‘In een vrouwentijdschrift heb ik mijn horoscoop kunnen toetsen aan de werkelijkheid en die bleek nog te kloppen ook, “een jonge vrouw die op het punt staat volwassen te worden” stond er.’

Ze ging net zoals ik niet op het vrienden-onderwerp in.

‘Geloof jij die astrologische zever?’ vroeg ik.

‘Waarom niet? Octavio heeft me een goede vent gewenst voor het komende jaar. Wordt het niet tijd dat jij ook eens aan een gezin denkt?’ vroeg ze.

Octavio Sarechia was een collega van Gitte. Hij kon het nooit laten met haar te flirten, maar hij was geen concurrentie omdat hij voor de mannen was.

‘Wie zegt dat ik dezelfde weg op moet gaan? Het kan toch ook anders, of niet?’

‘Misschien,’ zei ze.

Ik vroeg me voortdurend af wat het leven was. Alles bij elkaar zag ik het als een chemisch bad waarin je altijd anders reageerde.

‘Ik zal erover nadenken,’ zei ik.

‘Ik ook.’

Zo gaven we elkaar de indruk dat we wilden nadenken over het gezin dat wij konden beginnen, Gitte Warman en Otis Revival. Het was ook de gepaste finale van een mooi telefoongesprek.

Die avond, thuis in mijn luie zetel, probeerde ik mijn gevoelens voor Gitte in een gedicht te gieten, maar dat lukte niet. Ze had het klaargekregen mij onweerstaanbaar aan te trekken, maar de volgende dag kon dat alweer anders zijn.

De volgende dag, nog voor ik naar het werk reed, deed ik een tweede poging om een gedichtje te verzinnen. Dat lukte. Daarin wenste ik Gitte een nieuw jaar met de vaart van een spannende film, vol verrassende plotwendingen en meeslepende muziek. Ik stak het gedichtje in het dvd-doodsje van de film die ik haar als

cadeau had gekocht en legde het pakje op de kast, klaar om mee te nemen.

Toen ik haar 's middags in het restaurant Bonappetit zag, deed ik alsof er geen vuiltje aan de lucht was.

'Alles kits?'

Het ging goed met Gitte, ze kon zelfs poëtisch zijn.

'Vanmorgen begon de dag druilerig, maar in de namiddag zal het opklaren.'

Ze had gelijk, buiten priemde de zon door de donkere wolken.

'Ik merk dat je uitgerust bent,' zei ik.

'Dat kan ik niet van jou zeggen.'

'Ik ben niet uit mijn bed gevallen en toch heb ik die indruk.'

'Ocharm sukkel.'

Ik vertelde haar dat ik alweer een verhaal af had en dat ze het mocht nalezen.

'Prima, wat ga je in het lange weekeinde doen?'

Ze wilde blijkbaar niet over boeken praten.

'Morgen kerstmis vieren bij mammie en pappie, voor de rest heb ik niets gepland,' zei ik, 'zal ik naar jou komen?'

'Wat voor weer heeft de weerman voorspeld?' vroeg ze.

'Ik denk dat het droog zal blijven, in België is dat al heel wat.'

'Oké, tot zaterdagnamiddag.'

Mijn blik viel op de verpakking van het chocolaatje dat ik bij de kop koffie had gekregen:

'Vergeet niet te leven.'

Ik maakte Gitte er opmerkzaam op. Zij beweerde dat ze erin ging duiken en dat ze mij met zich mee wilde sleuren. Voor mijn geestesoog zag ik hoe we ons vol overtuiging in de afgrond gooiden.

Ik had kerstmis in familiekring doorgebracht. Op tweede kerstdag maakte ik me 's namiddags klaar om naar Gitte te gaan. Ik wilde op tijd in Kwaadmechelen aankomen, ze woonde ergens tussen het Albertkanaal en de autosnelweg naar Antwerpen. Het pakje met de dvd griste ik mee.

Een halfuurtje later was ik er al. De herenboerderij lag tussen de heuvels verdekt opgesteld. Ze stond een eindje van de betonnen hoofdweg af, een smalle kasseiweg liep ernaartoe. In tegenstelling tot de weg was de beek erlangs op plaatsen kaarsrecht.

Ik reed de kasseiweg af. Via de gietijzeren poort die wagenwijd openstond kwam ik op de binnenplaats. Ik parkeerde de auto en stapte uit. In de wei naast de kasseiweg stonden twee paarden. Een stak zijn kop op om me bijna menselijk aan te kijken.

De hoge bomen achter de boerderij ruisten in de wind. Het waaide redelijk hard waardoor de boomtoppen naar één kant neigden. Het wolkendek was dik en de zon kon er amper doorkomen. In de zomer moest het plaatje nog veel mooier zijn.

‘Hallo.’

Ik draaide me om en zag Gitte naar buiten komen. Ergens in het huis hoorde ik een hond heftig blaffen.

‘Ben je klaar?’ vroeg ik.

‘Zo klaar als ik maar zijn kan.’

Ik kon me niet van de indruk ontdoen dat ze het dubbelzinnig bedoelde. Ik hield het portier voor haar open en zij stapte elegant in. Voor de gelegenheid had ze een dikke coltrui en een zwarte jeans met brede pijpen aangetrokken, een lichte regenjas tot aan haar knieën maakte het geheel af. Ik had gehoopt dat ze me een rondleiding op het domein zou geven en keerde de boerderij teleurgesteld de rug toe.

Met de auto reden we tot enkele kilometers buiten Kwaadmechelen waar we een wandeling van drie kilometer uitkozen.

Al wandelend schoot me iets te binnen:

‘Dira heeft me tot peter gebombardeerd, ze zal op nieuwjaarsdag voor het eerst haar brief voorlezen.’

‘Heb je al een cadeautje voor haar gekocht?’

‘Nieuwjaar is bij ons een geldkwestie,’ zei ik.

Ze bleef staan en vroeg:

‘Meen je dat?’

‘Ik heb dat niet uitgevonden hoor. Kerstmis staat gelijk met cadeautjes en Nieuwjaar met geld.’

‘Geld is zo onpersoonlijk,’ zei ze op een verwijtende toon.

‘Misschien wel, maar je weet niet hoe graag ze dat hebben. Dira wil het liefst muntstukken omdat ze de waarde van het papiergeld nog niet kent.’

‘Ik zou mijn kinderen niet zo materialistisch opvoeden.’

Ik achtte het nodig van onderwerp te veranderen en zei:

‘Ik heb wel een cadeautje gekocht – ’

Ze glimlachte en ik zag dat ze dacht dat alles toch nog goed zou komen met mijn petekindje.

‘ – voor jou.’

‘Aha, het beloofde cadeautje,’ zei ze, ‘je bent niet wijs Otis.’

‘Dat ook ja,’ zei ik, ‘je mag het pas opendoen als je weer thuis bent. Belof je dat?’

‘Oké.’

Ik haalde het ding ter grootte van een boek uit de binnenzak van mijn overjas en gaf het aan haar. Ik zag dat ze zich moest inhouden om de verpakking open te scheuren. Ze woog het op haar hand en begreep dat het geen boek kon zijn, want een boek was meestal dikker.

‘Dank je wel Otis.’

‘Ik doe dit niet voor iedereen.’

‘Dat hoop ik,’ zei ze.

Zwijgend wandelden we verder. De wandelweg kwam op het jaagpad van het kanaal uit, dat was minstens twintig meter breed en de hevige wind wierp het water tot minigolfjes op. Rechts lag een brug voor het autoverkeer, links van mij zag ik een spoorwegbrug met daarachter in de verte een haven, een binnenschip voer erheen. Aan de overkant zag ik hoe twee oudere mannen op racefietsen het schip inhaalden. De hemel was grijsblauw alsof het nooit anders was geweest.

Gitte wees iets aan en zei:

‘Zie jij ook die ezels daar in de wei achter het kanaal staan?’

Ik rekte mijn hals en stond verbaasd over het feit dat ik hem over het hoofd had gezien.

‘Dat beest heeft een hoed op.’

Gitte glimlachte en zei:

‘Gek hé?’

De hoed van de ezel was groenbruin, zoals zijn dikke donzige vacht. Het was mogelijk dat een dierenvriend zijn ezel een hoed had opgezet zodat hij beter tegen de kou kon.

Het was halfvier toen we weer bij de auto aankwamen.

‘Als we eens naar de kermis gingen,’ stelde Gitte voor toen we in de warme auto zaten.

‘Kermis in december?’

‘Ja, in het centrum van Tongeren hebben ze een kerst- en nieuwjaarkermis opgebouwd, het is weer eens wat anders.’

Ik was niet zo gesteld op plaatsen waar veel mensen samendromden, maar Gitte wilde ik dat wel doen.

‘Oké, toon me de weg,’ zei ik en gaf gas.

Ze had niet overdreven. De kermis was er, alleen waren de carrousels antiek en versierd met lampjes die hetzelfde zacht oranje licht uitschenen als de ondergaande zon.

We probeerden ons geluk allereerst uit in het lunapark. Normaal had Gitte geluk met het pakken van pluchen beren, maar nu viel de beer elke keer van de haak. En mijn kennis ter zake hielp ons ook niet vooruit.

Ze kon me overreden op de grote carroussel te gaan. Ik koos een houten paard uit dat op en neer bewoog terwijl zij iets meer zag in de gekromde dolfijn die angstvallig naar het water snakte waar hij zo speels uit was gesprongen.

We gingen een gezellig restaurant binnen omdat we honger hadden. De kelner moest kwijt dat Gitte er fantastisch uitzag, waarna ik hem met een wuivend handgebaar duidelijk maakte dat hij het eten moest gaan bestellen.

Na het etentje bezochten we het plaatselijke bioscoopcomplex. Ik liet haar een film kiezen en legde me bij haar keuze neer. Tijdens

de filmvoorstelling keek Gitte me geregeld terzijde aan, maar ik deed elke keer alsof mijn aandacht voor het projectiescherm groter was dan die voor haar.

Toen we terug naar de auto wandelden, legde ze uit hoe grappig ze het had gevonden dat in de film een beginnende schrijver meespeelde, een die zich gespecialiseerd had in het schrijven van seksscènes. Misschien was daar nog toekomst in, zei ze.

Op weg naar huis dacht ik na over een gepast afscheid. In gedachten zat ik al mijn mond te tuiten. Toen we eenmaal stilstonden op de binnenplaats van de herenboerderij duwde ze haar vuistje tegen mijn schouder en zei:

‘Ik zie je nog wel, hé?’

‘Ik hoop het,’ zei ik, ‘hier heb je nog een verhaal ter nalezing, tenminste als je tijd hebt.’

Ik overhandigde het gebonden boek en zij nam het gretig aan.

‘Dank je wel voor de fijne dag,’ zei ik, maar ze had het portier al dichtgeslagen.

Door de harde klap hoorde ze niet wat ik zei en ik vond het ook niet nodig haar terug te roepen.

Ik sjeesde weg, vloog laag en was een vijftiental minuten later weer thuis.

Nieuwjaar viel toevallig in een weekeinde. Oudejaarsavond had ik gewoontegetrouw niet gevierd, toch had ik ‘s zaterdags uitgeslapen. De zondag had ook niets bijzonders in petto en ‘s maandags belde ik met kloppend hart naar Gitte om na te gaan of ze de jaarwisseling had overleefd.

‘Ik denk dat ik te veel soorten drankjes heb gemixt,’ zei ze.

‘Ben je nu weer helemaal in orde?’

‘Bwah, nog wat moe, maar dat gaat wel over.’

‘Zin om vanmiddag buiten te eten?’

‘Vandaag heb ik geen tijd,’ zei ze.

Ze klonk nogal bits. Het was even slikken toen ik begreep dat ze mijn gezelschap niet altijd op prijs stelde.

‘Geeft niet Gitte, laat me weten wanneer je klaar bent.’

Gelukkig hoorde ze mijn spottende toon niet.

‘Doe ik,’ zei ze en verbrak de verbinding.

Als het niet de gebruikelijke periode was waarin ze haar regels had, moest ze andere problemen hebben.

Die namiddag belde ze onverwacht terug.

‘Heb je zin om samen met mijn zus vanavond in Sint-Truiden uit te gaan eten?’

Ik durfde niet te vragen vanwaar die plotselinge verandering in haar stemming kwam. Uitgaan op een maandag moest kunnen.

‘O, dat zal wel gaan,’ zei ik, ‘ik kan gerust twee vrouwen aan.’

Ik had haar enige zus nog niet ontmoet. Gitte had me verteld dat ze alleen woonde.

‘Ze brengt haar vriend mee,’ zei ze.

‘Geen probleem, ik zal er zeker zijn.’

‘Oké, zeven uur in restaurant Zuidhoek?’

‘Prima.’

Toen ik de verbinding verbrak, kwam Turo Jaad met Lara Kros het lokaal binnen. Ik wenste Lara een gelukkig nieuwjaar door haar drie kusjes te geven terwijl Turo minachtend toekeek. Haar kusjes waren nat en kwamen op de rand van mijn lippen terecht. Ik moest haar echter loslaten omdat mijn telefoon overging. Het was een buitenlijn.

‘Otis? Hier Babette Ambroos.’

Na onze ontmoeting in het café Jongeheer Nelson had ik haar een tijdje regelmatig opgezocht, maar sinds ik Gitte tegen het lijf was gelopen had ik Babette links laten liggen.

‘Hoi Babette, hoe gaat het met je?’

‘Niet zo goed.’

‘Hoe komt het?’

‘Bwah, ik zou me voor het hoofd kunnen schieten,’ zei ze.

‘Oei Babette, wat zeg je me daar allemaal?’

‘Ik meen het hoor, maar dat is jouw probleem niet.’

‘Wacht op mij, dan doen we het samen,’ zei ik in een poging de toestand te bagatelliseren.

‘Dat zou zonde zijn, de wereld heeft mensen zoals jij nodig,’ zei ze, ‘iemand zoals ik is nutteloos.’

‘Dat is niet waar, ik heb je nodig.’

Ze zweeg. Ofwel ze had genoeg aan het horen van mijn stem, ofwel ze hoorde aan mijn stem dat ik het niet meende.

Ik dacht: laat ik iets vertellen over de kinderen van tante Elza en oom Gust.

‘Gisteren belde ik naar tante Elza en Dira nam op. Ze vroeg waarom ik belde en ik zei dat ik haar wilde horen. Dat verraste haar. Toen ik naar Ronee vroeg, ging ze die prompt halen. Op haar beurt vertelde Ronee me dat ze voor haar verjaardag een cd-speler had gekregen, maar ineens trok haar broer Vic de telefoon uit haar hand, omdat hij even kwijt moest dat zijn zus niet met dat apparaat kon omgaan.’

‘Kinderen kunnen soms onhebbelijk zijn hé?’

‘Hoe gaat het met Anouk?’ vroeg ik.

‘Prima, soms vraagt ze naar jou.’

Ik kon heel goed met kinderen omgaan, ook Anouk had iets van mijn betovering opgevangen.

‘Is ze daar?’

‘Nee, ze zit op school.’

Hoe kon ik het vergeten. Als grote mensen werkten, zaten kleine mensen in de schoolbanken. Haar dochter was het beste bewijs dat ze het zaad van een man had ontvangen, maar ik had er nog niet bij stilgestaan of ze ermee getrouwd was. Tijdens mijn bezoeken bij haar moeder thuis had ik geen mannen gezien en ze had daar ook nooit iets over gezegd.

‘Ik heb automatisch aangenomen dat je niet getrouwd bent, maar is dat zo?’

‘Ik ben nog getrouwd,’ zei ze, ‘de scheidingsprocedure is al een jaar geleden ingezet, maar de rechtszaak slaapt nog steeds aan.’

Mijn man vergeet al eens naar de rechtbank te komen omdat hij zich liever stomdronken drinkt.'

'Valt hij je lastig?' vroeg ik.

'Hij komt soms op de deur bonken, maar ik laat hem er niet in.'

'Bel me als je hulp nodig hebt, dan zal ik de schone van het beest verlossen.'

Ik voelde dat ik punten had gescoord, zoiets hoorde een vrouw nu eenmaal heel graag.

'Vind je me nog steeds mooi?'

'In mijn dromen zie ik je nog in dat zomerse jurkje door het bos huppelen, terwijl je borstjes op en neer wippen.'

'Mannen en tietten, zwijg me erover,' zei ze.

'Mijn schepper heeft me niet voor niets ogen gegeven.'

Ze lachte.

Toen ik haar liet weten dat mijn werk me riep, nam ze vrij opgetogen afscheid:

'Bedankt dat je er even voor me was Otis. Kom maar langs als je tijd hebt.'

'Doe ik, echt waar.'

Toen ik dat zei, beloofde ik mezelf er niet onderuit te willen. Ik moest haar uit dat louche café weghalen zodat ik het beeld van de hoerenloper die haar naar zich toe trok uit mijn geheugen kon wissen.

'Dag Otis.'

'Doe je dochttertje de groetjes van mij, oké?'

'Dat zal ik doen.'

'En als je me nodig hebt, laat het dan weten. Beloof je dat?'

'Zal ik doen,' zei ze.

'Hou je goed Babette,' zei ik.

Ik bedoelde vooral: hou je sterk.

Dat was dan afgesproken.

Om mijn zinnen te verzetten racete ik 's avonds naar het restaurant Zuidhoek in Sint-Truiden. Ik was te vroeg en wachtte geduldig, maar ik schrok me een aap toen Gitte onverwachts achter me stond.

Ze stelde haar zus Nina en diens nieuwe vriend Greg May voor, waarna iedereen zich aan mijn tafeltje zette. Het viel me weer op dat Gitte zoveel aandacht van de mannen rondom kreeg. Ze keken haar dromerig aan en waren allicht jaloers op mij. Ik voelde me goed in haar bijzijn en ik hoopte dat zij dat ook van mij kon zeggen.

We praatten over relaties en aanverwante onderwerpen, ik kreeg zelfs het hele verhaal over Turo Jaad en Lilia Duyster te horen. Ze waren eindelijk gescheiden, hun huis in Tongeren stond te koop. Turo was bij Lara Kros ingetrokken en woonde nu in Tienen. Greg vertelde ons dat hij een nieuwe motorfiets had gekocht. Gitte wierp me geregeld een boze blik toe omdat ik het zo goed met hem kon vinden.

We namen afscheid van Nina en Greg met de wens om elkaar snel weer te zien. Gitte was met haar zus gekomen, maar ik mocht haar naar huis brengen. Onderweg dommelde ze in, waarna ik alle bochten zo gaaf mogelijk probeerde te nemen om haar niet wakker te maken. Dat lukte me redelijk tot we bijna aan de herenboerderij waren. Door een zatlap op zijn fiets moest ik bruusk uitwijken en dat maakte een abrupt einde aan Gittes schoonheidsslaapje.

Toen ik op de binnenplaats stopte, gaf ze me een afscheidskusje op de wang en stapte zwijgend uit.

In een exacte weergave van de werkelijkheid zie ik hoe een vrouw zich tot mij wendt en vraagt of ik nog altijd met hetzelfde project bezig ben. Ik bevestig dat nietsvermoedend, waarop mijn bazin al mijn papieren van het bureau in de vuilnisbak veegt. Ik begrijp de hint maar al te goed en verlaat het lokaal op mijn eigen manier: knippend met de vingers van mijn ene hand op de maat van de muziek en zoekend naar vrouwelijk schoon met de andere. Het geluid van de laatste vingerknip doet me spontaan in een ander decor belanden.

Ik loop ineens over een rechte weg met aan weerskanten metershoge, zwartgeblakerde muren. Achter mij zie ik een beige camper naderen, zonder chauffeur, of hij is onzichtbaar. De auto produceert niet het normale motorgeluid maar het irritante hakken van een bijl die hout klieft. Ik zie mijn redding in een spooroverweg en begin te rennen. Bij toeval komt een trein eraan. Ik haal alles uit mijn lijf om vóór de trein de overweg te kunnen oversteken, in de hoop dat hij de camper zal ophouden.

Tot mijn verbazing knalt het een fractie van een seconde later. Ik draai me om en zie nog net hoe de camper in stukken uit elkaar vliegt.

Ik wist eerst niet waar ik was, maar al snel begreep ik dat ik in mijn eigen bed had liggen dromen. Wat wilde de droom me vertellen? Het woord hakken stond nog glashelder in mijn geheugen. Een rare ochtendvraag volgde daar naadloos op. Wie wilde mij vermoorden?

Op een vrijdagmorgen belde ik Gitte en begon met:

‘Gisterenavond heeft iemand mij getelefoneerd.’

‘Wie dan?’ vroeg ze.

‘Raad eens.’

‘Je weet dat ik raadseltjes haat.’

‘Ik zat in mijn luie zetel na te denken over het leven en wat het me nog te bieden heeft.’

‘Beperk je alsjeblieft tot de bijzonderheden,’ zei ze.

‘Ik dacht, wie kan dat zijn?’

‘Ga je nu eindelijk zeggen wie het was?’

Haar stem klonk dreigend, ze zou de verbinding verbreken als ik niet snel met een antwoord kwam.

‘Ik nam op en wat bleek?’

Gitte zweeg en ik ging over tot bekentenissen:

‘Het was mijn ouwe vlam.’

‘En wie was je oude vlam ook alweer?’

‘Lunette Depier.’

‘Lunette? Jouw ex-collega?’

‘Ja, maar ik heb nog niet verteld hoe de vork in de steel zat.’

‘En hoe zat dat dan?’

‘Ik zag haar liever dan zij mij,’ zei ik.

Ik hoopte vurig dat Gitte niet nog een oude vlam van mij zou worden.

‘En wat moest ze van jou hebben?’

‘Ze vroeg of ik het volgende weekeinde tijd had om met de motorfiets samen erop uit te trekken.’

‘Jullie tweeën?’

‘Nee gekkerd, Lunette, haar man Miké, jij en ik. En misschien kunnen we Nina en Greg ook uitnodigen.’

Ze reageerde onverwacht enthousiast:

‘Te gek, ik wist niet dat je nog steeds een motorfiets hebt.’

‘Ach, echte motorrijders pochen daar niet over.’

Ik verzweg wijs dat ik enkele maanden eerder uit de bocht was gevlogen en in een maïsveld was terechtgekomen.

‘Ik wil wel hoor.’

‘Pico bello,’ zei ik zo blij als een kind.

Lunette en haar man Miké Donné waren op het appel, maar Nina was ziek en Greg had zijn vrouwtje niet in de steek willen laten.

Op de laatste dag van januari was het nog geen ideaal motorweer. De winter leek voorbij te zijn, want die zondag steeg de temperatuur tot een aangename veertien graden. De motorrit naar Bütgenbach verliep vlekkeloos. Gitte had de kneep van het duo zitten snel te pakken.

Miké en Lunette bleven liever op het terras van het huis in de winterzon zitten, terwijl ik met Gitte een wandeling rond het meer maakte. De voorbijge regende had de aardeweg overspoeld en modderig achtergelaten. Gelukkig kwam het pad uit op een smalle asfaltweg die het landschap in twee deelde: rechts een donker dennenbos, links een veld met drie boerenpaarden die ons stoïcijns aanstaarden.

We spraken weinig, daarvoor keken we te veel naar de natuur rondom ons. Toch werd het plaatje pas volledig toen ik een levend wezen op een dikke boomstronk zag zitten. Ik kon mijn ogen amper geloven, want de mens was naakt en had een bruine huidskleur. Toen we nog wat dichterbij kwamen, zag ik dat het een vrouw met halflang zwart haar was.

Met mijn linkerhand maakte ik het gebaar om stil te zijn. Met de gestrekte rechterarm wees ik de juiste richting aan omdat Gitte het naakt nog niet had opgemerkt. Ze trok een gezicht alsof ze dacht dat ze droomde. We hielden onze lach in.

De Arabische vrouw stond op en liep heupwiegend het bos in. Ze draaide zich meermaals om – om te kijken of wij haar volgden? – en even dacht ik dat ze met haar wijsvinger het gebaar maakte om te komen. Ineens verdween ze achter een dikke boom. Hoe we ook zochten, we vonden haar niet meer terug.

Natuurlijk geloofden Miké en Lunette ons verhaal niet. We spraken met hen af dat we terug zouden komen, bijvoorbeeld voor een weekeinde. Het was niet moeilijk om mijzelf en Gitte in ons blootje rond het meer te zien rennen, bij vollemaan.

De maandag daarop zag ik Gitte terug aan het parkeerterrein van Boot. Samen wandelden we naar het centrum. Het was duidelijk dat haar iets dwarszat. Ik kende haar onderhand wel en slaagde onderweg erin haar op te monteren.

In de muzikwinkel kochten we de nieuwste cd van de groep Het Nageslacht. Op de terugweg zong ik:

‘Ik ben wel een plezante voor een blanke.’

Gitte schaamde zich voor mij en liep van mij weg. Ik volgde haar de hoekwinkel in waar ze enkele batterijen voor haar radiootje kocht. Bij het aanschuiven aan de kassa zag ik in de rekken een interessant boek staan: ALLEMAAL MANNEN, MAAR GEEF MIJ MAAR EEN VROUW.

‘Dat is net iets voor jou,’ zei ik.

‘Wat bedoel je daarmee?’

‘Ik dacht al dat je niets van mannen moest hebben. Misschien kun je het wel met een vrouw vinden.’

Het was om te lachen bedoeld, maar het gesprek kreeg een vreemde wending.

‘Heb jij vroeger dan nooit geëxperimenteerd?’ vroeg ze.

‘Met mannen bedoel je? Ik moet er niet aan denken.’

Anderen hadden geëxperimenteerd, maar die herinnering had ik goed begraven.

‘Je bent een doetje.’

‘En jij bent het blonde engeltje in haar blanke kleedje dat vanaf haar lichtblauwe wolkje gouden euromunten over de mensheid gooit en er enkel vriendschap voor in de plaats vraagt.’

Ze lachte, proestte zelfs.

‘Otis, je bent me er eentje.’

‘Ik weet het,’ zei ik.

‘Wees maar niet zo zelfzeker, ik heb dat verhaal van je uitgelezen. Wil je weten wat ik ervan vind?’

‘Brand maar los.’

‘Ik geef toe dat het fris geschreven is, maar je gaat alweer de sciencefictiontoer op. Mensen als planeten? Waar haal je het?’

‘Het is sterker dan mezelf.’

‘Laat dat nu eens en je zult er wel bij varen.’

‘Ik zal alles herschrijven,’ beloofde ik, maar dat zou een heel karwei worden.

Gitte betaalde haar batterijen en samen verlieten we de winkel. Ze kwam onmiddellijk terug op het boekenonderwerp.

‘Je zei dat je vijf verhalen had geschreven, mag ik het eerste ook eens lezen?’

De inspiratie voor dat verhaal kwam van een echte gebeurtenis, maar de herinnering was me al te veel en ik had me voorgenomen het nooit te publiceren.

‘Ik weet niet of ik daar nog een exemplaar van heb, maar ik zal het eens nakijken.’

De rest van de wandeling verliep zonder nog meer mysteries op te rakelen. Op het parkeerterrein van Boot namen we voor die dag koeltjes afscheid.

Aan mijn bureau dacht ik na over mezelf. Ik was een klein beetje ijdel, ook al had ik niet de gelaatstrekken van een jonge adonis in de twintig. Iedereen die me kende, beweerde dat de kale kop me stond. Dat geloofde ik, ook al had ik liever halflang krullend haar. Ik zag me graag, ik was een god in mijn eigen kop. Helaas legde de maatschappij me allerlei onzinnige regels op. Hoe kon ik daaraan ontsnappen?

Voordat ik besloot boeken te gaan schrijven, had ik me beziggehouden met filmmontages. Daarvoor had ik menig foto op mooie plekken geschoten en iedereen had gezegd dat ik er gevoel voor had. Ik had ook mezelf gekiekt, maar in mijn gedrevenheid was ik vergeten dat de man op de foto niet dezelfde was als de man die ik elke morgen in de spiegel zag.

Op woensdag, na het eten van onze boterhammen in de refter, besloten we koffie te gaan drinken in het restaurant Harteklop.

Ik bestelde twee kopjes koffie en we praatten over koetjes en kalfjes, bijvoorbeeld over de werknemers in onze respectieve bedrijven. Toen we daarover uitgepraat waren, vroeg Gitte:

‘Heb je niets aan mij gemerkt?’

Ze was nog mooier dan anders, maar ik kon niet zo snel de vinger op het verschil leggen. Toen ze demonstratief haar wangetjes bolde en haar bril iets omhoogging, begreep ik het.

‘Je draagt een nieuwe bril.’

Haar brede glimlach was als antwoord genoeg.

‘Mag ik hem eens opzetten?’ vroeg ik.

Ik zag aan haar gezicht dat ze me weer kinderachtig vond, toch overhandigde ze mij de bril. Met de bril op was de wereld nog steeds klaar en duidelijk. Sterke glazen konden er niet inzitten, maar ik kreeg toch een duizelig gevoel in mijn hoofd als ik bewoog.

‘Je ziet er zo intelligenter uit,’ zei ze.

‘Ik geef toe dat ik me wel zie zitten met een bril op,’ zei ik en gaf hem terug, ‘maar hij staat jou veel beter.’

Ze zette de bril op en vroeg:

‘Zeg Otis, hou jij van kinderen?’

‘Ik zie graag kinderen, maar of ik er op de wereld wil zetten is een andere vraag.’

‘Ik moet er ook geen hebben.’

Het kwam hard aan, en ook weer niet. Kinderen zorgden ervoor dat je in een heel ander levensverhaal terecht kwam. Dat kon meevallen, maar dat kon ook op een heuse nachtmerrie uitdraaien.

‘Hou jij ervan ‘s avonds in een leeg huis thuis te komen?’

‘Heerlijk,’ zei ze veel te snel.

Ze dronk haar kopje leeg en stond op, aannemend dat ik de rekening wel zou betalen.

Ik greep naar mijn achterzak en opende die. Toen schoot me te binnen dat ik tijdens het weekeinde in een enthousiaste bui vier

boeken had gekocht en dat er slechts 2 euro overbleef. Het zweet brak me uit toen ik het kasticket overhandigd kreeg: 3 euro en 59 cent.

‘Gitte, kun jij me twee euro voorschieten?’ vroeg ik.

Haar glimlach zei genoeg.

Die avond schreef ik een gedichtje als samenvatting van de dag, waarin ik mij als een opvuller van ruimte voelde terwijl ik geen tijd had om er een vorm aan te geven. Ik blies een kushandje en hoopte dat de wind het naar mijn geliefde zou brengen, want zij bepaalde mijn toekomst.

De volgende dag liet ik haar het gedichtje in het restaurant Bonappetit lezen. Ze was ervan in de zevende hemel. De dikke zwarte lijn die normaal tussen ons in lag, was tot een garendraad herleid.

‘Dit is prachtig Otis. Dat doet me trouwens denken aan het gedichtje dat je in het dvd-doesje had verstoppt, dat was ook geweldig. Hoe doe je dat toch?’

‘Zomaar,’ antwoordde ik wat slaperig.

‘Je gedicht is prima, maar je gezicht is wat bleekjes.’

‘Ik weet het, maar jij ziet er stralend uit,’ zei ik en toonde haar mijn mooiste glimlach.

Ze lachte terug en ik kon mijn geluk niet op. Ik durfde haar niet aan te raken, in tegenstelling tot de nachtelijke dromen waarin ik zonder vragen had gevoeld en gewoeld.

‘Ik zie je graag lachen,’ zei ik.

Ik was meestal bereid om een relatie wat spetters en sprankels mee te geven, maar dat uitbundige zag ze zelf helemaal niet zitten.

‘Ja, dat zal wel. Je moet eens een kookboek kopen en iets voor mij klaarmaken.’

Ze kon heel goed van onderwerp veranderen, maar ik besloot mijn koksmuts nog even in de kast te laten en vroeg:

‘Heb je nog andere ideeën?’

‘Jij hebt zoveel fantasie,’ zei Gitte, ‘hoe doe je dat?’

‘Dat is gemakkelijk. Ik treed uit mijn lichaam en reis door ruimte en tijd naar de plaats waar mijn ziel zich wil laten uitwaaien. Vervolgens kijk ik rond en schrijf op wat ik zie en voel.’

Het leek op hallucineren, ook al kon ik niet op een drugverleden terugvallen. Toch wist ik dat de verslaafden zich enkel zo konden voelen: afgesneden van de reële wereld. Ze genoten daar van de opmerkelijke zintuiglijke waarnemingen die ik in de echte wereld enkel op een filmdoek kon zien.

‘Heb je zin om morgen naar de bioscoop te gaan?’ vroeg ze.

‘Ik heb altijd zin om me in een film onder te dompelen,’ zei ik, ‘weet je al welke film je wilt zien?’

‘O, dat zien we dan wel.’

‘Geef mij maar een romantische film,’ zei ik.

‘Hou jij van romantische films?’

‘Vroeger moest het geweld en actie zijn, vandaag liefde en tederheid op een bedje van seks,’ durfde ik te zeggen.

‘Seks zegt me niet veel, ik zie meer in een hechte vriendschap.’

Dat viel tegen, maar ik trok mezelf op aan het idee dat ik haar wel kon overreden.

‘Dat is natuurlijk ook belangrijk,’ zei ik.

‘Nog één keer slapen,’ zei ze.

‘Ik wist niet dat je zo naar me uitkeek.’

Op vrijdagavond zaten we om 18 uur al aan tafel, helemaal alleen in een gezellig restaurant op de markt van Sint-Truiden. Gitte zag er erg bekoorlijk uit en ik moest me beheersen om haar niet op te eten.

Terwijl we op het eten wachtten, vertelde Gitte me dat ik nogal ruw haar leven was binnengestapt enkele maanden eerder in het boekenpaleis van Maastricht. Sindsdien had ik haar niet met rust gelaten. Ik kon haar ervan overtuigen dat mijn enige doel was de mysterieuze Gitte te doorgronden en dat dit nog niet gelukt was.

Ze apprecieerde mijn aangenaam gezelschap. We kibbelden weleens, toch hadden we volgens haar veel raakvlakken. Ik kon me

onze huid als rakende vlakken heel goed voorstellen, maar ik was niet verder gekomen dan enkele afscheidskusjes. We plaagden elkaar voortdurend. Iemand die het restaurant binnenkwam zou ons zeker als een verliefd koppel hebben gezien.

Na het eten reden we naar het bioscoopcomplex in Hasselt. Ik mocht de film kiezen en mijn oog viel op de affiche van een actiefilm met in de hoofdrol Will Smith. Gitte ging volledig akkoord.

We waren wat laat, want de begingeneriek schoof al voorbij. De film handelde over de Amerikaanse regering die in staat was alle menselijke bewegingen via satelliet en andere technische toestanden te volgen. De enige contacten tussen Gitte en mij tijdens de film waren enkele blikken om elkaars goedkeuring of afkeuring in weg te dragen.

Na de film maakte Gitte me duidelijk dat ze naar huis wilde. In de auto noemde ze allerlei creatieve dingen die ze onder mijn hoede gerealiseerd wilde zien, zoals een gedichtje waarvan ik de eerste voorlopige strofe kreeg en waaraan ik een vervolg moest breien, of een tekening maken van een set volwassen handen die de gebalde handjes van een kind omsloten.

Nadat ik bij de herenboerderij was gestopt en haar een goedenacht had toegewenst, boog ze naar mij toe om me een natte zoen op de mond te geven. Dat zorgde ervoor dat de rit naar huis op een droom leek die de tijd kortsloot.

Iemand tikt me vanachter mijn rug op mijn schouder. Het zweet breekt me uit, alsof een inbreker me in mijn eigen huis betrapt. Toch laat het silhouet zich heel gemakkelijk door mij vloeren. De O-soto-gari die ik voor hem in petto heb, ondergaat hij met flair.

Ik kan hem enkel zien door zijn rimpelende contouren die vanuit het niets lichtfotonen in de kamer uitstrooien. Omdat ik zie dat hij weer recht wil springen, steek ik mijn armen omhoog en dreig ermee ze als machetes te gebruiken. Mijn aura-opponent staat snel recht en springt als een kat op een muis in mijn richting.

Met een schok begrijp ik dat hij samenvloeit met mijn dromende lichaam in het bed.

Die morgen herinnerde ik me de titel van de film die ik samen met Gitte had gezien: Ogen in de lucht. Zou een onzichtbare reus met vuisten als voorhamers uit de hemel neerdalen? Kon ik hem nog ontvluchten of was hij al te dichtbij? Of moest ik blijven staan en hem met eigen kracht vernietigen? Kon ik een moordenaar zijn?

Het was zaterdagvoormiddag. Babette Ambroos belde me en ons gesprek ging over haar werk, haar dochter en de wereld rondom ons. We hadden een vlotte babbel, maar aan het einde wist ik het toch fatsoenlijk te verknoeien.

‘Wie is de nieuwe vrouw in je leven?’ vroeg ze.

‘Wie bedoel je?’

‘Ik heb je gisteren in de bioscoop gezien.’

‘Waarom heb je me niet geroepen?’

‘Ik was in het gezelschap van een andere man.’

Verdorie, concurrentie. Of loog ze?

‘O.’

‘Wel?’

‘Ik heb haar eens geholpen met een gedichtje te schrijven en nu leest ze mijn verhalen na. We zijn slechts in elkaars geschrijf geïnteresseerd.’

‘Dat zal wel,’ zei ze, ‘tot de volgende keer, Otis.’

‘Dag Gitte,’ zei ik, maar ik had ‘Babette’ moeten zeggen.

‘Waar het hoofd van vol is, loopt de mond van over,’ zei ze ondanks alles op een lieve toon.

‘Sorry, Babette.’

‘Dada,’ zei ze en verbrak de verbinding.

Ik bleef met de telefoon in de hand nog wat nadenken over mijn zoveelste blunder.

Gitte Warman verraste me ‘s maandags in ons favoriete restaurant Harteklop. Ooit had ik haar gezegd wat ik graag snoepte. Nu schonk ze me twee marsepeinen poesjes als dank voor de ritjes met de auto.

‘Heb je je geamuseerd in het weekeinde?’ vroeg ik.

‘Ik ben zaterdag gaan dansen.’

‘Ik hou niet van discotheken.’

‘De beweging is goed voor mijn lichaam. Thuis oefen ik zelfs op mijn kamer.’

‘In je blootje op je bed?’

‘Gek, ik laat niets los over mijn wellustige lichaam.’

‘Ik lust er wel wat van,’ durfde ik te zeggen en zette me schrap voor wat komen ging.

‘Zot, trek jezelf af, dan gaat het over.’

‘De paus keurt zelfbevrediging af,’ zei ik.

‘Hoe komt hij dan aan zijn trekken?’

‘Dat zal altijd een geheim blijven,’ beweerde ik.

‘Ik hoef het al niet meer te weten,’ zei Gitte.

Ik laste een kleine belangrijke stilte in het gesprek en vroeg:

‘Heb jij het Gräfenberg-plekje al ontdekt?’

Babette had het me gewezen.

‘Welk plekje?’

‘Het is beter gekend als het g-plekje.’

‘O dat.’

‘En?’

‘Nee,’ gaf ze toe.

Ik wilde het voor haar wel zoeken, misschien kon de ervaring haar wat lossen maken. Ze zou er gegarandeerd van heen en weer schudden, als een bel aan de voordeur.

Ik zei niets meer. Het was tijd om op te stappen.

Op donderdagmiddag aten we zwijgend in het restaurant Ons Huis. Ik wist niet wat Gitte dwarszat, misschien was ikzelf ook wat minder praatziek dan anders.

‘Morgen neem ik verlof. Het is maar dat je het weet,’ zei ze.

‘Dat is fijn van je om me op de hoogte te houden. Turo zei me vanmorgen dat er gisterenavond een vergadering over de nieuwe structuur in ons bedrijf was gehouden. Ik wist daar niets van.’

Haar oogballen rolden als de slingerende bakjes van een op hol geslagen carroussel op de kermis.

‘Ik moet altijd lachen als jij merkt dat je weer op die fantasieplaneet van je hebt gezeten.’

‘Lach maar, jij leeft in een wereld vol wandelende doden.’

Gitte zweeg even. Ze keek zwijgend door het raam naar buiten en schopte met haar rechtervoet tegen de tafelpoot terwijl ze zei:

‘Ik vraag me af waar dit zal eindigen.’

‘Moet dat dan?’

Ze schudde met haar hoofd.

Opgelucht vroeg ik verder:

‘Waarom reageer je dan altijd zo bits tegen mij?’

Ze keek me aan alsof ze het in Keulen hoorde donderen en zei:

‘Ik ben niet kwaad op jou, maar ik geef toe dat ik verrassend kan reageren.’

Haar zin voor humor was zeker niet gelijk te schakelen met die van mij, dat was duidelijk gebleken in conversaties die met een sisser waren uitgedraaid.

‘Je spant er onwetend de kroon mee.’

‘Misschien wel, maar jij kunt er ook wat van,’ zei ze.

‘O ja? Leg dat eens uit?’

‘Jij maakt onze conversaties altijd zo zwaar.’

Onmogelijk. Mijn filosofische beschouwingen waren enkel bedoeld om haar zwaarmoedigheid te verlichten.

‘Wat moet ik dan van jouw gespleten persoonlijkheid denken?’

Ze schrok en keek beteuterd naar haar voeten. Al snel zag ze in dat ze me een uitleg schuldig was en zei:

‘Mijn zus Nina beticht me daar ook van. Alle mensen die me kennen weten dat ik iets heb met de dood, maar ik denk dat iedereen wel in iets geobsedeerd is.’

Ik dacht na over mijn obsessie, maar ik vond er geen.

‘Jouw obsessie gaat over vrouwen,’ wist Gitte.

Ik kon haar kritiek onmogelijk van tafel vegen. Ik was bevangen door het andere geslacht, maar haar vrouwelijke geest die afwisselend aantrok en afstootte, maakte me totaal van streek.

‘Waaruit leid je dat af?’ vroeg ik.

Iets over mezelf leren was immers een van de opdrachten die ik op aarde moest uitvoeren.

‘Jouw verhalen vertellen mij genoeg.’

Ze had gelijk. Al mijn verhalen draaiden rond opmerkelijke vrouwen. Er viel een stilte.

‘Wat ga je in het weekeinde doen?’ vroeg ik.

‘Ik moet naar een begrafenis van een jongen die zelfmoord heeft gepleegd.’

Daar had je de dood weer, hij was overal.

‘Wie was dat?’

Genoeg om haar te doen steigeren als een Griekse furie.

‘Waarom moet je dat nu weer weten?’

‘Hoe meer informatie ik krijg, hoe meer ik me kan inleven.’

‘Jij hoeft je niet in te leven, laat dat maar aan mij over.’

Ik vroeg me af waarom ik zoveel moeite deed om haar te begrijpen, maar ik moest mezelf het antwoord schuldig blijven. Ze wilde haar imago van ingewikkelde vrouw hooghouden en ik voelde de neiging om hard te vloeken opkomen. Ze slaagde er verdorie in mijn sterke persoonlijkheid – die ik volgens haar niet had – om te buigen tot een slappe tuinslang die zonder water geen eigen wil meer had.

‘Oké,’ zei ik, want ik was vastbesloten het gesprek op een aangename manier af te sluiten.

‘Nog een leuk Valentijnweekeinde,’ zei ze en weg was ze.

Samen naar onze bedrijven terug wandelen had niet veel zin. Ik bleef nog wat zitten in het restaurant, met een knoop in mijn maag die ik niet kon ontwarren. Aan de ene kant wilde ik haar uitschelden en haar zeggen dat ze de pot op kon met haar hersenspinsels, aan de andere kant wilde ik niets liever dan haar de genegenheid geven waarnaar ze zo hardnekkig op zoek was. Ik wilde, net zoals de paardenfluisteraar paarden met moeilijke eigenaars helpt, Gitte helpen in haar zoeken naar zichzelf.

Wat ik in mijn boeken schreef was misschien wel voer voor een psychiater, zoals zij beweerde, maar ik wilde haar overtuigen dat ik

enkel de lezer zinnen aanbood waarmee hij zijn eigen verhaal kon maken.

Toch voelde ik me ondanks haar ongeloof in mij de sterkste van allemaal. Ik was in evenwicht met mezelf en dat zou ze niet doen wankelen. Toch bleef ik met dat rare gevoel zitten, het gevoel van ergens tussen te hangen.

Op de expresweg van het werk naar huis reed ik voor de verandering een willekeurige kasseiweg in en vond daar een mooi plekje om te bezinnen. Bij de brug hield ik halt en stapte uit.

De brug waarop ik stond was iets te stevig uitgevoerd voor de smalle beek en ze had een reling die niet zou misstaan bij een brug over de Maas. Een rioolbuis ontsierde de plaats. De bevroren moddersporen van tractorbanden evenwijdig met de beek deden vermoeden dat een boer achter het bos een lapje grond had dat hij regelmatig moest bewerken. Enkele betonnen kuipen in de wei erlangs – zonder koeien – leken op afgeworpen onderdelen van een ufo.

Het typische geluid van een kraai deed me aan de komende lente denken, maar daar moesten we nog een dikke maand op wachten. Een felgekleurde fazant zocht zijn weg naar een boerderij in de verte. Ik stelde me voor dat ik met mijn scherpe ogen zag hoe de dochter van de boer een koe melkte. Haar aanwezigheid zou het landschap afgemaakt hebben.

Een motorcrosser scheurde levensmoe tegen 150 km per uur over de kasseiweg en liet een stofwolk van strooizout achter. Ik volgde de motorrijder met mijn blik, maar een zwart paard dat zich in het gras wentelde leidde me af. Het ging hevig heen en weer en probeerde in één beweging weer recht te staan.

Ik leunde over de reling en zag mijn spiegelbeeld. Het wiebelende water van de beek maakte een herinnering los aan een glanzende tegel die bij tante Elza aan de muur hing: *Als je het liefhebt, laat het vrij. Komt het terug, wees dan blij.*

Ik vroeg me af waarom ik Gitte zo graag zag terwijl zij alles deed om dat te vermijden. We zouden geen duimbreed wijken, dat stond als een paal boven water. Het Valentijnweekeinde beleefden we daarom apart.

De maandag daarop aten we 's middags in het restaurant Bonappetit en vertelden elkaar onze zielenroerselen. Onze monden stonden niet stil en dat was een goede oefening voor onze mondspieren, voor het geval we ze ooit nodig zouden hebben voor een gemeente kus. Ik voelde me beter dan op andere dagen, maar dat zou niet lang meer duren.

‘Heb je je bed wel gezien?’ vroeg Gitte.

Ik voelde me echt super en hield mijn ergernis in.

‘Och, ik heb altijd de indruk dat ik slecht geslapen heb, alsof ik in mijn droom heb geleefd.’

‘Zo zul je nooit uitgerust raken.’

‘Wat raad je me aan?’ vroeg ik, omdat ik toch iets aan mijn slaapprobleem wilde doen.

‘Overdag aan mooie dingen denken.’

Ze wist niet dat ik voortdurend aan haar mooie verschijning dacht, maar dat gebeurde vreemd genoeg nooit in mijn dromen.

Op de terugweg naar ons werk probeerde ik haar iets uit te leggen.

‘Je hebt waarschijnlijk al gemerkt dat ik soms verstrooid ben, maar weet je ook waarom?’

‘Misschien ligt het wel aan mij.’

‘Hoe kun je het raden?’ vroeg ik.

Ik zag aan haar reactie dat ze geen rekening met dat antwoord had gehouden.

Ze fronste haar dunne wenkbrauwen – het waren net gepenseelde dammen boven glasheldere poelen – en lachte in haar vuistje. Ik had het gevoel dat ik bloosde en dat had ze gezien.

‘Wat is er?’ vroeg ik.

Ze schaterde nog wat harder, hoewel ik geen reden voor die lachbui kon verzinnen.

‘Wat bezielt je?’ vroeg ik weer.

‘Je bent een regel aan het breken,’ zei ze en glimlachte.

‘En die is?’

Ze antwoordde niet, in plaats daarvan keek ze me met een veelzeggende blik aan, een grandioos samenspel van spleet oogjes en een smalende glimlach rond de mond.

‘Welke regel breek ik dan?’ vroeg ik, maar ik had al min of meer begrepen wat ze bedoelde.

Ze stak haar rechterhand in een groet op, speelde met haar vingers op een ingebeelde piano en draaide zich gedecideerd om.

‘Ben jij nu kwaad?’ vroeg ik, aangenomen dat ik de regel van niet verliefd te worden had overtreden.

‘Nee,’ zei ze zonder zich om te draaien.

Ze deed de deur van de personeelsingang van Boot open en stapte naar binnen. De deur sloeg achter haar automatisch dicht.

Ik liep peinzend over de gebroken regel vijfhonderd meter verder en wandelde als een robot Glasbak binnen.

Van werken kwam niet veel in huis en daarom vertrok ik anderhalf uur vroeger naar huis. Ik moest er even uit en koos voor een wandeling in Bokrijk, want daar kon ik me tweehonderd jaar in het verleden katapulteren.

Toen ik door het arboretum liep, begon het te regenen. Ik haastte me naar een van de pergola's om te schuilen en zette me op een bankje dat nog niet nat was. Vanonder mijn ver vooruitstekende kap tuurde ik de omgeving af terwijl ik in gedachten naging wat Gitte op dat moment zou kunnen doen. Vermoedelijk zat ze in de woonkamer van de herenboerderij tv te kijken, terwijl haar moeder in de keuken hemden streek en haar vader nog een blok hout op het open haardvuur legde, waarna hij zich in zijn luie zetel zette en naar zijn dochter keek met in zijn ogen de blik van een god die zijn schepping goed vond.

Ik wist niet of God mijn gedachten had gelezen, maar onverwacht klaarde de hemel op en de aarde kreeg weer de mogelijkheid om haar mooie gezicht te tonen.

Gitte had me enkele weken eerder onomwonden gevraagd of ik al echt had geleefd. Daarvoor had ze de uitdrukking *profiteren van het leven* gebruikt. Ze was bang dat ze later in het rusthuis uit het raam zou staren, wetend dat ze niet genoeg had geleefd. Ik had haar proberen uit te leggen dat het leven ons was gegeven om het te benutten, niet om er alles uit te persen. Leven zonder elastiekspringen of zonder de rest van de wereld te willen zien was ook leven. Toch wilde ze het leven aan haar lijf ondervinden, zoals de bergbeklimmer die de Mount Everest vanaf een afstand van 950 kilometer beklom, omdat de voet van de berg volgens hem ergens op zeeniveau lag.

Ik had het nooit durven hopen en ik had het ook niet zien aankomen, maar haar frisse kopje was heel zeker een welkome verademing in mijn leven. Ik had altijd de indruk dat ik haar alles kon vertellen, behalve dan dat ene onderhuidse gevoel dat ik regelmatig gewaarwerd als de lust me be kroop om vanuit mijn warme bed in mijn blootje de koude wereld in te springen en door de slaapkamer te paraderen met een lekker gezwollen lid. Het laatste woord van mijn schijnbaar eindeloze gedachte maakte inderdaad veel duidelijk. Wilde ik enkel seks met haar?

Stemmen op de achtergrond versnelden mijn besluit om verder te gaan. Of moest ik nog even blijven zitten, in de hoop dat ik met mijn groene outfit één werd met het park? Even dan. In die vijftien seconden construeerde ik een laatste geweldige gedachte. Niet verliefd zijn op Gitte was haar te kort doen. En wind was ook iets raars, ik kon die met een scheet vergelijken, verdorie, ik was zelf een scheet in een wereld vol winden.

Toen ik met de auto van het bos naar de grote baan reed, kwam ik langs het vliegveld van Kiewit. Ik besloot te stoppen om vanachter de omheining een glimp op te vangen van de bezigheden.

De hangars voor de vliegtuigen vielen niet op in het landschap. Aan de overkant van de groene landingsbaan stond vreemd genoeg een betonnen kruisbeeld van enkele meters hoog. Rond het kruis had een ijverige tuinier een cirkelvormige haag aangelegd. Achter de betonnen baan lag een wei waarin zwarte en witte koeien graasden. Een deel van hen lag gemoedelijk op het gazon te herkauwen terwijl een groene tractor hevig brommend dichterbij kwam. In het midden van de wei stond een vreemd gemetseld muurtje. De scheve kerktoren in de verte mocht niet aan het plaatje ontbreken.

Een eenmotorig vliegtuig vloog ronkend over. Ik gooide het hoofd in mijn nek en zag net op tijd hoe een valschermspringer zich in het ijle gooide. De parachute ging snel open en de parachutist zigzagde zich ermee een veilige weg naar beneden. Langzaam begreep ik dat het een vrouw was, onmiskenbaar te zien aan haar vrouwelijke vormen. En dat was gemakkelijk, want ze had geen kleren aan. Ze was te ver weg om de trekken van haar gezicht te kunnen herkennen, maar ik vermoedde dat het de Arabische was die ik aan het meer van Bütgenbach had gezien.

Ze haalde zonder moeite haar valscherf in en begon de omgeving af te turen, met de hand boven de ogen zoals een indiaan dat doet. Het gebaar was vreemd, want de zon scheen in haar rug. De vrouw bleef even in mijn richting staren, zwaaide naar mij of naar iemand achter mij en liep met wiegende kont naar de dichtstbijzijnde hangar.

Als in een roes reed ik naar huis.

Toen Turo me 's vrijdags liet weten dat ik te familiair met Mirei Richel, de secretaresse, omging en me vroeg wat Gitte daarvan zou vinden, maakte ik hem duidelijk dat ik carte blanche van Gitte had gekregen. Daarmee kon ik hem onderuit laten gaan. De collega's dreven hem met hun gelach terug naar zijn bureau.

Het ging met Gitte niet zo goed, wat al snel bleek tijdens ons glasheldere telefoongesprek.

‘Ik ben een halfuur te laat, maar daar ben ik weer en gaap me onnozel,’ zei ik.

‘Dat is niets nieuws.’

‘Ook nog niet wakker?’

‘Helderder van geest dan je denkt.’

Ik zag haar voor mijn geestesoog bekken trekken en haar ogen in haar kassen rollen, echt dodelijke salto’s.

‘Is er iets?’

‘Moet er altijd iets zijn?’

‘Niet per se.’

‘Oké, laat me dan werken,’ zei ze en verbrak de verbinding.

Nou moe, ze had het weer gedaan. Ik hing aan het elastiek van Gitte. Ik schoot omlaag en hoopte dat ik dit keer het water met mijn blote schedel zou kunnen raken. Ik was met behulp van sterrenwichelarij erin geslaagd haar onvruchtbare periode te bepalen, maar die was nog niet aangebroken. Het moest iets anders zijn.

Die middag wilde ze na wat aandringen toch iets gaan eten. Het moest niet veel zijn, een soepje of zo.

Aan tafel in het restaurant Harteklop kwam ze terug op de gebroken regel.

‘Je begint te veel om mij te geven.’

‘Misschien wel, maar jij toch ook?’

Haar gezicht vertrok tot een grimas van ongeloof, een masker waarmee de Masai in Afrika de hongerige leeuwen verjagen.

‘Niet soms?’ vroeg ik.

‘Jij kunt helemaal niet weten wat ik denk.’

‘Nee, maar ik kan me er wel een idee van vormen.’

‘Je bent gek, laat me met rust. Ik ben boos.’

Er was nog een sprankje hoop dat ik me uit deze bizarre situatie kon redden. Ze had boos gezegd, dat was nog altijd wat minder erg dan kwaad.

‘Ik vind je schattig als je zo doet.’

Toen ik het zei, wist ik al dat het gesprek de verkeerde kant opging. Ze zei:

‘Jaag me niet op stang of we halen het weekeinde niet meer.’

Dat was ook niet wat ik wilde.

Toen ze een vrouwentijdschrift uit haar tas nam en erin begon te bladeren, vroeg ik:

‘Lees jij die roddel?’

Een intelligente vraag in vreedetijd maar een dooddoener tijdens een oorlog.

Ze sloeg het tijdschrift dicht, stak het in haar tas en stapte driftig naar de uitgang. Ik ging haar niet achterna omdat ik het met woorden alleen nog erger zou maken.

Daar zat ik dan, met ingehouden woede. Ik verdacht haar ervan de minste ruzie tussen ons als excuus te gebruiken om een punt achter onze relatie te zetten.

Omdat ik de laatste tijd slecht sliep, ging ik ‘s avonds naar de dokter. Ik vertelde hem dat de oorzaak misschien te zoeken was in mijn oorsuizingen. Daarop stelde hij voor om een CAT-scan van mijn hoofd te laten maken. Ik kon de volgende dag al naar het ziekenhuis.

Ik droomde die nacht meer dan dat ik sliep. Ik maakte er geen notities van zodat ik er ‘s morgens geen herinneringen meer aan had.

Die vrijdag belde ik naar mijn werk om me ziek te melden.

In de voormiddag onderging ik de CAT -scan van mijn hoofd in het ziekenhuis van Hasselt. Toen het ding eindelijk zijn fotosessie had beëindigd – ik moest heel stil blijven liggen – kroop ik van de tafel af. Ik was zo duizelig dat ik de klink van de verkeerde deur beetnam. Gelukkig wees de verpleegster me naar de kleedkamer. Ik kleepte me aan en vluchtte als een haas weg.

In de namiddag belde Gitte om te vragen of ik geen zin had om ‘s zaterdags een wandelingetje te maken. Ik was verwonderd maar

liet dat niet blijken. Ik vroeg ook niet naar haar beweegredenen, want die zou ik bij tijd wel te weten komen.

Om 13 uur stipt stond ik op de binnenplaats van de herenboerderij. Toen ik uit de auto stapte, ging de voordeur open en Gitte kwam naar buiten. Dat deed ze om haar gevaarlijke hond op een afstand te houden.

‘Dag Gitte, alles kits?’

‘No way.’

Ze zag er nochtans prima uit met haar kortgeknipt haar in de kleur van acajouhout.

‘Je haar zit anders perfect,’ zei ik.

Ze bedankte me voor het compliment en stapte in de auto. Ik hield daarbij als een gentleman het portier voor haar open. Meestal hielp ik de mensen instappen, niet alleen uit beleefdheid maar ook om te vermijden dat ze de zware deur van de sportauto als een wildeman dicht zouden slaan.

Toen we over de grote baan naar Sint-Truiden reden zei ik:

‘Ik ben blij dat je gebeld hebt.’

‘Ik dacht, als ik niet bel zal hij ook niet bellen.’

Ik zweeg en dat was toegeven. Na een poosje vroeg ze:

‘Krijg ik mijn cd van George Michael terug?’

‘Zeker, ik hoop dat er nog iets op staat, want ik heb hem grijsgedraaid.’

Ze glimlachte, maar haar norse blik kreeg snel weer de overhand.

‘Ben je nog kwaad?’ vroeg ik.

Ze dacht niet lang na en antwoordde:

‘Nee, maar ik zal het uitleggen.’

‘Hoeft niet.’

‘Jawel, ik moet je wat belangrijks vertellen.’

Ik knikte snel.

‘Ik heb al vaak afscheid van mensen moeten nemen en daarom dacht ik dat het beter was om me niet te snel emotioneel aan

iemand te binden, maar eerlijk, jij betekent veel meer voor me dan ik dacht. Ik lokte ruzie uit omdat ik je wou haten. Begrijp je dat?’

‘Ik had zoiets al gedacht.’

‘Elke keer dat het menens wordt, heb ik de neiging ermee te kappen.’

‘Dat is normaal Gitte, ik heb dat gevoel ook.’

‘Oké, nu we weten waar we staan kunnen we ons afvragen waar we heen gaan,’ concludeerde ze.

Enkele kilometers buiten de stad reed ik de kasseiweg op naar het kasteel van Kortembos.

Het was koud wandelweer en het kasteel maakte het landschap idyllisch. Na een minuutje zwijgend naast elkaar te hebben gelopen, wees Gitte met een arm naar de horizon en zei:

‘Kijk, van hieruit kun je onze bedrijven zien.’

Ik dacht eerst dat ze me iets wijs wilde maken, maar niets was minder waar. De gebouwen waren duidelijk te herkennen aan hun vormen.

‘Verdorie, je hebt gelijk.’

‘Ik heb altijd gelijk, dat moest je toch weten.’

Ik probeerde haar eigenwijze manier van gezichten trekken na te bootsen maar slaagde daar slechts half in.

‘En soms niet,’ durfde ik te zeggen.

‘O ja? Wanneer dan niet?’

Ik deed alsof ik nadacht en zei:

‘Als je niet wilt toegeven dat je iemand graag ziet.’

Ze keek naar de grond en bleef dat enkele seconden doen. Toen ze haar hoofd weer oprichtte, zei ze:

‘Weet je, ik denk dat ik altijd een levenservaring meer zal hebben gehad dan jij.’

‘O ja? Wat kan dat dan wel zijn?’

‘Ik denk dat jij te levenslustig bent om dat te doen wat ik al ooit heb gedaan.’

Ze zweeg weer, alsof ze me de gelegenheid wilde geven te raden wat dat dan wel was.

‘Ik ben een en al oor,’ zei ik.

‘Ik heb een zelfmoordpoging achter de rug.’

Dat was andere koek. Ik kon me nu heel goed voorstellen dat haar impulsieve gedrag haar af en toe parten speelde. In plaats van naar de details te vragen bleef ik op de vlakke en zei:

‘Gelukkig heb je het overleefd.’

‘Denk je dat mijn leven zo tof is?’

Als ze echt dood wilde zijn misschien niet. Ik legde mezelf op het gesprek naar levendiger onderwerpen af te buigen.

Ineens kwam er een jong hondje ons tegemoet gelopen. Het beestje liep naar Gitte die spontaan door haar knieën boog en de puppy begon te aaien.

‘Kijk, dat zou nu Luna kunnen zijn,’ zei ze.

De duistere gedachten over allerlei manieren om het leven te beëindigen waren plots als sneeuw voor de zon verdwenen.

‘Wat een keffer. Ik zou een iets grotere voor je kopen,’ zei ik.

‘Dat zou ik fijn vinden.’

‘Maar je moet me wel wat beloven.’

De eigenares riep het mormel terug:

‘Loeki, kom hier.’

De hond luisterde verbazend snel en rende terug naar zijn baasje. Gitte keek Loeki na en draaide zich naar mij om.

‘Wat moet ik jou beloven?’

Ik liet haar tot een halve meter naderen.

‘Kijk me niet zo aan,’ zei ze.

Ze doorzag mijn blik: liefde met een sausje lust erover.

‘Ik wil je eens kussen,’ zei ik.

‘Huh.’

Ze was sprakeloos.

Ik stond stevig in mijn schoenen en bleef onverstoord recht in haar ogen kijken. Ik zei:

‘Eentje maar.’

Ze glimlachte en vroeg:

‘Waarom wil je dat?’

‘Omdat je zo’n mooi kopje hebt.’

Ik verzweeg dat ik de rest van haar lijf ook wilde verkennen.

‘Ik heb je al kusjes gegeven.’

‘Die waren niet nat genoeg.’

‘Jij durft,’ zei ze, maar ik zag in haar oogjes een glinstering die een zware innerlijke emotiestorm verried.

‘Durf ik?’ vroeg ik, maar ik bedoelde: mag ik?

Ze antwoordde niet, maar haar stilzwijgen was als een toegeving. Ik nam haar in mijn armen en voelde hoe ze zich tegen mij aan vleide. Ik koesterde de hoop dat ze het ook wel wilde proberen, alleen wist ik nog niet of het een gewone zoen of een regelrechte tongkus zou worden, een die mijn én haar tenen in onze schoenen zouden doen krullen.

Zoals meestal wist ik pas wat ik moest doen toen ik het deed. Onze kus was er een die zachtaardig begon. Onze natte lippen raakten elkaar gedurende enkele seconden. Toen stak ik mijn tong tussen haar lippen. Die van Gitte kwam me tegemoet en ze omhelsde die van mij.

Hoe lang duurde een gemiddelde tongkus? Ik wist het niet, want ik had nog nooit de tijd opgenomen. Toen we ons terugtrokken, bleven onze lippen even aan elkaar plakken alsof ze zich als magneten aantrokken.

‘Je bent een prima zoener,’ zei ik.

‘Wacht tot ik je onverbiddelijk kus.’

‘Hoelang zal ik daarop moeten wachten?’

‘Geduld Otis, laat de lezer zich maar afvragen hoe ons verhaal zal aflopen.’

Op de terugweg kwamen we toevallig een oude vriendin van Gitte tegen. Ik hield me op de achtergrond terwijl de dames nagingen wie van hun klas al getrouwd was en wie kindjes had. Haar vriendin had de ideale man nog niet gevonden en ook nog geen kindjes op de wereld gezet. Gitte zei dat ze in hetzelfde geval

zat en dat ze zich daarbij goed voelde. Ik fronste mijn wenkbrauwen achter haar rug.

Nadat zij elkaars telefoonnummers hadden uitgewisseld vervolgden wij onze weg. Gitte gaf schalks toe dat ze me niet had willen voorstellen omdat ze niet wist hoe ze me moest omschrijven. Ik maakte mezelf wijs dat ik haar beste vriend was, laat staan haar minnaar.

In de bollenwinkel van Kwaadmechelen kochten we snoep. Er was zoveel keuze dat ik niet kon kiezen. Ik besloot wat lekkers voor mezelf te kopen en hoopte dat zij dat ook zou lusten.

De tijd zou het ons wel leren, maar ik wist uit ervaring dat de tijd slechts een verzinsel was. Allerlei gebeurtenissen kwamen met een razende vaart op ons af. Veel ervaringen konden ons opvrolijken, maar we moesten ons ook schrap zetten voor enge dingen die ons leven konden inkorten.

Een onzichtbare entiteit springt op mijn slapende lichaam. Ik voel zijn handen over mijn buik, borst en tepels strelen. De handen zijn zacht en ik blijf liggen in de mening dat het vrouwenhanden zijn. Het volgende moment lig ik op mijn buik. Ik voel ronde vormen ter hoogte van mijn schouderbladen, maar de sensatie is niet langer wellustig wanneer de ijle bezoeker mijn achterwerk omhoogduwt.

Het wordt tijd om het onzichtbare spook van mij af te werpen. Dat doe ik zonder problemen, maar het brengt me wel op een heel macabere plaats. Ik herken er de slaapkamer van mijn zusje in. De beren die ze verzameld zijn allemaal onthoofd en er hangt echt bloed aan hun rompen.

Mijn zusje is nergens te zien, maar achter me hoor ik het gesnuif van een grizzlybeer. Ik keer me snel om en zie een silhouet in de deuropening staan. Ik heb geen wapen om me te verdedigen, maar mijn belager heeft handen als schoppen waarmee hij mijn keel gemakkelijk dicht zou kunnen knijpen.

Het silhouet nadert en vergroot – zijn schaduw raakt mijn voeten al – terwijl ik naar iets zoek dat me uit de nachtmerrie kan

helpen. Eindelijk vind ik een kinderschaartje, te bot om te knippen maar scherp genoeg om te steken.

Ik steek en het woeste wezen vliegt als een leeglopende ballon pruttelend uit de kamer.

De donsdeken was veel te zwaar en ik zwierde ze van mijn natte lijf af. Een rare gedachte doordrong mijn brein: de handen op mijn billen waren van een man. En die gedachte deed een andere opflitsen: ik was nog een kind.

Het einde van februari ging mistig over in maart. En op een maandag was het weer zover, er was werk aan de winkel. Het enige voordeel daarvan was dat we van elkaars gezelschap konden genieten.

Op het parkeerterrein van Boot vroeg ik:

‘Waar gaan we vandaag eten?’

‘Laten we eens in De Lus gaan kijken,’ zei Gitte.

‘Ben je daar al geweest?’

‘Nee, maar mijn collega’s hadden het erover. Het restaurant schijnt de moeite waard te zijn.’

De naam deed me aan een lus in een programma denken, het was geen goede manier van programmeren.

‘Oké, laten we gaan.’

Vijf minuten later waren we er al. De bediening was snel, wat betekende dat we meer vrije tijd erna hadden. Bij het drinken van de koffie moest ik voor de zoveelste keer kwijt dat ze mooi was. Ze glimlachte en dat maakte me blij. Voor hetzelfde geld had ze me haar killerlook laten zien.

‘Je bent me weer aan het verlekken,’ zei ze.

‘Wacht tot ik begin te likken.’

‘Jij bent een echte vrouwengek.’

‘Ik wil de vrouwelijke sekse doorgronden, dat is alles.’

‘Otis, hou nu op.’

‘Waarom? Ik wil voor eens en altijd weten wat jij in mij ziet, of wat nu net niet. Alle vrouwen met wie ik een verhouding had of wilde hebben, haakten af. Ik wil weten waarom.’

‘Je moet gewoon jezelf blijven en je niet laten doen.’

‘Dat probeer ik, maar dat lukt niet altijd.’

‘Wat zit je dwars vandaag?’ vroeg ze.

‘Je had gelijk, we gaan allemaal langzaam dood.’

Stel je voor: Gitte wilde dat moment liever zelf bepalen.

‘Hoe kom je daar nu bij?’

‘Mijn dokter heeft me de uitslag van de CAT-scan gegeven.’

Maakte ik mezelf wat wijs of zag ik daadwerkelijk haar gezicht verbleken?

‘En?’

Ik wachtte enkele seconden om de spanning erin te houden – je wist nooit waarvoor dat goed kon zijn – en zei:

‘Geen tumor zoals ik vreesde.’

‘Een pak van mijn hart,’ zei ze.

Ik verzweg dat ik donderdagmorgen voor de volgende CAT-scan naar het ziekenhuis zou gaan om de halswervels te controleren.

‘Idem.’

Buiten regende het pijpenstelen. Het inspireerde Gitte om te zeggen:

‘Ik zou een standbeeld willen zijn.’

God mocht weten wat ze ermee bedoelde.

‘In weer en wind staan en je op de koop toe laten beschijten door de vogels?’

‘Een standbeeld staat en wij moeten leven alsof er niets toe doet,’ legde ze uit.

‘Een eenvoudig scenario voor een complex persoontje,’ zei ik.

‘Iedereen is complex, toch?’

Ik knikte en vroeg:

‘En wat doen we met de kindjes?’

‘Zeg jij het maar.’

‘Bwah, in al de heisa over hoe het is en hoe het moet zijn, lijkt het me beter voor altijd platonisch verliefd te zijn.’

‘Jij bent niet alleen complex,’ zei Gitte, ‘jij bent ook nog gek.’

‘En jij hebt twee gezichten.’

‘Twee gezichten?’

We hadden het al over twee entiteiten in één lichaam gehad, maar ik wilde het per se anders zien en zei:

‘Ik verdenk je ervan twee persoonlijkheden te hebben, een die me aantrekt en een die me afstoot.’

‘En jij bent een sukkel.’

‘Nee hoor, ik wil populair zijn. Dat zul jij nooit worden.’

Zij maakte er geen probleem van dat ze niet geliefd was, ofwel wilde ze me die indruk geven.

In plaats van me met haar blik te doden, keek ze weg en zei:

‘Bah, het is hier net een sauna.’

‘Maar ik heb geen zwembroekje bij.’

‘O, wat ben jij een preuts mannetje.’

Als bewijs van het tegendeel maakte ik aanstalten om de gulp van mijn broek open te ritsen.

‘Hou op, jij wint,’ zei Gitte.

De regen was eindelijk opgehouden en we konden ons brood weer gaan verdienen. In plaats van te wandelen renden we terug naar onze bedrijven.

Zittend achter mijn computer droomde ik weg. Ik zag mezelf voor een piepklein huisje zitten, uitkijkend over de zee. In de verte dampte een stoomboot voorbij, met op het dek een drom dansende mensen. Het afbeelden van de zee zou me nooit gaan vervelen, want ik wist dat het water en de hemel me elke dag een ander schilderij zouden opleveren. Ik lachte bij het beeld van de ezel voor een ezel.

Mijn bezoek aan het ziekenhuis ‘s donderdags duurde geen drie kwartier, maar met een doktersbriefje mocht ik de hele dag thuisblijven. Toch sprak ik met Gitte af om ‘s middags in het restaurant Eclips in Sint-Truiden te gaan eten.

In het midden was een open ruimte in de vorm van een cilinder die de drie verdiepingen met elkaar verbond. In het dak was een koepel ingebouwd en daaronder hing een grote, blauwe bol. Eromheen draaide een kleinere, grijze bol, iets lager, zodat hij op ieder moment op een andere plaats een verduistering veroorzaakte.

Het deed me denken aan de ruimtedans die de aarde en de maan maakten. Die had ik ooit het beste kunnen waarnemen op de brug over het kanaal. Met de kruin van een boom als referentiepunt

had ik gezien hoe de vollemaan vrij snel door de hemel bewoog. Ik had het gevoel te vliegen. De hele wereld leek in haar beweging stil te staan, toch bleek ze in haar stilheid volop te bewegen. Een fantastische ervaring was dat geweest. Ik hoedde mij ervoor de belevenis met Gitte te delen.

Het eten was er lekker en de wijn maakte ons loslippig. Toen ik een man in het gezelschap van een bekende vrouw zag binnenkomen, verstomde ik. Gitte merkte het en keek achterom terwijl het koppel aan het tafeltje naast ons ging zitten.

Babette lachte wat stijfjes naar mij.

Gitte keek me weer aan en vroeg:

‘Wie is dat?’

‘Iemand waarmee ik vroeger heb gewerkt.’

‘Hoe heet ze?’

Ik kon niet liegen en zei:

‘Babette Ambroos.’

‘Hm, dat is een mooie naam.’

‘Vind je?’

Ze dacht even over iets na en vroeg:

‘En? Hoe zou jij het aan boord leggen?’

‘Wat bedoel je?’ vroeg ik.

‘Wel, een relatie met een vrouw.’

‘Ik heb genoeg ervaring met vrouwen gehad om voor de rest van mijn leven zonder te kunnen.’

Gitte keek me gemeen aan, maar gelukkig wist ze dat ik raaskalde.

‘Bwah, misschien dat een latrelatie nog een uitkomst kan bieden,’ zei ik.

‘Ja, dat zie ik ook wel zitten, ieder zijn eigen huis en doen waar je zin in hebt. En wanneer de twee partijen samen willen komen, doen wat je normaal niet alleen kunt.’

‘Zoals wat?’

‘In de natuur wandelen of joggen, of een etentje zoals dit, wat sporten zoals squash of tennis om je frustraties van je af te spelen,’ stelde ze voor.

‘O, dat soort dingen.’

Ze wist verdomd goed welke bezigheid ik in mijn achterhoofd gevangenield, maar ze behoedde zich voor het uitspreken ervan.

‘Als je al zo lang alleen woont, kun je niet meer toegeven aan een partner en komen er gegarandeerd problemen van,’ zei ik.

‘Daar zeg je wat.’

Tersluiks keek ik naar Babette om te controleren of zij ons kon afluisteren. Gelukkig was ze druk in gesprek met haar anonieme aanbiddler en kon ik er zeker van zijn dat wat ik tegen Gitte zei, zij achteraf niet tegen mij kon gebruiken. Gitte had dat natuurlijk wel gekund, maar ze kwam niet meer op de wenkende vrouw terug.

We betaalden de rekening en gingen naar buiten zonder nog naar het andere koppel om te kijken, waarna ik huiswaarts reed en Gitte naar haar werk terugkeerde.

Die avond kreeg ik een telefoontje van Babette. Ze zei:

‘Ik had de indruk dat jullie nogal verliefd tegen elkaar deden.’

‘Babette, je ziet hersenspingsels, we hebben helemaal niets met elkaar, laat staan dat we elkaar gedichtjes sturen om onze dichtkunst aan te scherpen.’

‘Als jij het zegt,’ zei ze.

‘Ik zal maar niet vragen met wie jij op de rol was.’

‘Dat was mijn broer. Ik had hem al enkele jaren niet meer gezien omdat hij in New York werkt.’

‘Hoe vond hij het eten in de Eclips?’

‘Dat is niet belangrijk. Wat ik wel wil weten is of je bent blijven slapen?’ vroeg Babette zonder vijandige ondertoon.

‘Hé, wat denk jij wel van mij?’

‘Je liet je vorig jaar anders snel door mij inpalmen.’

Dat was waar, maar dat was anders geweest. Babettes rustige stem had me een veilig gevoel gegeven, alsof ze me wilde hypnotiseren om daarna met me te doen wat ze wilde. Gitte

daarentegen klonk als een sirene bovenop de rots aan de Lorelei die me op de klippen deed lopen.

Ik beloofde Babette dat ik nog eens langs zou komen. En zij liet me weten dat als ik dat niet zou doen, zij mij een bezoekje zou brengen.

Toen ik Gitte 's anderdaags in De Lus terugzag, vergat ik Babette.

Een week later zaten we voor de verandering in Ons Huis.

'Heb ik je al gezegd dat je er goed uitziet met die kortgeknipte kop van je,' zei Gitte.

'Meen je dat?'

Ze liet haar ogen in hun kassen rollen, een teken dat ik weer eens een kinderlijke vraag had gesteld.

'Ik lijkt wel een geplukte kip zoals Octavio,' zei ik.

Gittes collega was een ladykiller die zijn haar superkort had laten knippen. Volgens hem werden de vrouwen er wild van.

'Als ik zeg dat je er goed uitziet, dan is dat zo,' zei ze, 'maar je ogen verraden een groot slaaptkort.'

Mijn dokter had me de vorige avond de uitslag van de CAT-scan van mijn nek voorgelegd. De specialist had niets kwaadaardigs gevonden en de gedachte aan een snelle dood was verbannen. Slaappillen had ik afgeslagen. Wat mankeerde er toch met mij?

Gitte zag er met dat paardenstaartje ook niet zo goed uit, maar dat durfde ik haar niet te zeggen. Het woord *slaaptkort* bracht me bij het woord *bed* en wat je er allemaal in kon doen behalve slapen. Over seks schrijven, dat zou volgens Cees Nooteboom moeilijk zijn, maar ik wist zeker dat ik het er goed vanaf zou brengen. Het enige verschil was dat hij zijn boeken verkocht kreeg en ik niet.

Alsof ze mijn gedachten had gelezen, vroeg ze:

'Hoe vlot het met je nieuwe verhaal?'

'Dat gaat wel,' zei ik.

Ik vertelde haar niet dat ik voor een dilemma stond. Ik kon met het einde twee kanten op. Ofwel ze leefden nog lang en gelukkig, ofwel ze gingen gewelddadig dood.

‘Ik heb nog zoveel dromen in mijn hoofd, maar ik voel me zo beklemd in alles wat ik doe,’ zei ze.

‘Schrijf ze op,’ stelde ik voor.

Ze lachte en stond onverwachts van haar stoel op.

‘Ik zal eens een droom laten uitkomen,’ zei ze en vluchtte naar het damestoilet, voor mij verboden terrein.

Cees Nooteboom dacht dat zijn schrijfsels nog een tijdje als wselectuur zouden kunnen dienen. Dat was er voor schrijvers van nu volgens hem weggelegd. Alleen Plato en consorten waren een langer postuum leven beschoren.

Schrijven was net zoals muziek, vluchtig en voorbijgaand van aard. Ik kon de vergelijking doortrekken naar de liefdes in mijn leven. Roxette deed me aan Lunette Depier denken, Brian Adams aan Sonia Mesot. Marilu Trisk associeerde ik met het themalied van de film Top Gun. George Michael zou later de brug naar Gitte Warman maken. Ik was er zeker van dat mensen met elkaar omgingen om zichzelf op de ander te projecteren, maar dat lukte nooit zo goed als muziek kopiëren.

Wat moest ik met Gitte beginnen? Ik voelde een lange sliert van woorden uit mijn brein opborrelen en ik had spijt dat ik geen pen bij de hand had. Papier zou ik wel in het toilet vinden. Volgens mij was het verhaal sterk genoeg om een of andere literatuurprijs in de wacht te slepen, ergens in het derde millennium.

Als we wilden, zouden we gemakkelijk in elkaar kunnen klikken als een mannelijk en vrouwelijk stopcontact. Ik had al opgemerkt dat haar pupillen op momenten wijd open stonden omdat ze zich in aangenaam gezelschap bevond. Zij had er niets van gezegd, maar ik wist dat mijn pupillen amper in hun irissen pasten.

Mijn ogen waren letterlijk uitgepuild toen vorig weekeinde, tijdens de spurt van het restaurant naar de auto, de regen haar een

wetlook had gegeven. Haar borsten waren tot hun volle recht gekomen toen ze in de auto had voorgedaan hoe ik moest rechtzitten. Tieten en heupen vooruit, had ze geroepen. Het feit dat we na het eten niet hadden gekozen om zwijgzaam naast elkaar in de bioscoopzaal te gaan zitten, pleitte voor mijn weergalose versierkunst. Nadien had ik haar in de discotheek kunnen animeren door in resonantie te komen met de melodieuze beatmuziek.

Ook al had ik het gevoel haar regelmatig met mijn stomme opmerkingen te irriteren, ik kreeg niet genoeg van haar.

‘Hier ben ik weer,’ hoorde ik haar zeggen.

En dat betekende het einde van mijn dagdroom.

De maartse buien gooiden roet in het eten – weinig wandelingen met Gitte – en ook in april waren de grillen nooit veraf. Het was paasmaandag, maar niet enkel daarom was het een memorabele dag.

Om kwart voor twaalf vertrok ik naar Gitte. We hadden om 12 uur afgesproken en ik repte me. De auto reed niet lekker, hij trok voortdurend naar rechts. Voor alle zekerheid stopte ik op de pechstrook van de expresweg en controleerde de banden. Tot mijn verbazing stond de rechtervoorband bijna lek.

In een benzinstation in Sint-Truiden pompte ik de band op en belde naar Gitte om te zeggen dat ik wat later zou zijn.

Toen ik bij de herenboerderij aankwam, wachtte ze me op aan de voordeur. Ondanks mijn te-laet-zijn leidde ze me glunderend naar binnen. In de keuken maakte ik kennis met haar vader die in zijn luie zetel naar het weerbericht op de radio zat te luisteren, ook met haar moeder die aan de stoof koffiezette.

Terwijl ik een gesprek met haar ouders op gang bracht, maakte Gitte zich klaar om weer te vertrekken. Ik dacht nog dat ze me een rondleiding in het huis zou geven, maar ze liep naar buiten zonder afscheid van haar ouders te nemen. Ik wenste de boer en boerin nog een fijne dag en liet me door Gitte op sleeptouw nemen.

Buiten stelde ze voor om in plaats van naar de boekenbeurs van tweedehandse boeken in Antwerpen te gaan, de zee van dichtbij te bewonderen. Ik ging onmiddellijk akkoord en hoopte dat de slappe band het nog driehonderd kilometer zou uithouden.

Anderhalf uur later waren we in Knokke. Daar vatten we een stevige wandeling op de dijk aan. Gitte stelde voor om op het strand te lopen, maar ze merkte al snel dat ze niet het goede schoeisel droeg.

Na een kilometer of twee bereikten we een cirkelvormige baai. Het leek veel op een meteoorkrater die na miljoenen jaren was uitgesleten en die nu genoeg water bevatte om heel Vlaanderen van drinkwater te voorzien. Twee vissersbootjes dobberden op het water. Prikkeldraad hield allerlei dieren binnen: paarden, koeien en varkens voelden zich er thuis. Overwoog de eigenaar een poging om de wereld te redden door een ark te bouwen?

Een eindje verderop zag ik een gat in de omheining. Voordat ik aan Gitte kon vragen of we het moesten wagen, wees zij met haar arm naar de zee. Ik zag een eenzame vrouw in bikini op het strand zitten. Ze zat met haar rug naar de zee terwijl ze haar haren in een staartje vlocht. Haar borsten hingen hoog omdat haar armen naar boven staken.

Onverwacht zwaaide de vrouw met haar linkerarm. Ik keek achterom om te zien of er nog andere wandelaars waren. Dat was niet het geval. Gitte beantwoordde het gebaar van de vrouw zonder nadenken. Toen ik haar weer in mijn blikveld had gevangen, merkte ik dat ze haar bovenstukje niet meer droeg en bezig was haar broekje uit te trekken. Ze stond vijftien meter van ons vandaan en ik was er bijna zeker van dat het de Arabische was die me eerder had aangespoord tot naaktloperij.

‘Begrijp jij hier iets van?’ vroeg ik.

‘Dit is misschien een nudistenkamp,’ zei Gitte.

De vrouw sprong met wellustige sprongen de zee in en had geen problemen met het ijskoude water. Een helikopter vloog

voorbij en ik volgde even zijn vluchtweg omdat vliegende dingen me blijven fascineren. Toen ik de zee aftuurde op zoek naar het naakt kon ik dat niet meer vinden. Gitte was de vrouw ook uit het oog verloren.

We keerden terug naar de bewoonde wereld en stapten een gezellig restaurant binnen. We aten vissoep en keuvelden over van alles en nog wat. Terwijl ik soep at zag ik twee vrouwen het restaurant binnenkomen, op de vlucht voor de regen die nu met bakken uit de hemel viel. Een van de vrouwen was Babette, de andere herkende ik pas toen ze bij ons tafeltje stilstonden. Het was de blonde vrouw met haar ellenlange benen die ik in het café Jongeheer Nelson had ontmoet.

‘Hallo Otis, wat een kleine wereld,’ zei Babette wat onwennig.

‘Goeie genade, wie we daar hebben.’

Gitte herkende de vrouw van de vorige keer en stond erop dat ik haar voorstelde.

‘Dit is Babette Ambroos,’ zei ik.

‘En dit is Charlotte Morel,’ zei Babette.

We nodigden hen uit om erbij te komen zitten. Dat aanbod namen ze gretig aan. Ik merkte op dat de dames ver van huis waren. Babette legde uit dat ze op zoek waren naar speciale kledij. Ik kon al vermoeden welke extravagante kleren ze bedoelde. Het daaropvolgende gesprek stelde niet veel voor. Gelukkig hielden de vrouwen hun mond over hun bijverdienste als prostituee.

Toen de regen was opgehouden, namen we afscheid van de dames en reden naar huis.

Enkele uren later zette ik Gitte thuis af. Als afscheid zei ze:

‘Voorzichtig hé?’

‘Zoals altijd,’ beweerde ik.

Ze sloeg de deur als een wildeman dicht.

Op weg naar huis begon mijn stuur te trillen. De leuke band was ik compleet vergeten. Ik remde bruske af en stond in een mum volledig stil op de pechstrook van de expresweg.

Ik controleerde de band. Hij had het goed uitgehouden, maar aan de binnenkant ervan waren er blazen ontstaan. De band was duidelijk te hard opgepompt en ik liet dus wat lucht eruit ontsnappen.

Tegen 80 km per uur reed ik verder. Zo voldeed ik dan toch aan Gittes wens om voorzichtig te zijn.

Het lange weekeinde was voorbijgevlogen als een rallyauto met aan het stuur Freddy Loix. De werkweek zou iets korter zijn dan andere werkweken, want hij begon op een dinsdag.

Die middag ontmoette ik Gitte in ons vaste restaurant Harteklop. Ze had eindelijk de tweede versie van mijn zoveelste verhaal gelezen en gaf toe dat het beter was.

‘Alleen dat gedachtelezen is niet zo geslaagd,’ merkte ze op.

‘Soms kan ik jouw gedachten lezen en tegelijkertijd hoop ik dat jij dat ook bij mij kunt,’ legde ik uit.

Ze keek me met gefronst voorhoofd aan, maar ook zo was ze stralend mooi. Ik wist nog niet dat het schone liedje niet lang meer zou duren.

‘Ik heb gehoord dat jouw collega’s me niet mogen. Is dat zo?’

‘Wie heeft je dat verteld?’ vroeg ik.

‘Lara Kros, Turo’s nieuwe vriendin. Zij werkt ook bij Boot.’

‘Ik begrijp het, maar ik heb het hen uitgelegd.’

Haar gezicht werd bleek.

‘Vertel eens Otis, wie geeft jou de toelating om mij zo te veroordelen? Als er mij iets dwarszit, zal ik dat zelf wel oplossen.’

‘Ik denk dat jij spoken ziet,’ zei ik.

Ze was van plan geweest om weg te gaan, maar ze kwam terug.

‘Verdorie Otis, wat heb je hen nog allemaal wijsgemaakt?’

Ik slikte het overtollige speeksel in mijn mondholte weg voordat ik weer kon spreken.

‘Niets.’

‘Ik geloof je niet.’

Deze kreukel in onze relatie zou ik nooit meer glad kunnen strijken.

‘Tk verdedig je altijd bij de anderen,’ probeerde ik.

‘Moet dat denk je?’

Het was ook nooit goed.

‘Hoe kan ik het goedmaken?’

‘Ik kap ermee,’ zei ze en vertrok.

Dat was het dan, uit, gedaan. Otis Revival en Gitte Warman waren verleden tijd. Het had langer geduurd dan ik ooit had gehoopt. Maar het deed pijn aan mijn hart. Ik wilde haar bij haar schouders vastnemen en haar zwoel in haar nek kussen, maar ik vermoedde dat ik haar woede daarmee niet zou kunnen bekoelen. Ik had er werkelijk een boeltje van gemaakt.

Ze was bijna aan de deur. Ik raakte in paniek en stond op. Iemand riep haar naam. Ik begreep slechts langzaam dat ik het was die schreeuwde. Ik had last van hevige hartkloppingen en het gevoel dat mijn hart elk moment zou breken.

In een wazig beeld zag ik hoe ze zich weer omdraaide en me verbaasd aankeek.

‘Otis, gaat het?’

Ik kon nog net vermijden dat ik in gesnotter zou uitbarsten. Enkele tranen biggelden over mijn wang, maar hun weg naar beneden onderbrak ik met een veeg van mijn zakdoek.

‘Het werd ineens zwart voor mijn ogen.’

Gitte nam me bij de rechterarm vast en hielp me terug op mijn stoel.

‘Ik dacht dat je ging flauwvallen.’

Mijn hart klopte nog steeds als een klok op hol.

‘Ik wil graag nog een tijdje jouw vriend zijn,’ fluisterde ik.

‘Oké,’ zei ze.

Ik wist niet hoe ik het deed, maar ik kon haar gedachte als een zin in een boek lezen: *sukkelaar dat je bent, zonder vrouw zou je het niet lang uithouden.*

Ze vergezelde me terug naar Glasbak. Onderweg spraken we enkel in onszelf.

Na het werk ging ik met mijn collega's Turo en Dario naar het café Drinkbaar tegenover de kerk. Een van de gespreksonderwerpen was natuurlijk mijn relatie met Gitte. Ik hield me in om geen persoonlijke zaken te vertellen, want alles wat ik zei zouden ze gegarandeerd tegen mij gebruiken.

Die avond ging ik in bed na waarom Gitte en Babette me als hun vriend wilden. En wat waren mijn beweegredenen om slechts een van beiden te willen kiezen? Of moest ik ze toch allebei nemen?

Er kon veel misgaan tussen mannen en vrouwen omdat hun denkmanieren zo verschillend waren. Maar Gitte en Babette bewogen mij danig. Het was sterker dan mezelf, ik hield van hen, ieder op hun eigen speciale manier.

Op woensdag begon alles weer met rozengeur en maneschijn.

'Goedemiddag Otisje.'

'Hey Gitte, dat vind ik tof dat jij mij eens komt afhalen.'

We stonden buiten, op het parkeerterrein van Glasbak.

'Heb je zin in pizza?' vroeg ze.

'Oké, laten we die in Ons Huis eten.'

We wandelden erheen. Onderweg zei ze:

'Gisterenmorgen ben ik jouw collega Dario tegen het lijf gelopen. Hij beweerde dat hij een versie van je eerste boek in zijn bureau had liggen.'

Ik schrok me rot en hoopte dat ze dat niet zou merken.

'Mijn interesse was natuurlijk gewekt en ik heb gevraagd om het eens voor me mee te brengen.'

Als een trein van beelden kwam de inhoud van het boek voor mijn ogen voorbij en ik herinnerde me de schokkende dingen die ik erin beschreven had. Dario had het boek uit mijn huis gestolen toen we samen op skivakantie waren vertrokken.

'Hij heeft het me vandaag gegeven,' zei ze.

Ik bleef stilstaan – Gitte volgde mijn voorbeeld – en durfde weer op te kijken. Ze keek me doordringend aan, alsof ze naar de waarheid wilde peilen. Ik twijfelde of ik de kwaaië toer op moest gaan.

‘Niet kwaad worden Otisje.’

‘Ik hou wel van stoute vrouwen.’

‘Ik heb er nog niet in gelezen,’ probeerde ze.

Ik geloofde haar niet en zei:

‘Lees en weet alles over vlees.’

‘Nu begin je te flippen.’

‘Weet je wat?’ vroeg ik gek, ‘ik flip wanneer ik dat wil.’

Ik was lang geleden compleet geflipt.

‘Stik,’ zei ze.

Ze toverde het boek uit haar tas tevoorschijn en duwde het in mijn handen. Terwijl het boek op de grond viel, draaide ze zich om en beende driftig weg. Ze merkte dat ze de verkeerde kant op liep en herstelde haar misstap.

Mijn ontmoetingen met Gitte vielen ofwel overweldigend, gewoon aangenaam of totaal teleurstellend uit. En die drie toestanden konden zich zelfs in één dag manifesteren.

Een uur later ging de telefoon aan mijn bureau.

‘Onze vriendschap is belangrijker dan een boek,’ zei Gitte.

Ik vond geen woorden.

‘Otis? Ben je er nog?’

‘Gitte, je bent me er eentje.’

‘Weet je dat nu pas?’

‘Nee, dat wist ik al van de eerste blik die ik op je wierp.’

Dat was genoeg om weer in het kamp van de aantrekking te mogen slapen. Mijn hart kon de emotie amper nog aan.

Ik bevind me in een afgelegen kasteel waarvan de gangen een doolhof van formaat vormen. Ik draag een pet, een T-shirt en een korte broek. Wat heb ik rond mijn nek hangen? Een das? Of is het een strop?

Even weet ik niet waar ik heen moet, maar een pijl met de naam van het bedrijf waar ik werk erop wijst me de goede richting aan. De gangen liggen er doods bij en ik vraag me af wie er nog is uitgenodigd om de toekomst van het bedrijf onder de loep te nemen. De gangen lopen in alle richtingen en er zijn slechts weinig deuren die erop uitkomen. De deuren die ik probeer zijn gesloten, maar de laatste deur gaat vanzelf open. Het is het smalle zijdeurtje van een camper.

Ik neem de twee treden in één keer en sta onmiddellijk in de eetkamer. Die is als slaapkamer omgebouwd en bovenop de kussens liggen de teddybeertjes van mijn zusje. Ze slapen met de oogjes open en in hun midden ligt een kleine hond, zijn pootjes trillen alsof hij in zijn droom rent. Ik steun mijn armen op het bed om de puppy te aaien, maar ik voel hoe twee grote handen me onder de schouders opnemen en me in de lucht zwieren alsof ik een broekventje ben.

Ik voel me in de handen van de onzichtbare man een levende pop die gemakkelijk stukgaat. Ik vrees dat de brute kracht van de handen mijn armpjes en beentjes zullen afscheuren, maar de meeste schrik heb ik voor mijn hoofd, want zonder mijn brein is de rest van mijn lichaam waardeloos.

Een hand slaat onverbiddeijk toe, ze balt zich tot een vuist en komt hard aan. Pats, de droombel pletst zomaar stuk.

Het was veel te warm in het grote bed. De donsdeken had ik al van me af gegooid, maar ook het dunne laken was te veel. De eigenaar van de handen had ik niet kunnen herkennen. Het idee dat het misschien mijn vader had kunnen zijn, won heel wat terrein.

We zagen elkaar regelmatig in het weekeinde. Ze kwam 's namiddags naar mij toe en we slenterden samen door de stad. We kochten niets, maar we dachten wel over mogelijke koopjes na.

‘Wanneer koop je nu eens eindelijk die puppy voor mij.’

‘Puppy?’ vroeg ik.

‘Je hebt het beloofd, je hebt er zelfs een kus voor gekregen.’

Ik glimlachte. Alle manieren om een kus te krijgen waren in het spel toegelaten.

‘Ik zal erover nadenken.’

‘Jij denkt overal te veel over na.’

‘Soms kan dat geen kwaad.’

We kwamen net voorbij een krantenwinkel en Gitte besloot een tijdschrift over koken te kopen.

Enmaal terug op straat toonde ze enthousiast wat ik de volgende keer voor haar moest klaarmaken.

‘Ik zal morgen beginnen met de kooklessen,’ zei ik.

‘Goed zo, want liefde gaat ook door de maag van een vrouw.’

Het leek me beter een aantal kant-en-klaarmaaltijden in de diepvriezer te bewaren.

Die maandag spraken we af in de hal van Boot. Ineens stond ze achter mij, alsof ze als een tijdreiziger uit het niets tevoorschijn was gekomen. Ik volgde haar naar buiten, de frisse lentedag in.

Het was mooi weer en ik dacht dat ze daardoor iets optimistischer zou zijn, maar ze weende zonder reden. Ze vond zichzelf vervelend omdat ze geen voeling meer met haar werk had. Ze dacht zelfs dat het bedrijf haar niet meer nodig had. Ik troostte haar door een arm over haar schouders te leggen en te beweren dat ik datzelfde gevoel ook niet kwijtraakte.

Tijdens het eten zwegen we, of dachten diep na. Tijdens het dessert liet ze me weten dat ze graag met me omging. Dat ook het

omgekeerde gold, was duidelijk te zien aan mijn gelukzalige gezicht.

Op de terugweg kwamen we overeen dat we in een relatie niet mochten veranderen. We kusten elkaar als afscheid op de wang, maar ik had de indruk dat we dichter bij elkaar waren geweest dan ooit daarvoor.

Na het werk op woensdag, in het praatcafé Drinkbaar tegenover de kerk, vertelde Gitte me dat ze problemen had.

‘Mijn programma loopt vast, ik krijg voortdurend dumps.’

Ik wist uit ervaring dat een dump lezen niet van de poes was.

‘Debuggen geblazen,’ wist ik.

‘Daar zeg je wat.’

‘Kunnen je collega’s je niet helpen?’ vroeg ik.

‘Ze zeggen dat ik mijn eigen plan moet trekken.’

‘Wat zijn dat voor oenen?’

Gitte antwoordde niet en ik kon ook geen oplossing voor haar probleem verzinnen.

Eindelijk doorbrak ze de stilte waardoor het rumoer rondom ons leek te verstommen.

‘Ik wou dat ik zo goed tegen het alleen-zijn kon als jij,’ zei ze.

‘Het enige dat ik wil, is jouw leven wat aangener maken.’

Een glimlachje brak door en ze zei:

‘Dat doe je al door naar me te luisteren.’

Ik deed dan toch iets goeds. Alleen moest ik nog een heikel punt te berde brengen.

‘Mijn collega’s menen dat ik een vreemde vrouwenkeuze heb.’

Alsof een beschouwing hard nodig was, schilderde ze mijn beeld bij de mensheid af.

‘Wist je dat jouw collega’s je als een kleine casanova zien? En je maakt van alles een lacheding, jouw leven moet wel één grap zijn.’

‘Ik word misschien niet altijd serieus genomen, maar als iemand mijn hulp nodig heeft, zal ik zeker klaarstaan.’

‘Ik hoop het,’ zei Gitte en maakte aanstalten om op te staan.

Ik dronk mijn glas leeg en volgde haar naar buiten. We liepen naar onze auto’s en reden achter elkaar door Sint-Truiden, maar aan het stoplicht reed zij rechtdoor terwijl ik links afsloeg.

Ik wilde nog niet naar huis gaan en besloot de natuur op te zoeken. Het openluchtmuseum van Bokrijk leek me eens te meer de perfecte plaats om tot rust te komen. Ik voelde me weer wat beter in mijn vel nu de CAT-scan van de nek ook negatief was uitgevallen, maar ik was vergeten het verheugende nieuws aan Gitte te vertellen.

Bij het derde stoplicht sloeg ik rechtsaf en reed het bos in. Ik parkeerde mijn auto op de zachte berm, stapte uit en liep de lange dreef naar de vijver in. Aan het einde ervan bleef ik stilstaan en keek rond.

Dennenbomen zwiëpten in de hevige wind heen en weer. Aan de rand van de asfaltweg stond een betonnen bunker van minstens 5 meter hoog, 3 breed bij 4 lang. Het dak was met dik mos begroeid en witte slierten op de muren wezen op regen die jarenlang het beton had geteisterd. Een deuropening van 1 bij 2 nodigde me uit om binnen te gaan.

Binnen was er niet veel te zien, behalve een trapje naar de tweede verdieping. Eenmaal boven kon ik via smalle sleuven die in de twee hoeken van de bunker waren uitgekapt, de omgeving overzien. In de verte zag ik een vijver liggen, met metershoge rietstengels eromheen. Ik daalde snel af en wandelde ernaartoe.

Het water was zwart en slechts een halve meter diep. Waterspinnen liepen met wijd uitgestrekte poten over het oppervlak en maakten daarbij kleine ribbelingen in het water. Onder de waterspiegel vermoedde ik vissen, want zij veroorzaakten grote concentrische waterrimpels. Aan de rand zat ergens een eenzame kikker die kwekte in plaats van kwaakte. Twee jonge spelende merels met gele bekken maakten capriolen in de lucht. Boven alle andere geluiden uit herkende ik het timmeren van een

specht. Het waaide er hard en ik begreep eindelijk dat het niet de wind was die ruiste maar de berkenbomen zelf, het was hun manier van praten.

Opeens schrok ik van menselijke geluiden achter me. Ik draaide me om en zag een oudere man en een jonge vrouw met visnetten aankomen. De vrouw herkende ik als de Arabische die ik al eerder in Bütgenbach, op het vliegveld van Kiewit en ergens aan de kust had gezien. De man was ook van het Arabische type, maar in tegenstelling met de vrouw gaf hij me een angstaanjagend gevoel. Het tweetal kruiste mijn pad en groette me knikkend met het hoofd.

Ze bleven aan de rand van de vijver staan en lieten zich niet storen door mijn aanwezigheid. Op een afstand volgde ik hun bewegingen. Ze kleedden zich gelijktijdig uit, op hun ondergoed na. De vrouw was mooi bruingekleurd en het bordeaux ondergoedsetje met kant stond haar beeldig. De man droeg een strak zwembroekje van latex, maar het opmerkelijkst van alles was de kleine bij die aan zijn brede riem rond zijn middel hing.

De vrouw hief haar armen op. Ik zag de beweging vertraagd en kon zo de transformatie goed volgen. Haar handen vergrootten tijdens de opwaartse beweging van de armen en leken naar de klauwen van een beer te veranderen, maar ze veranderden in de vleugels van een vogel, ravenzwart als haar haren. De man besteed haar en samen vlogen ze de lucht in, waarbij de man met zijn kleine bij zwaaide.

Ik wist niet of ik mijn ogen mocht geloven en wreef ze daarom eens goed uit. Toen ik ze weer opende, zag ik heel hoog in de lucht drie kraaien. Ze maakten buitelingen en achtervolgden een vogel waarvan ik het akelige en klagende geluid nooit eerder had gehoord.

Ik leed aan zinsbegoochelingen en wenste er niet aan toe te geven. Ik vervolgde mijn weg naar een houten hokje dat als halteplaats diende voor het treintje dat bezoekers door het domein van Bokrijk voerde.

In het hokje zag ik het beeldscherm van een heuse computer staan. Mijn beroeringen op het scherm werden met de overeenkomstige menu's beantwoord. Zo leerde ik dat er een dag van het jaar was uitgetrokken speciaal om HET EETBARE LANDSCHAP te vieren. Ik schreef de datum op – om er zeker van te zijn dat ik die niet zou mislopen – en ging tevreden naar huis.

Vrijdag, het woord alleen al klonk opbeurend.

‘Hoe gaat het met jouw vlam?’ vroeg Turo.

‘Wel, ik hoop dat ik haar ooit zal kunnen aansteken,’ zei ik.

Een elektronisch bericht van Gitte leidde me af:

<Ga je mee wat wandelen? ThanXXX.

Ik keek op mijn horloge, het was 12 uur. Er was geen middagzon te zien, enkel een laaghangend, grijs wolkendek.

>Met plezier.

Toen we elkaar aan het parkeerterrein van Boot troffen, kwam de zon vanachter de wolken piepen.

We wandelden naar het park. Daar verraste Gitte me met een interessant onderwerp.

‘Waarom laten al mijn ex-vrienden me in de kou staan?’

Ik stelde me voor dat ze zich regelmatig had mispakt aan een vent die dommer en lelijker was dan ik maar die het voordeel had van jonger te zijn.

‘Ik vermoed dat het jouw stevige aanpak is.’

‘Kom ik dan zo straf uit de hoek?’

‘Soms ja,’ gaf ik toe.

‘Het is zo moeilijk om me te laten gaan in een relatie.’

‘Dat is niet erg Gitte, ik heb hetzelfde probleem.’

‘Afscheid, daar draait het om,’ wist ze.

‘Hoe bedoel je dat?’

‘Ik meen altijd dat het mooie liedje niet lang kan duren. Om het einde ervan sneller af te zijn, beëindig ik het zelf. Wen maar al aan het idee.’

Ze zag het duidelijk niet meer zitten, op de koop toe zei ze:

‘Ik zou liefst van alles dood willen zijn.’

Hoe ik ook probeerde, mijn oneindig grote optimisme sloeg blijkbaar niet op haar over.

De bloei in het park slaagde daar wel in. Ze praatte ronduit, alsof ze de lente rondom haar in haar lichaam wilde opzuigen. Ze vond dat ze zich te zomers had gekleed, maar ze was zo mooi dat ik voor de zoveelste keer verliefd op haar werd.

‘Ze zeggen wel dat je een moeilijk karakter hebt, maar ik vind het ook fascinerend,’ zei ik.

Ze keek verlegen naar de grond, als bewijs dat ze het compliment graag wilde aannemen.

‘Je maakt me blij Otisje,’ zei ze zonder haar pas in te houden.

Mijn hart klopte als een verliefde puppy. Ik bewonderde haar gezicht en haar vrouwelijke vormen zonder dat ze er erg in had. Ze was een mooie vrouw.

‘Als je me Otisje noemt, moet ik me beheersen.’

Ik wilde haar weleens in haar evakostuum bewonderen en hoopte dat mijn personificatie van Adam haar niet zou teleurstellen.

Ze keek naar me op en lachte haar hagelwitte tanden bloot. Ik zou haar ter plaatse hebben gekust als we niet net aan de ingang van Boot waren aangekomen. Ze haalde als toemaatje haar mooiste glimlach boven, een die me opkikkerde en een die me alle slechte dingen van de wereld deed vergeten.

‘Denk aan mij,’ zei ze.

‘Jouw naam staat als een flikkerend reclamebord in mijn geheugen gegrift,’ zei ik in een poëtische bui.

Ons afscheid leek veel op dat van een verliefd koppel, omkijkend en zoekend naar de ander, hopen dat die ook nog eens omkeek.

Na het werk zag ik mijn collega's terug in het café Drinkbaar. Ik bestelde onmiddellijk een biertje voor iedereen en knipoogde naar

de knappe dienstster die een bh met spitse cups droeg zoals in de jaren dertig en veertig van de twintigste eeuw.

Toen ik aan de pispak stond, kwam Turo langs me staan.

‘Ik heb je vanmiddag samen met Gitte gezien,’ zei hij, ‘de liefde druipt ervan af als je het mij vraagt.’

‘Ik heb je niets gevraagd,’ zei ik.

‘Was het wandelingetje prettig, of louter therapeutisch?’

‘Geen van beide, het was goddelijk.’

We schaterlachten, mannen onder elkaar. Het leven was soms hemels, maar meestal een hel op aarde.

Op zaterdag tenniste ik met Vic bij tante Elza. Nadien voetbalden we tot de motregen overging in pijpenstelen. Ronee liet me zoals altijd met rust maar Dira vroeg of ik een kikker in klei wilde boetsen zonder de kleuren te mengen. Dat lukte en ze vroeg of ik uit het boek SEKSUELE VOORLICHTING – voor kinderen van acht tot tien jaar – wilde voorlezen. Het was Ronees boek, maar voor een meisje van zes waren de tekeningen ook al interessant genoeg. Dat boek zou me heel wat verder hebben geholpen in mijn zoektocht naar de wondere wereld van plassers en spleetjes als ik het op 11-jarige leeftijd in handen had gekregen.

Vic vroeg me op de man af met wie ik hét al ooit had gedaan. Ik fronste mijn wenkbrauwen en hield wijselijk al die vrouwennamen voor mezelf. De kinderen vergaten de seksvragen onmiddellijk toen ik voorstelde om nog eens een ouderwets spelletje te spelen: blindemannetje.

Die avond bezocht Gitte mij. Terwijl we door de stad kuierden, vertelde ik haar hoe ik me overdag met de kinderen had geamuseerd.

Op zondagnamiddag reed ik met de motor naar Babette in Zolder. Het was onguur weer en Anouk was pas uit haar middagdutje ontwaakt. Mijn verjaardagskaartje voor het kind was blijkbaar nog

niet aangekomen, maar dat was niet erg, want ik had een grote doos pralines als cadeautje meegebracht.

‘Jij lust toch ook pralines hé?’ vroeg ik aan de kleine meid.

Ze glunderde even en keek me nogal argwanend aan.

‘Wat zeg je dan?’ vroeg Babette aan haar dochter.

‘Dank u,’ kwam er uit het kleine mondje.

‘Hé, jij spreekt mooi,’ zei ik.

Ik begreep dat je met twee ook al een mondje kon meepraten. Mijn spontane en brede lach deed haar houding tegenover mij versoepelen. Binnen de kortste keren speelden we met de poppetjes op het tapijt. Dat was eens wat anders dan auto’s en vliegtuigjes, of voetballen. Als Babette niet gezegd had dat het meisje genoeg met de poppen had gespeeld, hadden we er nog gezeten. Met mijn verkrampte benen kon ik achteraf niet goed overweg.

Babette praatte vlot en zag er gebruind uit, waarschijnlijk van de zonnebank. Ik vertelde haar het meeste van wat ik kwijt kon, over Turo en Lara, over Lunette en zelfs over Gitte. We dachten terug aan het motorongeval en wat erna was gebeurd. De herinnering daaraan hield haar nog steeds overeind. Ze vertelde over haar man, dat hij af en toe langskwam om geld te bedelen. Ze vond het verschrikkelijk, maar ze kon er zo weinig aan doen. Het was zijn wens om voortaan als een clochard door het leven te gaan.

Ergens in mijn brein was er een hersencel die hem kon begrijpen, want ook ik had af en toe de neiging om iedereen een aangenaam weekeinde in de hel toe te wensen, zodat ik me slechts zorgen moest maken over hoe ik in leven kon blijven.

Anouk had ondertussen de blokken uitgehaald. Ik kon het niet laten om als een ingenieur raad te geven bij het bouwen van een wolkenkrabber. Terwijl ik Anouk hielp met de fundering vertelde ik Babette allerlei belevenissen over de kinderen van tante Elza, maar ook minder mooie ervaringen die het hebben van kinderen met zich meebrachten.

Babette stelde voor om wat frisse lucht te gaan nemen omdat haar dochter nogal veel binnen zat, maar ze moest van mamma nog

op het potje. Ik keek even een andere kant uit om de kleine wat privacy te gunnen. Babette verloor haar ook uit het oog terwijl ze de jassen van de kapstok haalde. Een kreetje en het gestommel van een deksel deed ons opschrikken. Anouk stond naast haar omgevallen pispotje en keek beteuterd naar ons op met haar broekje op de hielen.

Babette was in alle staten en door haar gevloek barstte Anouk in tranen uit. Terwijl Babette zich over de kleine ontfermde, ging ik na of mijn helm die vlakbij op de grond lag besmeurd was. Gelukkig was het potje er net naast leeggelopen. Mijn sussende woorden hadden zowel op Anouk als op haar moeder effect, zodat onze wandeling toch kon doorgaan.

De zon had zich ondertussen weer door de wolken kunnen breken en we moesten niet ver lopen om een mooi groen landschap te vinden. We liepen hand in hand en Anouk liet zich in het midden door ons omhoog gooien. We praatten over koetjes en kalfjes en ik maakte Babette meermaals aan het lachen. Dat waren ook de momenten waarop me haar schoonheid weer opviel. Haar halflange donkere haar omkrulde haar smalle hoofdje en haar oogjes straalden.

Ik maakte ook tijd om de omgeving in me op te nemen. Een dreef bloeiende knotwilgen wees ons de weg naar het bos achter het vers geploegde veld aan. Rechts stond een grote vervallen schuur die nog met haken en ogen aan elkaar hing. Het geval deed een poging om in de natuur te integreren, alleen het dak schreeuwde het uit in de vorm van rode pannen. Naast de schuur strekte zich een kleine fruitboomgaard uit, omheind met berkenbomen in bloei. Ik moest oppassen voor de berkenpollen, want die konden mijn ogen laten tranen zonder er een droevige gebeurtenis achter te moeten zoeken.

We volgden de aardeweg tot aan een beekje. Anouk liep een eindje voorop, maar Babette riep haar plots terug en wees me aan wat ze gezien had.

Een vijftigtal meter verder zat een naakte vrouw gehurkt in het beekje met haar rug naar ons toe gekeerd. Ze hapte met haar handpalmen water op en liet het als in een douche over haar lichaam klateren. Het tafereel leek uit een kunstzinnige film te komen en ik wilde het niet verknallen door haar te storen. Babette maakte met haar wijsvinger op haar mond duidelijk dat Anouk stil moest zijn. En haar dochter luisterde goed.

Het naakt draaide zich om. Nu leek ze heel veel op de Arabische die ik al vier keer had gezien. Ze zag ons niet terwijl ze op een bevallige manier haar natte haar uitkneep. We keken ongelovig toe hoe ze vervolgens naar de fiets liep die tegen een berk geparkeerd stond, elegant opstapte en van ons weg fietste. Nog steeds naakt. Anouk keek onbewogen toe, want zij maakte er nog geen problemen van dat mensen bloot in de natuur rondliepen.

‘Verdorie, ben ik geobsedeerd of zie ik werkelijk de hele tijd naakten in mijn buurt?’

‘Wanneer heb jij nog blote vrouwen gezien?’ vroeg Babette.

Ik vertelde haar dat ik dezelfde vrouw ook bloot in Bütgenbach had gezien, nadien op het vliegveld van Kiewit als een parachutist, daarna op het strand aan de Belgische kust en vorige week nog in Bokrijk, in het gezelschap van een Arabische man die haar vader kon zijn. Dat zij in een vogel was veranderd en dat de man op haar rug was gekropen en met een bijl had gezwaaid liet ik wijselijk uit mijn verhaal.

We wandelden verder. De kleine Anouk kon niet meer goed mee en wilde door haar moeder gedragen worden. Ze weende regelmatig.

Terug bij haar huis nam ik afscheid van het tweetal, want meer kon ik met Babette niet doen waar Anouk bij was.

‘Volgende keer komen wij op bezoek,’ zei Babette.

Ze had dat al eens beloofd, maar ze had het niet gedaan.

Gitte belde me ‘s donderdags, net voor 12 uur.

‘Ga je mee in De Lus eten?’

‘Vandaag?’ zei ik.

‘Ja, niet morgen.’

Ze klonk kleinerend.

‘Daar begin je weer, dan hoeft het voor mij niet meer.’

Het bleef even stil aan de andere kant van de lijn.

‘Oké, dan gaan we niet eten, saluut,’ zei ze en hing op.

Ik vloekte.

De hele namiddag voelde ik me raar en wilde ik niet toegeven aan de drang haar te bellen om de plooiën weer glad te strijken. Uiteindelijk deed ik het via de elektronische post:

>De maat was weer vol, maar ik heb het vat leeggemaakt.

Vijf minuten later ging de telefoon over en verscheen BUITENLIJN in het display. Klampte Gitte zich aan de eerste de beste strohalm vast om het weer goed te maken? Ik dacht er niet aan dat het iemand anders kon zijn en nam op.

‘Dag Gitte, hoe maak je het?’

‘Sorry,’ zei ze.

Ze wilde weer praten en haalde allerlei onderwerpen boven water zoals haar zus, haar afgelopen vakantie en hoe strak ze in haar badpak paste. Onze conversatie viel niet zomaar stil, daar was een reden voor nodig, bijvoorbeeld een tweede lijn die haar aandacht van mij wegtrok.

Toen ze de verbinding verbrak, overviel me het vreemde idee dat mijn hart niet meer klopte. Eerst had ik de indruk dat het voor altijd zou stoppen, maar een snelle ademteug kon het akelige gevoel gelukkig wegnemen.

Een nachtje slapen zou veel herstellen.

Ik sta aan de voordeur van een kasteel en klop aan. De deur draait zomaar open en erachter verschijnt een kleine keuken. Geen keuken van een kasteel maar van een normaal huis. Potten en pannen hangen aan de muur, aan het geklingel van bestek hoor ik dat er iemand aanwezig is.

Ik stap naar binnen en zie aan het elektrische vuur een meisje met halflang, zwart haar staan, met de rug naar mij gekeerd. Ik heb de indruk dat ik haar ken, maar wat ik ook doe of zeg, of waar ik ook ga staan, ik kan nooit haar voorkant zien. Wel wijst ze me met haar smalle rechterhand de weg naar de tafel aan, het gebaar heeft iets angstaanjagends, bevelend zelfs. En opeens weet ik het weer. Dat is niet mijn moeder maar mijn zus.

Mijn gastvrouw trekt me mee door het kasteel alsof we in een lift zitten die alle richtingen uit kan, bovendien kan ik op elk moment achter mij zien welke kamer we net hebben doorkruist. Iets achtervolgt ons. Een onzichtbaar mens? Hoe ik dat voel is een raadsel, de dreiging tintelt onder mijn huid. De zwevende lift brengt ons ongehinderd naar een grote eetzaal waar honderden gasten wachten op mijn aankomst. Wanneer ik dat denk, sta ik er.

De zaal lijkt op de middeleeuwse ridderzaal van een kasteel, schaars belicht door enkele grote kaarsen. De verwachte disgenoten zijn er niet. Mijn gastvrouw is ook verdwenen, maar aan het hoofd van de grootste en langste tafel zit Gitte. Ze lacht en ik ben blij dat ik niet alleen hoef te eten.

Veel krijgen we echter niet binnen, want ineens is daar het onzichtbare schepsel in de vorm van een oude man. Hij schrikt hevig bij het zien van Gitte. Met een vingerknip van beide handen – het gebaar lijkt op een eenvoudige goocheltruc – gaat de droom op in het zoute zweet van mijn rillende lichaam.

Ik zat rechtop in bed en wist niet wat ik van de nachtmerrie moest denken. Kwam Gitte mij, het onschuldige kind, in de oorlog tegen de heerschappij van de volwassenen helpen?

Mijn ouders waren de goedheid zelf. Mijn vader was iets te vroeg naar de hemel geroepen. Er schoot me net op tijd iets te binnen. Een nieuwe man had de plaats van mijn vader ingenomen. Was de onzichtbare man mijn stiefvader?

Op zaterdagmiddag waren we net klaar met mijn tuin in orde te brengen. Het was een werkje dat ik niet graag alleen had gedaan en samen met Gitte was het een vrolijke bezigheid gebleken.

Ze liep enthousiast mijn huis uit en naar mijn auto. We waren van plan een wandelingetje in Bokrijk te maken, daarna zouden we een filmpje in de bioscoop meepikken en zou ik haar terug naar huis brengen.

‘Klaar om de wereld aan te pakken?’ vroeg ik.

‘Hoe bedoel je dat?’

‘Gewoon, wij twee tegen de rest.’

‘Doe niet zo gek, je kunt de rest van de wereld niet wegcijferen, die zal altijd ons gedrag bepalen.’

‘Ben jij dan zo beïnvloedbaar?’ vroeg ik terwijl ik de auto ontsloot.

‘Ik denk dat je meer beïnvloed wordt dan je denkt. Kijk maar naar jouw verhalen.’

‘De werkelijkheid in de boeken is volgens mij veel echter,’ zei ik over de auto heen, waarna ik instapte.

Ze antwoordde niet omdat ze ook moest instappen.

In de auto schakelde ze over op een interessanter onderwerp.

‘Ik denk dat ik eens op de lotto ga spelen,’ zei ze, ‘met veel geld gaat het toch allemaal veel gemakkelijker.’

‘Ik dacht dat jij je niet liet leiden door geldzucht.’

‘Dat doe ik ook niet. Mijn leven eist een zekere kwaliteit die ik zonder geld niet kan halen. Ik denk niet dat arme mensen gelukkiger zijn, ze zijn volgens mij koppiger.’

Daar dacht ik even over na. Haar stelling kon niet helemaal mijn goedkeuring wegdragen en daarom zei ik:

‘Je hoeft in deze tijd niet over veel geld te beschikken om van de geneugten van het leven te kunnen genieten. Kijk maar naar de vele kredietinstellingen die ons de hemel op aarde voorschotelen.’

Ze ging met mijn zienswijze akkoord, want ze zweeg. Misschien dacht ze over nog een onderwerp na.

‘Denk jij ooit aan sterven?’ vroeg ze.

Haar lievelingsonderwerp.

‘Nu je erover begint,’ zei ik, ‘wist je dat er in België dagelijks drie mensen zelfmoord plegen?’

Ze schrok merkkelijk en vroeg:

‘Zoveel?’

‘Yep, het zou een manier zijn om overbevolking tegen te gaan.’

Ze dacht daar even over na en zei:

‘Dat kan toch niet slecht zijn hé?’

Zo wilde ze misschien haar zelfmoordpoging goedpraten.

‘Nee,’ beaamde ik, ‘want ik begin me als een rat in een overvolle kooi te voelen.’

Ik overdreef, maar Gitte had dat niet door. Ineens schoot me te binnen dat ik haar een reden had gegeven om de zelfmoordenaars in hun voorbeeld te volgen. Ze had nog steeds niets verteld over haar eigen poging en ik wilde ook niet zo nieuwsgierig zijn om het haar te vragen, daarom zei ik:

‘Iedereen doet natuurlijk wat hij wil met zijn leven, ze hebben niet allemaal evenveel lef om ook daadwerkelijk de hand aan zichzelf te slaan.’

Ze zweeg.

Ik begon over kinderen omdat zij vrouwen tot moeders maakten.

‘Dira verwenst haar broer, ze wil dat hij niet leeft. Blijkbaar bestaat er in de geest van een kind een verschil tussen “niet leven” en “dood zijn”.’

‘Meen je dat?’

‘Soms zijn ze hun gewicht in goud waard.’

Het klonk materialistisch maar ik meende het. Ik had voor geen geld van de wereld de contacten met de weeskindjes van tante Elza willen missen. Zij hadden hopelijk een beetje van mij opgestoken, maar ik had een heleboel van hen geleerd.

‘Vertel eens,’ zei Gitte.

‘Laatst vroeg Ronee of ik nog maagd was. Ik zei dat ik niet getrouwd moest zijn om te mogen vrijen. De weinige haartjes in haar schaamstreek waren genoeg bewijs dat ze er eindelijk bij hoorde, vond ze zelf. En ze is amper tien.’

Gitte murmelde iets, maar door het circulerende verkeer rondom ons moest ik mijn linkeroorschelp in haar richting duwen, als een opa van 80. Ze keek me aan met een grimas en dat kon een slecht voorteken zijn.

‘Wat zei je daarnet?’

‘Jij bent potdoof.’

‘Nee, ik heb last van cocktailpartydoofheid.’

In mijn ooghoek zag ik Gitte glimlachen. Ik zat weer op de goede weg en vertelde haar hoe ik met Dira en Ronee een spelletje had gespeeld. Ze hadden pijlen op de weg getekend en op regelmatige afstand in blauw krijt op het asfalt OPDRACHT geschreven. Op die plaatsen had ik een papiertje moeten zoeken waarop in hanenpoten stond geschreven wat ik moest doen. Achteraf bleek dat ik één opdracht niet had gevonden. *Welke kleur van sokken heeft Dira aan? Wit, blauw of zwart?* De sokken van Dira waren ondertussen niet meer maagdelijk wit maar modderbruin. Ik riskeerde dat de kinderen me als een surrogaatvader gingen zien, maar dat was altijd beter dan geen vader te zijn. Gitte werd van mijn anekdote vrolijk.

Gitte vond de oude huisjes in het openluchtmuseum van Bokrijk geweldig leuk. Ik legde haar uit dat het dorpje in de achttiende eeuw er heel anders had uitgezien. Gerestaureerd kwam het geheel niet echt meer over.

Het was al wat warmer, want de lente was in het land. Enkele vliegtuigen raasden over. Het was een hele verademing toen de ruisende bomen weer de hoogste noot speelden. In de verte zag ik een kudde schapen uit een schuur tevoorschijn komen. Een lammetje mekkerde.

We wandelden voorbij het arboretum naar de vijvers, meestal zwijgend maar af en toe een opmerking makend over de dingen die we zagen en de geluiden die we hoorden. Het gebabbel van drie volwassen vrouwen op rollerskates verstoorde onze intentie om een met de natuur te zijn.

We naderden een afgelegen huis aan het einde van de lange asfaltweg. Het trok met zijn groene raamblinden even alle aandacht op. Ik vermoedde dat de boswachter er zijn stek had, maar binnenin was er geen beweging te bespeuren.

Ik waagde een blik over een halfhoog houten poortje en zag tot mijn grote verbazing op het koertje een naakte vrouw in een witte badkuip zitten. Statistieken toonden aan dat een man elke vijf seconden aan seks dacht, maar ik zag daarbij ook nog alles klaar en duidelijk voor mijn ogen.

Gitte merkte dat ik was achtergebleven en kwam terug. Onwillekeurig deinsde ze terug bij het zien van het tafereel. Het maakte me duidelijk dat ik niet alleen aan zinsbegoochelingen leed.

‘Loop door,’ zei ze bijna kwaad, ‘gun dat mens haar privacy.’

Ik gunde mezelf nog een blik op de vrouw die uit het bad stapte waarbij het water van haar bruine huid in de badkuip klaterde. Elke man zou zeggen dat het een lust voor het oog was, ik wilde het een hemelse verschijning noemen. Het was zonder twijfel de Arabische die al meer aan me verschenen was. Gitte trok hevig aan mijn mouw, maar ik gaf pas toe toen de vrouw langs de achterdeur in het huis was verdwenen.

‘Geef toe dat het niet gebruikelijk is buiten te baden.’

Gitte begreep waar ik heen wilde en vroeg:

‘Was dat zoiets als wat we in Bütgenbach en aan de kust hebben meegemaakt?’

Babette was op de hoogte van de meeste verschijningen, maar ik had Gitte niets verteld over de naakte parachutist en haar verschijning in Bokrijk, samen met een man die haar vader kon zijn. Het feit dat ze toen was weggevlogen met de man op haar rug was te ongelooflijk om te vertellen, iets wat ik ook Babette niet had

verteld omdat ze dan zeker zou zijn dat ik rijp was voor het gesticht. Die ontmoetingen waren vrij echt overgekomen, ook de naakte vrouw die zich in een beek had gedoucht, moest echt zijn geweest, want Babette had haar gezien.

‘Ik denk het wel,’ zei ik, ‘zoiets noemen ze een folie-à-deux.’

‘Wat is dat?’

‘Een gedeeld waanidee, als twee mensen tegelijkertijd en op dezelfde plaats iets onverklaarbaars ervaren.’

Misschien speelde zich alles simultaan af in een wereld die tussen de werkelijkheid en de droomwereld lag. Was dat misschien de beruchte tussenwereld waar sommige geestelijk gestoorden in vertoefden? Hoe moest ik het fenomeen noemen waarin ik helemaal alleen waanideeën had? Knettergekte?

De horrorfilm die we nadien in het bioscoopcomplex van Hasselt zagen, was adembenemend. Bloed spatte in het rond toen een jonge vrouw met enkele flitsende halen van een bijl een einde maakte aan het leven van haar stalker.

Achteraf dronken we een cartooncocktail in het aanpalende café waarvan het interieur op dat van een ouderwets treinstel leek. We konden het prima met elkaar vinden en gingen geen enkel onderwerp uit de weg. Ik kreeg Gitte zelfs zo ver dat ze me de maat van haar bh vertelde. De letter zei meer dan de cijfers.

Toen ik in een stil moment naar buiten keek, zag ik de vollemaan in een donkere sterrenhemel staan, groter dan anders. Ze zag eruit als een witte oogbol die onze wereld in de gaten hield. Het was niet de eerste keer dat ik me bespied voelde.

Aan de herenboerderij – de maan was in het geniep meegereisd – nodigde Gitte mij ondanks het late uur uit om binnen te komen. Haar ouders sliepen al. De trap naar haar slaapkamer kraakte, maar niet genoeg om iemand wakker te maken.

Haar kamer was groot en het bed stond in het midden, twee meter van alle muren vandaan. Zittend op het bed liet Gitte haar artistieke foto’s zien. Ook haar dichtbundel ontsnapte niet aan mijn

kritische leesblik. Ze kon er wat van, ook al waren de gedichten donker en zwartgallig.

Toen ze zich achterover liet vallen, volgde ik haar voorbeeld zonder aarzelen. We staarden naar het plafond van eikenhouten dwarsbalken en zweges een hele tijd. Het was koud. Gitte trok de grote spreidmoederlijk over onze lichamen.

‘Ik ga een huis kopen,’ zei ze, ‘ik wil alleen gaan wonen.’

‘Dan moet je goed bij kas zijn.’

‘Als het geld op de rekening blijft staan, heb ik er niets aan.’

‘Dat is waar.’

‘Samenwonen lijkt me niets, want dan moet ik me aanpassen. Ik zie me niet direct in het normale keurslijf van een huisvrouw, maar ik wil wel een kindje van een gewillige man.’

‘Misschien kan ik je daarbij helpen,’ stelde ik voor.

Ze glimlachte, want schaterlachen kon niet vanwege haar slapende ouders. Gitte kroop wat dichtertegen me aan waardoor ik de geur van haar haren kon ruiken. Het werd plots veel warmer in bed. Enkele minuten later hoorde ik aan haar ademhaling dat ze in slaap was gevallen. Om haar niet wakker te maken, besloot ik haar voor de rest van de nacht gezelschap te houden. Een kusje op haar voorhoofd had ze wel verdiend.

Ik kon nog net aan het knopje om de lamp op het nachtkastje uit te schakelen. Het licht van de maan scheen door een kier van de gordijnen en de stralenbundel verlichtte toevallig een tekening aan de muur. Het was een kruis langs achter gezien. Aan de linkerkant stak een geheven hand uit waarvan de duim en de wijsvinger een cirkeltje maakten terwijl de drie andere vingers als een zes eromheen naar boven gebogen stonden. Jezus die aan het kruis hing en ons liet weten dat alles *pico bello* was.

Die zondagmorgen werd ik wakker door het zonlicht dat via de kier in het gordijn naar binnen scheen. Gitte lag niet meer in het bed, vanuit de deuropening naar de badkamer weerklonk sproeiend water.

Ik sprong uit het bed en liep naar de deur. Ik piepte vanachter de deurrand naar binnen en zag hoe Gitte onder de douche stond. Ze had net gedaan. Ze draaide de waterkraan dicht en veegde het water uit haar gezicht om op zoek te gaan naar een handdoek. Ik haastte me naar binnen, nam een handdoek van de wastafel en reikte hem haar aan.

‘Ben jij ook al wakker,’ vroeg ze stoïcijns, zonder schaamte voor haar naaktheid.

‘En aangekleed,’ zei ik slaperig, ‘had je me niet een pyjama van je pa kunnen geven? Kijk me hier eens in deze verfrommelde kleren staan.’

‘En dan heb je je gezicht en je haar nog niet gezien,’ zei ze terwijl ze de grote handdoek rond haar prachtige lijf hing.

Ik keek op mijn horloge en verbande meteen mijn vleselijke lusten naar de krochten van mijn brein.

‘Het is al negen uur. Hoe kom ik hier ongezien weg?’

‘Je vergeet dat je auto je al verraden heeft.’

‘Verdorie, je hebt gelijk.’

‘Trek het je niet aan Otis. Ik ben oud genoeg om mannen te ontvangen.’

‘Oké, maar ik wil je ouders niet de indruk geven dat ik met hun dochter onder hun dak je-weet-wel-wat heb gedaan.’

‘Wees blij dat er niets gebeurd is,’ zei ze, ‘wat ben je van plan?’

‘Ik ga naar huis.’

Ze glimlachte en zei:

‘Niet zonder een afscheidskus.’

‘Natuurlijk,’ zei ik.

Vol verwachting trok ik haar als een magneet aan en zij liet zich in mijn armen vallen. We kusten elkaar. Omdat ik geen tegenstand ondervond, liet ik de zoen al snel overgaan in een echte tongkus. Onze omhelzing nam erotische proporties aan, maar Gitte brak de hete kus af voor een adempauze.

‘Dat is genoeg voor vandaag,’ zei ze terwijl ze mij van zich af duwde, ‘en nu naar huis.’

‘Je bent hard Gitte. Weet je dat?’

‘Jij ook, merk ik.’

Ik keek haar secondelang doordringend aan en draaide me vervolgens om, spurtte naar de slaapkamerdeur, trok ze open en controleerde de gang. Er was niemand te zien. Ik tippelde naar de trap, daalde af en slaagde erin het krakende geluid te beperken tot dat van een piepende muis. In de keuken was geen ziel te bespeuren, ook in de gang naar de buitendeur kwam ik geen levend wezen tegen. Op de binnenplaats blafte een hond, maar gelukkig hing hij aan de lijn.

Ik haastte me naar mijn auto, stapte in en racete weg. Toen ik achteromkeek, zag ik Gitte in de vensteropening op de eerste verdieping van de boerderij naar mij wenken. Ik glimlachte, maar het lachen verging me snel toen ik weer vooruitkeek en de herenboer, die me over de toegangsweg tegemoetkwam, in mijn blikveld ving.

Gittes vader knikte vriendelijk en stak een hand als groet op toen ik hem met de auto kruiste. Ik wenkte terug, mijn engelbewaarder bedankend dat de man geen vijandige intenties met mij voorhad.

Ik zou Gitte een week lang niet zien. Dat was misschien een manier om uit te vinden of we zonder elkaar konden. Van mijn bazin moest ik een vijfdaagse cursus volgen om de laatste versie van een databankprogramma fatsoenlijk onder de knie te krijgen.

De maandagse reis ernaartoe begon goed. Op weg naar Brussel riep de conducteur om dat een bomalarm de trein voor onbepaalde duur zou ophouden. Het idee was al vreselijk, maar de gedachte dat het slechts een dreiging van enkele gewetenloze actievoerders kon zijn, maakte van de hele geschiedenis een klucht die het vreemd genoeg weer goed dreigde te maken. Door iets niet te doen, richtten ze toch nog genoeg kwaad aan. Hoe absurd.

Tijdens de cursus – gelukkig waren er niet veel oefeningen en liet de leraar geen venijnige vragen op ons los – droomde ik meestal

weg naar idyllische oorden. Ik wilde de wereld zien vanuit een camper, maar om er een te kunnen kopen moest ik iets anders verkopen, bijvoorbeeld mijn huis of mijn sportauto. Of ik moest een tweedehandse op de kop kunnen tikken die in zo'n goede staat was dat hij nog tenminste 40.000 kilometer aankon. Onderweg zou ik alles in mijn dagboek opschrijven. Achteraf zou ik mijn belevenissen tot spannende boeken omvormen. Van het schrijven wilde ik mijn beroep maken, want dat kwam dicht bij het scheppen van een wereld. Die droom leek utopisch, maar mijn wil was sterk. Als je eenmaal wist wat je kon, was niets meer moeilijk.

Overdag probeerde ik mijn aandacht bij de lesgever te houden – die legde uit hoe je je programma kon laten voortplanten vanuit een ouder naar een kind – maar ik raakte de weg in het labyrint van scripts al snel kwijt. Die avond bleef er niet veel tijd over om met de andere cursisten een stapje in de wereld te zetten.

De week zonder vrouwen vloog voorbij en beviel me prima. Ik onderdrukte de neiging om Gitte te bellen. Als het moest, kon ik nog langer zonder haar. Het moest, want het communieweekende kwam eraan.

De dag van de arbeid was voor de meeste mensen een vrije dag. Het gevolg daarvan was dat alle winkels in Hasselt gesloten waren. Ik besloot daarom naar Maaseik te rijden, want een toeristische stad zag open winkels op een feestdag wel zitten.

Veel winkels in de oudste stad van Limburg, na Tongeren, waren open. Ik kocht naar hartelust enkele cadeautjes voor mijn would-be petekindje Dira die haar eerste grote jawoord in haar geloofscarrière zou geven.

Op de markt kwam ik een oude man tegen die beleefd knikte. Het gebaar deed me denken aan de manier waarop de mensen vroeger met elkaar omgingen. Toen was het leven nog niet zo anoniem. Toen hadden ze harder moeten werken om te overleven, maar ze hadden ook meer met elkaar gebabbeld.

Als moderne mens zat ik vast in een systeem waarin ik mijn vrije tijd moest opofferen om mijn gemakkelijk verdiende geld weer op te maken. Het was voor veel mensen zelfs een heuse arbeid. Ik had besloten daar niet aan mee te doen, maar het lukte amper. Was ik maar geboren in de stormachtige dertiger jaren van de twintigste eeuw zoals mijn ouders. Het enige nadeel daarvan was dat ik dan de verschrikkingen van een wereldoorlog zou hebben meegemaakt.

Stel dat Gitte Warman me echt wilde, dan zou ik ook in de grote kermisattractie terecht komen: trouwen, kindjes baren en communiefeesten. En Babette Ambroos dan? Zij had haar man gedumpte en ze kon een nieuwe wel gebruiken. Het was klaar en duidelijk dat ze mij ook wilde, maar wie van de twee moest ik kiezen?

Op zondag 2 mei ging ik naar de mis ter gelegenheid van Dira's communiefeest. Toen ze uit de bijbel voorlas, voelde ik een zekere trots opborrelen, ook rond de mond van tante Elza en oom Gust verscheen een brede glimlach.

Gitte noemde me voortaan Otisje en dat had effect op mij. Geconcentreerd werken was er niet meer bij. Ik leefde in een roes en mijn hart kon af en toe het helse ritme van dag en nacht niet aan.

Het was vrijdag 7 mei. Toen ik op het parkeerterrein van Boot aankwam, zei ik:

‘Dag zomersproetje.’

Zij had al staan wachten en zei:

‘Je bent zo mooi gekleed. Wat gaan we vieren?’

‘De vonk die is overgeslagen van jou naar mij.’

Ze lachte en dat vrolijkte mijn dag op als de lampjes in een kerstboom.

Tijdens de middagpauze in het restaurant Harteklop liet ik haar etende verschijning tot het erotische deel van mijn brein doordringen terwijl we het over mijn manier van werken hadden. Ik beweerde dat ik de beste databankbeheerder was die het bedrijf

zich kon wensen. Gitte vond echter dat ik me niet altijd professioneel opstelde. Vermoedelijk probeerde ze me daarmee uit mijn schulp te lokken.

Ik gaf toe dat mijn bazin al meermaals opmerkingen had gemaakt over de vele uren dat ik niet aan mijn bureau had gezeten. Ik slaagde er echter niet in Gitte te overtuigen dat ze de situatie te zwart inzag. Meermaals schudde ze met haar hoofd waarmee ze duidelijk wilde maken dat ze het beter wist dan ik. Ze verdacht me ervan met de wind mee te draaien, maar ze wist niet hoe groot haar eigen storm wel was.

‘Hoe gaat het met Babette?’ vroeg ze onverwacht.

‘Goed.’

‘Pas maar op voor getrouwde vrouwen,’ zei ze met een opgestoken wijsvingertje.

Ik had een sterk vermoeden dat beide vrouwen elkaar als concurrentes zagen.

‘Ik beloof dat ik me niet in mijn ongeluk zal storten,’ zei ik.

Alsof het woord *ongeluk* de weg vrijmaakte naar het woord *avontuur* vroeg ze:

‘Voor een avontuurlijk tv-programma zoeken ze deelnemers tussen achttien en dertig jaar, maar je moet voor de auditie wel een originele opdracht bedenken.’

In aanmerking genomen dat ik tweeëndertig en zij vijfentwintig was, wilde dat zeggen dat zij nog mee kon doen en ik niet.

‘Ik zou er een oorlogsspelletje van maken.’

Ik wist niet waar het idee vandaan kwam. Gitte keek me bedenkelijk aan en zei:

‘Als mannen maar kunnen schieten.’

Waarschijnlijk bedoelde ze het humoristisch, maar ik ontstak in woede en riep:

‘Gitte, wees nu eens eerlijk. Ben je me misschien liever kwijt dan rijk? Als ik je een goede raad mag geven, hou dan voortaan je

venijnige opmerkingen voor jezelf, want ze zijn volledig overbodig, anders raak je nooit van je onbewoonde eiland af.’

Voor de rest was ze een prima meid.

Ik was blij dat de kogel door de kerk was. Het was een harde leerschool geweest, maar mijn assertiviteit was eindelijk groot genoeg om alle vrouwen van de wereld aan te kunnen. De oorlog tussen de seksen was bijna voorbij.

Het laatste gevecht kondigde zich na het weekeinde aan in de vorm van een tjirpende telefoon. Het was maandag 10 mei.

‘Otis, heb je weer het werkoverleg vergeten?’ vroeg mijn bazin aan de andere kant van de lijn.

Het was niet de eerste keer dat ze me op het matje riep, maar haar trillende stem verontrustte me.

‘Sorry, ik kom eraan,’ zei ik.

Ik wilde de verbinding verbreken, maar net op tijd dacht ik eraan dat ik niet wist waar de vergadering doorging. Ik riep:

‘Hallo, hallo?’

‘Ja?’

Ze was er nog.

‘In welk lokaal zitten jullie?’ vroeg ik.

Mijn bazin kon er niet om lachen en zei:

‘Kijk je mailbox na, je doet toch niets anders.’

‘Oké, ik zal het opzoeken,’ zei ik.

‘Doe dat,’ zei ze en verbrak de verbinding.

Ik zocht het bewuste bericht op, vond het, las het en snelde naar de tweede verdieping.

Bij het binnenkomen van het vergaderlokaal verontschuldigde ik me voor mijn late aankomst. Sommige collega’s prutsten met hun pennen, anderen keken gegeneerd naar buiten. Mijn bazin wachtte me op met de handen op haar heupen en een gezicht dat op onweer stond.

‘Otis Revival, ik weet niet wat dat met jou is, maar ik kan niet langer mijn hand boven je hoofd houden. Ga je maar aanmelden bij het jobcenter.’

Enkele vrolijke gezichten sloegen om in verwondering. Net zoals sommige collega’s had ik niet gedacht dat het zo’n vaart zou lopen. Toen ik aanstalten maakte om te gaan zitten, zei mijn bazin:

‘Je mag gaan. Ik heb je opdrachten aan een collega gegeven.’

Ik bevroor in mijn beweging hoewel mijn hart zo hevig klopte dat ik in mijn eigen gehoorgangen de tel kon bijhouden. Enkele seconden later herpakte ik mij en zei:

‘Mannen, jullie zijn uitgenodigd op mijn afscheidsdronk in café Drinkbaar, oké?’

Turo knikte – de meerderheid deed dat – en ik was blij dat ze me als mens nog altijd zagen zitten.

Ik liep naar de deur als een vrouwenversierder die op een hip drafje de discotheek afspeurt naar wilde vrouwen en het bijbehorende vertier. Ik sloeg de deur veel te hard achter me dicht en nam de kortste weg naar de buitendeur, trok mijn badge door de lezer en gooide hem op de grond. De deur bromde en ik kon ze gemakkelijk opentrekken, waarna ze automatisch achter me in het slot viel.

Eenmaal buiten brak me het zweet uit. Wat had ik gedaan? Ik wilde er niet lang bij stilstaan en stampte naar het parkeerterrein aan de voorkant van het gebouw, liep de hoek om en botste tegen iemand op. Mijn hoofd begon te duizelen omdat mijn lichaam niet meer meewilde. Ik voelde mijn knieën knikken en mijn lijf zeilde naar de vloer.

Een gedaante verscheen boven mij. Het gezicht kwam me bekend voor en ik dacht dat de vrouw ‘proficiat’ zei. Voordat ik het bewustzijn verloor dacht ik: de schemeroorlog is voorbij, nu kan de echte veldtocht beginnen.

De zon is net achter de horizon gezakt en de aarde trekt zijn donkere mantel strakker. Ik sta in een open veld en zie vanuit mijn

rechterooghoek een vliegend ding vanuit de schemering op mij afkomen. Het is geen vogel, want het klapwiekt niet. Het lijkt veel op een buitenaards tuig. Dichterbij verandert het in de gestalte van een man.

Ik ren voor mijn leven en vlucht een grot binnen in de hoop dat het vreemde wezen een gemakkelijker slachtoffer zal uitzoeken. Ik zie geen hand voor ogen, maar onverwachts staat een fel gerimpelde oude vrouw met een kaars in haar hand voor me. Het lichtschijnsel is te miniem om zelfs maar de grond onder mijn voeten zichtbaar te maken, toch volg ik haar, ook omdat ik vermoed dat mijn achtervolger in het donker kan zien.

Wat ik verwachtte gebeurt. De grond onder mijn voeten zakt plotseling weg en ik moet mijn evenwichtsorganen en ledematen in het getouw werpen om mijn lichaam voor kwetsuren te behoeden. De gil die ik daarbij slaak hoor ik zelfs niet. Wanneer ik eindelijk recht kruip, merk ik met vreugde dat mijn botten nog heel aanvoelen.

Mijn achtervolger steekt zijn armen naar mij uit. Ik wil ze grijpen ondanks het onheilsgevoel dat er vanuit gaat, maar ze bewegen tot boven zijn hoofd. In het licht van een toevallig binnenvallende zonnestraal zie ik dat de man een hakbijl vasthoudt. Voordat ik het echt begrijp, zoeft het metalen ding naar beneden.

Applaus weerklinkt, het is net het geluid van een ouderwetse wekker die afgaat en ik verheug me al op het einde van de nachtmerrie. Of moet de droom nog beginnen?

Deel 2

In de diepten der hel

De wereld is overwegend blauw met hier en daar gele spatten en af en toe een spikkeltje rood. Dat zijn niet voor niets de drie basiskleuren waarmee ik alle kleuren van de wereld op mijn eigen palet kan mengen.

Een spoorweg doortrekt het gebied als een liniaal zo recht, aan beide kanten metershoge bermten opwerpend die langzaam overgaan in glooiende boslandschappen. Het schemert en aan de horizon naderen enkele zwevende lampen.

Ik schrik me rot van een fluitend en scherend geluid. Het is er ineens. Een fractie van een seconde later is het weer een heel eind van mij vandaan. In dat angstige moment vermoed ik de invasie van het Amerikaanse leger dat als rechter in dit onherbergzame land optreedt door gevechtsvliegtuigen in te zetten met lasergestuurde bommen die nooit missen. Gegarandeerd zullen een paar soldaten door vriendelijk vuur vallen.

Het ding in de lucht is een redelijk groot vliegtuig dat amper honderd meter boven de grond raast. Het is een lichte bommenwerper, een Fairey Battle, waarmee het Belgische leger in 1940 de Duitse invasie wilde stoppen. Hoe is dat mogelijk?

Ik heb geen flauw idee waar ik ben. Het is ondertussen zo snel donker geworden dat ik nauwelijks nog de natte rails van de spoorweg zie liggen. Ik heb het gevoel dat iemand me vanuit de lucht bespiedt. In het donker zijn je andere zintuigen veel gevoeliger. Dat merk ik wanneer ik in de verte een salvo kanonschoten hoor.

Ik voel me een jager-te-voet tijdens de tweede wereldoorlog. Ik heb een camouflagepak aan, een met bruine en groene vlekken die laten uitschijnen dat de bladeren van bomen in dit oorlogsgebied groter zijn dan voetballen.

Onverwachts weerklinkt een stem achter mij die zegt:
'Vergeet mij niet sterfelijk te maken.'

Ik draai rond mijn as en sta oog in oog met de onzichtbare man die ik in mijn dromen ben tegengekomen. Dat vermoed ik, want ik kan hem niet zien. Ik zie enkel zijn silhouet omdat het licht van de maan hem langs achter beschijnt.

‘Ik kan niet geloven dat jij een sterveling wilt worden,’ zeg ik.

Mijn opponent lacht, het geluid dringt door merg en been.

‘Het is me wel wat, dat menselijk leven, maar kom, laten we het maar eens uitproberen,’ zegt de onzichtbare.

Ik kan de indruk dat droom en werkelijkheid zijn omgekeerd niet van me afzetten. Het lijkt op de sensatie die ik al eerder heb ervaren toen de onzichtbare me in mijn bed overviel, waarna ik met plakkende knieën en samengeknepen billen wakker was geworden.

Zijn reusachtige ogen hypnotiseren me en ik voel me nu veeleer een konijn dat de goochelaar uit zijn hoed tovert.

‘Snibbel snabbel sneetje, wie zit er aan mijn peceetje, wie heeft er ingezeten zonder ikke het te weten?’

Was dat de stem in mijn hoofd of zat er iemand achter het venster van mijn slaapkamer een gedichtje voor te dragen?

Ik opende mijn ogen. Het buitenlicht maakte de slaapkamer schemerig, maar in het weinige licht zag ik dat ik alleen was. Snel sloot ik mijn ogen weer omdat de kamer als een tol begon te draaien, alsof ik een kater had.

De stem had het over een peceetje. Ik dacht terug aan de cursus object georiënteerd programmeren die ik een week eerder had gevolgd. Ik zag mensen als een heleboel doosjes die zich op elkaar moesten afstemmen, waarbij elk doosje definities bevatte voor de gegevensoverdracht tussen elkaar. Ik vroeg me af welke gegevens het waard waren om uit te wisselen. Wat was het doel van het leven? Kinderen of niet?

Ik dacht niet langer na over de stem in mijn hoofd omdat ik me mijn nachtmerrie herinnerde. Ik kon me de details niet meer zo goed voor de geest halen, maar de silhouettenman had ogen zo

groot als planeten gehad. En de kolkende beweging ervan had me naar hier gezogen.

Buiten hoorde ik een suizend geluid versterken, toen sloeg de bom in. Een echte, en heel dichtbij. Mijn slaapkamer zakte niet als een kaartenhuisje in en ik had geen tijd om me in het au-delà te wanen. De snelheid waarmee ik uit het bed sprong overtrof die van een startende honderdmeter hardloper.

Ik wilde het eerst niet geloven. Toen ik uit het open venster vanuit mijn slaapkamer naar buiten keek, zag ik dat de bom middenin de stad was terechtgekomen. Het grootste gedeelte van de zwarte stofwolk talmde nog boven de verwoeste stadskern, de rest zweefde noordwaarts.

Toen ik mijn blik over de stad liet gaan, stelde ik vast dat er nog meer kraters waren geslagen. Was ik doorheen de bominslagen blijven slapen? Wie had besloten oorlogje te spelen in Belgenland? Walen tegen Vlamingen? Meningsverschillen in ideeën waren er genoeg. Of speelde geld een rol?

Het leven van de kleine man stelde maar weinig voor tegenover de grote gang van zaken. Boven onze hoofden werden grote oorlogen uitgevochten. Uit het oorlogsboek had ik geleerd dat de Duitsers tijdens de 18-daagse veldtocht onverwachts waren binnengevallen toen de meeste Belgische soldaten net op vakantie waren gestuurd. Tachtig procent bestond uit reservisten, de telefoonverbindingen waren in bedenkelijke staat, een groot aantal automatische wapens waren uitgeleend aan opleidingscentra en op de koop toe hadden de leiders de aanval aanvankelijk als oefening beschouwd.

Alles wees erop dat een onzichtbare vijand opnieuw zonder waarschuwing had aangevallen, zonder oorlogsverklaring, niets. Er was amper beweging in de omgeving. Er liep een witte hond door het smalle zijstraatje, maar die gaf geen kik toen ik hem vanuit de vensteropening met 'Blekkie' aanriep. Iedereen had zich al in veiligheid kunnen brengen, behalve ik.

Het was kwart over zes. Ik kleepte me snel aan en sprong zonder te ontbijten op mijn fiets om op verkenning te gaan. Mijn huis uit 1923 was er zonder brokken uitgekomen, ook de huizen van de burens links en rechts waren nog heel. Naarmate ik verder ging, stonden er minder huizen nog recht. De helft van de binnenstad was platgebombardeed, waarschijnlijk door mortierinslagen. De chaos rondom mij gaf me de indruk dat er veel slachtoffers waren gevallen, maar ik vermoedde dat zij het alarm wel hadden gehoord en op tijd uit hun huizen waren gevlucht.

Ik reed verder zonder een levende ziel te bespeuren. Aan de afslag naar Zonhoven kreeg ik een lekke band vanwege het versplinterde glas van een etalageruit. Ik begreep dat ik de fiets niet meer kon gebruiken, hoewel ik me herinnerde dat oom Gust me ooit had verteld dat ze in de oorlog op de velgen hadden gereden. Ik smiet de fiets kwaad van me weg en begon te lopen.

Terwijl ik naar Zolder wandelde, kon ik me eindelijk een goed beeld van de verwoestingen vormen. In mijn verbeelding had ik me een oorlogslandschap vergeven van kraters voorgesteld, ongeveer zoiets als de bommentapijten die B52's in Vietnam hadden aangericht. Niet alles lag in puin. Hier en daar was een huis ingezakt en ik moest rond een krater in de weg lopen.

Ik had het in de binnenstad al opgemerkt, maar door de grote verwoestingen had ik niet aan de mogelijkheid willen denken. Hier waren echter meer dingen in de omgeving die me een ouderwetse indruk gaven: de straten waren niet geasfalteerd en er was nauwelijks bewegwijzering voorhanden. Het ontbreken van schreeuwerige reclameborden viel me nog het meest van alles op.

In de verte weerklonk een geluid dat me bekend voorkwam. Ik had het geratel ooit op tv gehoord. Ik verschool me achter een berg opgeworpen zand en zag tot mijn grote verbazing een colonne lichte pantservoertuigen uit de richting van Hasselt komen. Waren dat T15's van het Belgische leger uit de tweede wereldoorlog? Ik kon het amper geloven, maar het was zo. De voertuigen slomden tussen de kraters in mijn richting.

Ik schrok toen uit het struikgewas een beige, middelgrote hond tevoorschijn sprong. Hij blafte wild naar de tanks, maar die ratelden gewoon verder. Toen de hond tot op enkele meters was genaderd, hield hij op met bokkensprongen maken alsof een supersonisch geluid hem dat opdroeg, vervolgens liet hij zich door de tank overrijden. Het motorgeluid van de tank overstemde daarbij het gekraak van zijn botten. Ik vond het een afschuwelijk aanzicht en keek ervan weg.

Twee T15's reden voorop, gevolgd door een tiental tanks – T13's en Renault-tanks – en enkele begeleidingsauto's. Pas nadat ze voorbijgereden waren, kon ik me over de dode hond buigen. Helaas kon ik niets meer voor hem doen. Er bleef niet meer dan een uitgeveegde bloedplas op de weg achter. Het grootste deel van het beest hing waarschijnlijk tussen de kettingschakels van de tank.

Ik haastte me van de kapotgeschoten baan weg en liep zo snel ik kon naar een korenveld. Aan het einde ervan klom ik over een hoog hek waarachter een brede aardeweg lag. Iets verder hoorde ik het gebrom van stationair draaiende vrachtwagens.

Voorzichtig keek ik vanachter een bosje in de richting vanwaar het geluid kwam en zag een colonne Belgische legervoertuigen staan. Een heleboel infanteriesoldaten bewapend met machinegeweren maakten zich klaar om te vertrekken. Sommigen droegen mortieren en granaatwerpers mee. Achteraan stonden een vijftal boerenpaarden voor karren gespannen met elk een anti-tankkanon erop.

Bij een legertent stond een groepje officieren – pelotonchefs met hun mitrailleurs rond de schouder – en met mogelijk geheime documenten in hun handen. Een officier sloeg een borrel achterover die hij van een gewone soldaat aangeboden kreeg. De dikke koorden die aan de tent hingen leken op vraagtekens en vormden een boodschap vanuit een onzekere toekomst voor iemand die daar oog voor had.

Vanuit de richting van het Albertkanaal hoorde ik iets snel aankomen. Het reed niet zoals een vrachtwagen, een motorfiets of

een auto. Het vloog en het maakte een akelig geluid. Toen ik wat beter keek, herkende ik een Stuka-bommenwerper die naar beneden dook en een zware bom van minstens tweehonderd kilo losliet. Ik bleef achter de dikke eik zitten, maakte me zo klein mogelijk en wachtte af.

De luchtverplaatsing van de oorverdovende inslag smeed me tegen de grond, waarna grote aardkluiten uit de lucht op mijn rug vielen. Ik rolde me opnieuw op en wachtte tot de regen van stenen ophield.

Een minuut later durfde ik een blik vanachter een stevige eik te wagen. Ik zag een krater op de plek waar de officieren eerder hun strategie hadden staan uitdokteren. In tegenstelling tot de hallucinante tv-beelden uit landen waar een oorlog woedde of waar terroristen de plak zwaaiden, werd ik niet getraakteerd op een bloedig tafereel, alsof de bom alle menselijke aanwezigheid uit het plaatje had gebrand.

De gebeurtenis greep me aan, maar ik begreep er niets van. Het leek erop dat de Duitsers het Belgische leger in de pan hakten. Uit de geschiedenis van ons land kon ik enkel de 18-daagse veldtocht pikken waarin dergelijk drama had kunnen gebeuren.

Ik rende op automatische piloot naar een schemerig bos. Daar voelde ik me weer wat op mijn gemak. Het bos was klein en ik kwam al snel aan de rand van een weg aan met aan één kant ouderwetse lantaarnpalen van hout.

In de verte kwam een zijspanmachine aangereden. Was dat wat overbleef van de Belgische cavalerie op hun ijzeren paarden? Ik vluchtte achter de garage van een huis en wachtte af.

De motorrijder vertraagde ter hoogte van het huis en tuurde rond, maar hij zag me niet. De soldaat stapte af terwijl hij de motor liet draaien, nam zijn geweer mee en doorzocht de rand van het bos. Hij leek veel tijd te willen steken in een verdere zoektocht en liep wat dieper het bos in. Ik vroeg me af wat hij van plan was. Toen ik hem aan zijn broek zag friemelen, wist ik dat hij aan een natuurlijke behoefte moest voldoen.

Ik wachtte wijselijk tot hij op zijn hurken zat, haastte me naar de driewieler, gaf gas en reed hortend weg. In mijn achteruitkijkspiegel zag ik de soldaat met half opgetrokken broek een eindje achter me strompelen, maar hij gaf het al snel op. Ik vluchtte voor mijn eigen volk en was blij dat hij het vuur niet op mij opende.

In het dorp besloot ik eten te zoeken, want ik had nog niet ontbeten. De kleine winkel op de hoek van de straat leek verlaten te zijn, ondanks het feit dat de deur wagenwijd openstond. Ik zette mijn ijzeren paard zo dicht mogelijk bij de winkeldeur, zette de motor af en trok de sleutel uit het contact. Ik wilde niet dezelfde fout als de Belgische soldaat maken.

Ik stapte naar binnen en merkte dat de winkel geplunderd was. Toch vond ik in de achterste rekken nog wat ontbijtkoekjes. Ik schrokte er enkele naar binnen en kreeg onmiddellijk een lekker gevuld gevoel in mijn maag.

Plotseling kwam een ongeschoren man uit de achterdeur tevoorschijn. Hij droeg een gele overall met een verticaal gestreept zwartblauw T-shirt eronder. Hij leek zich eerst niets van mijn aanwezigheid aan te trekken. Toen hij wat dichterbij kwam en ik zijn gezicht beter kon zien, begon hij te praten.

‘Als je ook nog betaalt, is alles naar wens.’

Ik haalde een munt van 2 euro uit mijn portefeuille en vroeg: ‘Is dat genoeg?’

Hij nam het geldstuk aan, woog het op zijn handpalm en zei:

‘Geld is geld,’ zei hij terwijl hij het in het borstzakje van zijn overall liet vallen.

We gaapten elkaar even aan, alsof we beiden geen volgende zet in het schaakspel konden bedenken.

‘Waar ga je naartoe?’ vroeg hij.

Ik had geen idee. Ik was uit Hasselt vertrokken om te achterhalen wat er gebeurd was en waarom. Nu ik een idee had, leek het me beter mijn doel te verleggen.

‘Ik heb een zijspanmachine kunnen bemachtigen en wil daarmee naar mijn vriendin rijden.’

‘Mag ik mee?’

Ik wilde niet nieuwsgierig zijn en vroeg hem niet waar hij vandaan kwam of wat hij van plan was. Hij kon voor mijn part mee, maar had ik wel zin in mannelijk gezelschap?

‘Oké,’ zei ik voordat ik me kon bedenken.

De goede man gaf me een stralende glimlach cadeau. Hij leek me op het eerste gezicht een sympathieke man.

‘Weet jij wat er gebeurd is?’ vroeg ik.

‘Geen idee, ik werd om tien uur wakker, van de stilte denk ik, want het is hier normaal altijd druk. Toen ik beneden kwam, zag ik dat mijn winkel geplunderd was, dat de omgeving in puin lag en dat al mijn burens verdwenen waren.’

‘Verdorie, wat betekent dit allemaal?’ vroeg ik me af.

De wat corpulente man tegenover me trok zijn schouders op en glimlachte vriendelijk. Zijn bolle wangetjes hadden iets van een varkentje, maar dat zei ik hem niet. De grijze krulletjes in zijn haar en zijn lichte snorretje deden me aan de Arabier denken die met opgeheven bijl op de rug van zijn dochter was weggevloden. Ik schatte hem veertig.

‘Hoe heet jij?’ vroeg hij.

‘Otis. En jij?’

‘Abel.’

De naam zei me iets. Toen ik beter keek, merkte ik dat hij een bekend trekje had. Zijn ogen puilden uit en keken me doordringend aan, toch herkende ik er geen vijandigheid in, eerder gemoedelijkheid. Of schatte ik hem verkeerd in?

‘Kom, we zijn weg,’ stelde ik voor.

‘Neem nog wat mondvoorraad voor onderweg mee,’ zei hij terwijl hij zelf nog een aantal chocoladerepen in de zakken van zijn overall stak.

Ik begon Abels aanwezigheid te appreciëren, maar zou hij altijd aangenaam gezelschap kunnen zijn?

‘Oké,’ zei ik en voorzag me vervolgens van enkele lekkernijen.

Toen we klaar waren met grabbelen nam ik het stuur van de zijspanmachine vast en stampte de kickstarter aan. De motor sloeg zonder problemen aan. Abel zette zich in het zijspan en ik gaf gas, waarna ik langzaam van de winkel wegreed.

Het was zalig motorrijden, zonder helm en met het hoofd in de wind. Hielden ze politiecontroles in oorlogstijd?

‘Hoe ver is het tot bij je vriendin?’ vroeg Abel.

‘Ongeveer vijftien kilometer,’ riep ik.

Stel je voor dat Gitte dood was.

We maalden de kilometers in een mum van tijd onder onze wielen af en we moesten niet lang naar de herenboerderij zoeken. Ze had geen oorlogsschade opgelopen, bovendien zag ze eruit alsof ze recent gerestaureerd was. De bosrijke omgeving ontplooidde zich voor mijn ogen zoals in mijn herinnering. Toen ik over de kasseiweg reed, viel het me op dat de ijzeren poort rood was geverfd.

Nu pas schoot het me te binnen dat ik er niets verloren had als mijn ingeving juist was. Als ik door een wormgat naar het verleden was getransporteerd, woonde Gitte hier niet. Met veel geluk zou ik misschien haar vader of moeder in een veel jongere versie tegen het lijf lopen.

Ik reed de binnenplaats op en zette de motor af. Abel klom uit het zijspan en keek rond. Ik stapte van de machine af en volgde zijn voorbeeld. De populieren ruisten in de wind, voor de rest was er geen beweging op de boerderij te bespeuren. Ik zag ook geen enkel dier in de weiden staan, geen paarden, geen koeien, zelfs geen scharrelende kippen.

‘Kijk,’ zei Abel.

Ik draaide me om en zag een silhouet uit het bos komen. De man leek veel op Gittes vader, hij had dezelfde blauwe overall aan die hij altijd droeg, maar hij was wel wat slanker.

We liepen hem tegemoet. Hij gaf blijk van mij te herkennen door een hand naar me uit te steken en te zeggen:

‘Hallo, ben jij niet de vriend van Gitte?’

Mijn tijdmachinetheorie kon ik daarmee opgeven.

‘Inderdaad, ik ben Otis en dit is Abel, mijn oorlogskameraad. Kunt u ons zeggen waar Gitte is?’

De man leek een krop in de keel te hebben, want hij zei heel zwakjes:

‘We hoorden vanmorgen ontploffingen in de verte. Omdat er enkel ruis op de radio te horen viel, is Gitte naar haar vriendin Fiona gereden. Ik heb me samen met mijn vrouw in onze woonboot aan het kanaal verscholen.’

Een woonboot op een kanaal? De man boerde blijkbaar goed.

‘Waar woont die Fiona?’ vroeg ik.

‘Ik weet het niet zeker, maar ik vermoed dat ze ergens tussen Genk en Hasselt woont.’

Stel je voor: Gitte staat op dit eigenste moment voor mijn huis en controleert of ik de aanval heb overleefd.

‘Kom, mijn vrouw zal jullie proviand meegeven,’ zei de boer.

‘Abel, neem jij de zijspanmachine? Ik wil niet dat iemand ermee vandoor gaat.’

‘Oké,’ zei Abel.

Terwijl Gittes vader me voorliep, vroeg ik:

‘Wat is uw naam?’

‘Liam.’

Rare naam voor een boer.

Ik hoorde hoe Abel ons op de voet volgde. Hij speelde met de koppeling om de motorfiets zo langzaam als een wandelaar te laten rijden. Af en toe hoorde ik een bominslag heel ver weg.

Zwijgend volgden we het pad dat uitkwam op een aardeweg langs een kanaal. Daar lag een woonboot van tien meter lang in het rimpelloze water. Langs het kanaal was er geen enkele menselijke aanwezigheid te bespeuren. Iets verderop lag een vernielde spoorwegbrug en heel in de verte zag ik hopen wit zand liggen, in een door een oorlog verlamde haven.

Ineens begreep ik dat de brede waterstroom het Albertkanaal was dat binnenschepen van Maastricht via Terlaemen naar de haven van Antwerpen voerde. Het had ook een belangrijke rol gespeeld tijdens de 18-daagse veldtocht in 1940.

Abel parkeerde de motorfiets op de dijk en liep mee naar de smalle loopbrug. We volgden boer Liam over de steiger naar de boot en daalden het trapje naar de kajuit af. Buiten was het tropisch warm, maar in de buik van de woonboot was het koel.

Het interieur van de kajuit was ouderwets, maar het gaf een gezellige indruk. Liam stelde zijn vrouw Vonetta voor – een slankere versie van Gittes moeder – en zij schonk ons een kopje soep in. De koude schotel die we daarna kregen leek wel ontsnapt uit het restaurant van een driesterrenhotel met vijfsterrenkok.

De herenboer zorgde goed voor zijn vrouw, ze hadden al het nodige aan boord. Buiten de slaapkamer waarvan ik de aanwezigheid zomaar aannam, was er een derde kamer waarin de proviand opgestapeld lag. Geen enkele van de kamers had ramen, enkel de kajuit was aan drie zijden voorzien van dertig centimeter hoge ramen.

Boer Liam had een opmerkelijke boot gebouwd, een die in oorlogstijden goed kon dienen. Zelf had ik meer in een camper gezien, maar met een boot kwam je in sommige omstandigheden veel verder. Het boerenpaar kon over waterwegen reizen, maandenlang desnoods. Het was een goede manier om de kapotte landwegen te omzeilen. Natuurlijk zouden ze rechtsomkeer moeten maken wanneer de restanten van een kapotgeschoten brug hun de weg versperden.

Toen we het toetje achter de kiezen hadden, smeekte boerin Vonetta ons om naar Gitte te gaan zoeken, want zonder haar was haar leven zinloos. We namen snel afscheid en gingen op weg, maar we vergaten de proviand mee te nemen.

Met de zijspanmachine doorkruisten we menig aardeweg. We zochten nutteloos naar wegwijzers, maar in het gezelschap van

Abel had ik de indruk dat ik me nooit verloren kon rijden. Hij ontpopte zich tot de beste gids van het Limburgse platteland door mij op de juiste momenten te corrigeren met een tikje op mijn schouder en een wijsvinger in de juiste richting. Tussen Genk en Hasselt moesten we naar Gitte zoeken, maar zo ver waren we nog niet.

Ergens aan een meertje schrokken we op van drie overvliegende vliegtuigen. Mijn kennersoog herkende er Hawker Hurricanes in, de modernste jagers van het Belgische Vliegwezen uit de tweede wereldoorlog. Abel geloofde me op mijn woord.

We bleven een tijdje onder het bladerdek van enkele bomen staan, waarna we verder reden. We zeiden bijna niets, daarvoor moesten we te aandachtig de omgeving in de gaten houden, in een poging hinderlagen sneller af te zijn.

Een rechte kasseiweg liep naar een donker bos. Ik stuurde de motorfiets in die richting. De natuur was er mooi, maar het beeld van de brug over het beekje met een knappe vrouw leunend tegen de reling maakte het plaatje bizar. De geblondeerde vrouw keek ongeïnteresseerd op.

Ik schrok. Was dat mijn ex-vrouw? Ik stopte en zette de motor af, sprong van de machine en liep naar het brugje. Ik hoorde hoe Abel achter mij aankwam.

Aan het brugje bleven we staan. Ik keek snel rond om me ervan te vergewissen dat een bende nietsnutten, die als lokaas een wellustige vrouw gebruikten, ons niet insloot. Niemand. Ik liep het brugje op en dat boog onder mijn gewicht ietsje door. Abel bleef op de oever staan.

De vrouw poseerde als een mannequin tijdens een fotosessie en vroeg:

‘Wat heb jij hier verloren?’

Ze leek op Fren maar ze was het niet. Haar stem was daarvoor te rauw.

‘Ik ben altijd blij als ik mensen zie,’ zei ik, ‘zeker als het overgrote deel van de bevolking van de aarde is verdwenen.’

‘Je weet toch dat het oorlog is,’ zei ze.

‘Ik heb inderdaad de indruk dat er iets totaal verkeerd is gegaan. Weet jij daar meer van?’

Ze rolde met haar ogen, alsof ik een absoluut veel te domme vraag had gesteld.

‘Kom maar mee, ik zal het je tonen,’ zei ze, ‘en vraag je vriend of hij volgt.’

Terwijl ze me voorliep, keurde ik haar achterkant. Ze droeg een kort, lichtgroen zomerjurkje en leek veel op een diva uit de dertiger jaren van de twintigste eeuw. Aan haar voeten zaten lichtgroene sneakers.

Ik wenkte Abel en wachtte tot hij de zijspanmachine over het houten brugje had gereden. Het kraakte langs alle kanten maar het hield de beproeving uit.

‘Spring maar in het zijspan,’ zei Abel.

‘Oké,’ zei ik.

De vrouw had niet op ons gewacht en ik zag haar nog net een huisje binnegaan.

Abel reed tot aan het boerderijtje in U-vorm, met een mooie binnenplaats aangelegd in dezelfde kasseien als de weg erheen. Er vlogen enkele kraaien op vanaf de nok en een fazant zocht zich een veilige vluchtweg uit door enkele keren heen en weer te lopen om uiteindelijk de opening in het struikgewas te vinden.

Ik sprong uit het zijspan en Abel zette de motor af. De boerderij was van het langegeveltype. Achteraan was er een paardenstal. Een paardenkop stak uit een box en het dier staarde mij aan. Ik dacht dat het knipoogde, alsof het me wilde vertellen dat het moment was aangebroken om zijn baasje te versieren.

‘Laten we binnegaan,’ zei ik.

Abel stapte van de machine af en volgde me de boerderij in.

Het was er lekker koel. Waarschijnlijk had het huisje metersdikke muren. Onze gastvrouw stond in de keuken drankjes klaar te maken.

‘Hoe heet jij,’ durfde ik te vragen.

‘Françoise,’ riep ze vanuit de keuken.

Ze deed me nog steeds aan mijn ex-vrouw denken.

‘Zet jullie neer, ik breng jullie wat fris,’ zei ze.

Abel bleef staan. Ik liet me in de zachte leren zetel vallen en bekeek de woonkamer wat beter. De vensters waren klein waardoor er maar weinig licht binnenviel. De kamer had iets van een kelder. Er was geen tv en ook geen geluidsinstallatie. Er stonden weinig meubels, enkel een stevige ronde tafel met vier stoelen in dezelfde stijl eromheen en de sofa waarin ik zat.

Françoise kwam met drie drankjes op een plateautje uit de keuken en zette dat voor me op het lage salontafeltje.

‘Op de oorlog,’ zei ze terwijl ze haar hoge glas in de lucht stak en met haar hoofd ernaar knikte.

Ik fronste mijn wenkbrauwen, ook Abel vond het een vreemde heildronk aan zijn voorhoofdrimpels te oordelen.

‘Ja, gezondheid,’ zei ik.

Abel brabbelde iets wat ik niet kon verstaan, misschien ‘gezondheid’ in het Arabisch.

Ik dronk mijn glas in één teug leeg en zette het terug op het tafeltje.

‘Ik stond jullie op te wachten,’ zei Françoise, ‘ik heb de opdracht gekregen jullie op de goede weg te zetten.’

‘Waar moeten we dan heen?’ vroeg Abel.

Ik moest dat niet per se weten, maar blijkbaar interesseerde het hem wel waar de oorlog werd uitgevochten.

‘We nemen mijn auto en gaan dan vliegen,’ zei ze.

Alweer wisselde ik een verwonderde blik met Abel.

‘Ik weet niet of je het weet,’ zei ik, ‘maar met een auto kun je niet vliegen, of het moet die van James Bond zijn.’

‘Wie is James Bond?’ vroeg Françoise zonder ironisch te zijn.

‘Een filmheld, een spion en een vrouwenloper,’ wist ik.

Daarmee was alles gezegd. Ik hoopte dat ik me enkele spectaculaire ontsnappingen zou herinneren voor wanneer de nood het hoogst was. In oorlogstijd kon je nooit weten.

‘Goed,’ zei Françoise maar ik wist niet of ze op mijn Bondig antwoord doelde, ‘ik ga me boven omkleden, wachten jullie even?’

‘Wij gaan nergens heen zonder jouw gezelschap,’ zei ik.

‘Ja,’ zei Abel, ‘ik wil eens zien hoe jij met een auto vliegt.’

Ze grijnsde, om vervolgens al wiegend met haar heupen de woonkamer te verlaten en met lichte tred de eiken trap op te gaan.

We grinnikten, onze pret kon niet op.

‘Wat denk jij Abel? Is ze te vertrouwen?’

‘Misschien, maar je mag je doel niet uit het oog verliezen.’

‘Je hebt gelijk. We moeten Gitte vinden, maar hopelijk kan Françoise ons daarbij helpen.’

Abel schokschouderde, alsof hij moeilijkheden verwachtte. Misschien lag het hem niet om met vrouwen samen te werken. Ik kon dat als de beste, sterke vrouwen waren mijn zwakte.

Ik hoorde Françoise boven in de kasten en laden rommelen. Ik stelde me voor hoe ze zich in haar knalrode badpakje hees.

Abel en ik zweggen een tijdje, tot Françoise weer naar beneden kwam. Ze droeg een strak pak uit de veertiger jaren van de twintigste eeuw, een zwart vest en een broek waarin geen enkele diepere lijn van een bh of een slipje te onderscheiden was.

‘Klaar?’ vroeg ik.

‘Volg me maar,’ zei ze waarbij ze de wijsvinger van haar rechterhand enkele keren opkrulde.

We volgden haar op de hielen naar de schuur. Daar stond geen gewone auto maar een gele Alfa Romeo Spider uit 1932 geparkeerd. Was dat de auto die kon vliegen?

‘Is die kar niet te opvallend voor deze oorlog?’ vroeg ik.

‘Waar wij heen gaan, is de oorlog al voorbij,’ zei Françoise terwijl ze instapte en de motor startte.

Ze drukte enkele keren op het gaspedaal en dreigde zonder ons weg te rijden. Snel sprongen we in de open auto. Ze gaf onmiddellijk plankgas en reed de auto achteruit naar buiten waarbij de door de voorwielen opgeworpen kiezelsteentjes tegen de

carrosserie kletsten. Vervolgens keerde ze de auto en reed van de boerderij weg zonder de schuurdeur te sluiten.

Vóór het brugje sloeg ze rechtsaf naar de grote baan. Daar trapte ze het gaspedaal nog wat dieper in en stuurde de sportauto als een bedreven rallyrijder over de smalle wegen. Abel keek me aan alsof hij dacht: 'wat een vrijgevochten meid'.

Zonder oponthoud van een militaire controle kwamen we bij een klein vliegveld aan. Voor de lage hangars strekte zich een grastapijt uit zo groot als twintig voetbalvelden. Françoise remde bruusk waardoor de auto al slappend op de kiezelsteentjes tot stilstand kwam.

‘En nu gaan we vliegen,’ zei ze.

Ik zag de noodzaak niet in om te gaan vliegen als we ergens tussen Genk en Hasselt moesten zijn. Het avontuur trok me echter aan en een vlucht met een antiek vliegtuig was meegenomen.

We volgden Françoise naar een rij populieren en beklommen een metershoge dijk erachter. Toen we bijna boven waren, maakte ze een teken waaruit ik niets anders kon afleiden dan dat we ons moesten bukken. De wandeling ging verder evenwijdig met de dijk zodat we er nog net overheen konden kijken.

Het vliegveld gaf me een verlaten indruk, een rood-wit gestreepte windzak wapperde in de zwakke wind. Heel in de verte herkende ik het typische geluid van een naderend transportvliegtuig.

Bij een dikke boom bleef Françoise staan. Ze zocht de lucht af. Het duurde even tot het vliegtuig opdoemde, terwijl het geluid ervan oorverdovende proporties aannam. Het was een Henschel Hs.293, van Duitse makelij. Buitgemaakt?

‘Ben je zeker dat het geen Duitsers zijn?’ vroeg ik.

Françoise keek me verontwaardigd aan en zei:

‘Vertrouw me nu maar.’

‘Oké,’ zei ik.

De piloot zette het vliegtuig nogal onhandig aan de grond, maar vermoedelijk was de oneffen landingsbaan daarvan de oorzaak. Het kwam hobbelen naar de hangar getaxied.

Toen het vliegtuig stilstond, liep Françoise ernaartoe. Abel en ik volgden gedwee. De motoren bleven draaien, dat gaf de piloot de mogelijkheid om snel te vertrekken als dat nodig was.

De deur aan de zijkant ging naar binnen open en er kwam een man in een clownspak tevoorschijn. Hij droeg een gele pofbroek, een oranje vest, een reusachtige rode vlinderdas met witte bolletjes en op zijn hoofd een groene bolhoed. Zijn gezicht was niet beschilderd.

De clown hielp Françoise naar binnen omdat er geen trapje voorhanden was. Hij stak zijn hand uit om mij omhoog te trekken. Abel was als laatste aan de beurt. Hij had zijn ene voet net in de laadruimte gezet of de piloot duwde de gashendel omhoog en liet het vliegtuig vooruitschieten.

Een blik op de piloot zei me dat stoere mannen nodig waren om oorlogen uit te vechten. Hij droeg een leren vest zonder mouwen, zijn armen waren zwaar behaard en ik vermoedde dat zijn borst ook van welig haar was voorzien. Hij droeg zijn lange rosse hoofdhaar in twee dikke staarten, zijn baard had hij in twee punten geknipt. Ik dacht dat hij achterom zou kijken zodat ik zijn karakter uit zijn ogen af kon lezen, maar hij bleef stuurs voor zich uitkijken.

Terwijl het vliegtuig opsteeg, vroeg de clown al schreeuwend: 'Kunnen jullie valschermspringen?'

Ik mocht eens vliegen en nu moest ik er als een halvegare weer uitspringen. Zotten hadden we al genoeg in het vliegtuig.

Ik schudde mijn hoofd, maar Abel knikte.

'Niet in het leger geweest?' vroeg de clown aan mij.

Ze hadden me niet kunnen gebruiken vanwege mijn zwakke longetjes. Ik kon het niet laten er een andere uitleg aan te geven en zei:

'Nee, Rambo's hadden ze toen nog niet nodig in het leger.'

De clown glimlachte en riep naar Françoise:

'Françoise, dan doe jij een tandemsprong met hem.'

De clown gooide een valschermscherm naar haar en eentje naar Abel. Abel wist blijkbaar wat hij moest doen, want hij begon het zonder omhaal aan te trekken. Het harnas dat Françoise en ik moesten aantrekken, was andere koek.

Uiteindelijk hing ik met mijn rug aan haar buik en droeg zij het grote valscherp op haar rug. Net op tijd waren we klaar toen de piloot zich omdraaide en riep:

‘We zijn er.’

Zijn ogen stonden wijd uit elkaar en zijn mond was bijna onzichtbaar achter de zware snor die niet ros maar grijs was. Zijn dikke neus was zo rood als die van een echte clown. De rimpels op zijn voorhoofd gaven me een maat voor zijn leeftijd aan. Ze typeerden hem als een kwieke vijftiger of zestiger die nog wat vaderlandsliefde met zich meedroeg.

Ik knikte en de piloot draaide zich weer naar voren. Ondanks zijn hels voorkomen gaf hij mij een veilig gevoel.

De clown schoof de deur open en sprong in één beweging naar buiten. Ik panikeerde omdat ik dacht dat de man geen valscherp droeg en riep:

‘Hé, hij heeft zijn valscherp vergeten.’

‘Wees gerust, het clownspak camoufleert het valscherp,’ zei Françoise, ‘nu is het onze beurt.’

Ik zette me schrap op wat komen ging.

‘Otis, jij hoeft niets te doen. Binnen drie tellen is het achter de rug. Begrepen?’

Ik knikte. Mijn leven lag in haar handen.

‘En jij Abel, jij springt onmiddellijk achter mij aan en probeert op dezelfde plaats te landen. Volg de clown niet, want die leidt de vijand af. Oké?’

Abel maakte het oké-teken, zoals de duikers.

Françoise duwde me zachtjes naar de deuropening. Ik slikte even toen ik zag dat we minstens duizend meter hoog vlogen. De bosrijke omgeving was vooral groen en bruin en leek helemaal geen goede plek om te landen. Het valscherp van de clown, uitgevoerd in een vogelpikbord van regenboogkleuren, bracht wat kleur in het plaatje.

Françoise telde af:

‘Drie, twee, één.’

Ik nam nog een laatste ademteug en als één man gooiden we ons in de diepte. Ik merkte dat ik mijn adem tijdens de val inhield. Toen het valschermscherm zich met een snok opende, kon ik helemaal niet meer ademen. Het duurde even voor ik de nodige lucht kon opzuigen.

Opgelucht keek ik rond. De hemel rondom ons was azuurblauw. Ik voelde me als een Duitse ledenpop aan een valschermscherm die tijdens de 18-daagse veldtocht in 1940 voor verwarring had moeten zorgen.

‘Gaat het?’ vroeg Françoise achter me.

Het gewichtloos vallen had als een orkaan geklonken, maar nu ruiste de wind zalig in de oren. Ik had er geen woorden voor en knikte. Alles was goed met mij, zolang zij zich over mij ontfermde.

Françoise zigzagde ons veilig naar beneden. Ik was teleurgesteld toen ze me uit mijn droom wakker maakte.

‘Opgepast, we gaan landen,’ riep ze, ‘vergeet niet je benen in te trekken.’

Ik durfde niet naar beneden te kijken. De klap kwam hard aan. Françoise kon haar voeten het eerst op de grond zetten, maar door mijn domme gewicht aan haar borst verloor ze haar evenwicht. Ik viel op mijn buik en Françoises lichaam drukte me nog harder tegen de grond. Ik voelde me even een simpele hotdogworst.

Françoise klikte zich los en haastte zich om het valschermscherm onderuit te halen, anders riskeerden we door de wind meegeblazen te worden. Terwijl ze dat deed, stond ik op en tuurde de omgeving af, als een indiaan die het vervelende zonlicht met zijn hand boven de ogen afschermt.

We waren niet in een bos terechtgekomen, we stonden in een wei en de koeien hadden zich van schrik in het uiterste hoekje ervan teruggetrokken. De wei was omringd door een donker bos. In de verte zag ik de scheve kerktoren van een klein dorpje boven de bomen uitsteken.

Françoise was klaar met het oprollen van haar valschermscherm en keek ook rond, vermoedelijk op zoek naar vijandelijke soldaten.

Ineens begreep ik dat we ongewapend waren. Hoe konden we ons verdedigen? Op tijd herinnerde ik me dat Françoise had gezegd dat we ergens naartoe gingen waar de oorlog al gedaan was. Waren we met het vliegtuig over het front gevlogen?

‘Hoe voelde dat valschermspringen aan? Heb je je broek droog kunnen houden?’ vroeg iemand achter me.

Ik draaide me bruusk om en zag Abel staan, met zijn wat rommelig opgeplooid valscherp onder zijn armen gekneld.

‘Aha, de vliegende Arabier is ook veilig geland.’

‘Zachter dan jij.’

We lachten. Françoise kwam bij ons staan en vroeg:

‘Gaan jullie mee? Onze opdracht kan beginnen.’

Opdracht? Ze had het woord al eens eerder gebruikt en het klonk me zo speels in de oren, alsof ik met Dira en Ronee het opdrachtenspelletje speelde.

‘Oké,’ zei ik.

Françoise liep naar de rand van het bos waar een gemetseld muurtje stond. Toen we daar aankwamen, zag ik een donkere trap naar beneden. Op het muurtje was een dikke pijl in lichtblauw krijt getekend, een die omlaag wees.

Françoise en Abel hadden hun valschermen meegenomen, kwestie van geen bewijzen van onze aanwezigheid achter te laten. Ik nam dat van Françoise over en achter elkaar daalden we naar de kelder af. Ik telde drieëndertig treden, maar het getal maakte geen spectaculaire ideeën van mijn hersenpan los.

Een lange gang met om de tien meter een peertje aan het plafond lag voor ons. Françoise bleef bij een donkere nis stilstaan en zei:

‘Verstop hier de valschermen.’

Ik gooide het lompe valscherp in het gat, waarna Abel mijn voorbeeld volgde. Van die last waren we eindelijk verlost.

Bij elk kruispunt van gangen zocht Françoise naar de blauwe pijl en koos de aangewezen richting. Ik vroeg me af waarvoor deze doolhof kon dienen, toen Abel riep:

‘Opdracht.’

Had Abel ook enkele neefjes en nichtjes waarmee hij in het weekeinde spelletjes speelde?

Ik zag in krijt OPDRACHT op de muur staan, maar Françoise was eraan voorbijgelopen. Ze kwam vloekend terug en begon de voegen van de bakstenen muren naar iets af te zoeken.

‘Wat zoek je?’ vroeg ik.

‘Ik heb het,’ zei ze zonder te antwoorden, ‘kom, laten we het in het buitenlicht bekijken.’

Ik volgde haar om de hoek en zag een lichtpunt aan het einde van de tunnel. Twintig meter verder ging de rechthoekige gang over in een ronde manshoge buis. Waartoe diende in godsnaam dit ondergrondse netwerk? Ik moest stoppen met overal logica achter te zoeken en volgde Françoise en Abel.

‘We zijn er,’ zei ze.

De gang gaf uit op een soort rioolbuis, hangend boven een open strand met een zee erachter. Dat vond ik heel opmerkelijk. We hadden met het vliegtuig vanuit Limburg nog geen uur gevlogen. Tijdens de val was ik nogal bedwelmd geweest door Françoises nabijheid, maar ik had geen zee gezien. Als we vervolgens nog enkele kilometers onder de grond hadden afgelegd, was het dan mogelijk dat we aan de Noordzee uitkwamen?

Françoise rende uitgelaten het strand op. Abel keek me aan alsof hij zich verloren voelde en zei:

‘Ik heb nooit veel te zeggen,’ zei hij, ‘maar dit vind ik maar al te gek. We waren van plan je vriendin te zoeken en nu zitten we aan de kust.’

‘Ik denk dat Françoise meer weet dan ze laat uitschijnen,’ zei ik, ‘laten we toch maar kijken wat ze van plan is, oké?’

‘Jij je zin,’ zei Abel.

Ondertussen was Françoise in het mulle zand gaan zitten.

‘Kom me eens helpen met deze vragenlijst.’

We gingen naast haar zitten. Abel links, ik rechts.

‘We moeten vijf vragen oplossen,’ zei ze, ‘de totale puntenscore bepaalt de toegangscade van een geheime plaats.’

‘Had ik het niet gedacht,’ zei ik.

Ik geloofde mijn ogen niet toen ik de vragen zag:

‘Wat is een draka? (1 tovenaar, 2 dierlijke draak, 3 menselijke draak). Wat is een eiwi? (1 Hond van Nostradamus, 2 muziekinstrument, 3 rallyauto). Wat is een spieder? (1 spinnenmens, 2 straaltrein, 3 zeldzaam paard). Welke kracht is het grootst? (1 zwaartekracht, 2 liefde, 3 elektromagneet). Wat is een tv? (1 chrysentuin, 2 train à vitesse combinée, 3. tv-computer).’

Abel keek alsof hij het in Keulen hoorde donderen en zei:

‘Ik dacht dat ik goed kon quizen, maar met die vragen buis ik gegarandeerd.’

‘Ken jij de antwoorden?’ vroeg Françoise aan mij.

Ik krabde me eens achter het rechteroor en wilde niet de indruk geven zomaar de antwoorden te kunnen aframmelen. De vragen waren veel te gemakkelijk. De maker van de lijst had zonder twijfel mijn verhalen gelezen. Ik begreep dat buiten mezelf Gitte de enige was die ze had kunnen opstellen. Mijn boeken waren immers nog niet uitgegeven. Was het opgezet spel en probeerde Gitte me door de selectie te krijgen?

‘Laat eens kijken,’ zei ik.

Een minuut later was ik klaar. Er was geen discussie mogelijk, het verkregen getal was: 32123.

Ik twijfelde bijna aan mijn eigen antwoorden, want het getal was me veel te symmetrisch. Zat er een hint in verborgen of was dit toeval?

‘Nu moeten we nog te weten komen waar we deze code kunnen gebruiken,’ zei ik.

De indruk dat Françoise meer wist, bleef me achtervolgen.

‘Misschien heb ik een idee,’ zei ze, ‘kom maar mee.’

Ze stond op en liep naar de duinen zonder te controleren of we volgden. Ik keek Abel aan, en hij begreep ook dat er niets anders op zat dan achter haar aan te gaan.

Nadat we ons een kilometer of drie door het mooie duinlandschap hadden gezwoegd, bleef Françoise aan de rand van een grote cirkelvormige inham staan. Ik schatte de middellijn van het meer op driehonderd meter. Een rij dikke dennenbomen omzoomde het bijna volledig. Aan de overkant lag een vissersboot buiten ons bereik, aan een boom hing een wit plakkaat met rode letters: VERBODEN TOEGANG VOOR WANDELAARS. En alsof dat nog niet genoeg was als afschrikking, was het terrein afgebakend met prikkeldraad.

‘En nu?’ vroeg ik me af.

Abel zweeg. Voordat we Françoise aan het brugje waren tegengekomen, was hij een goede gids geweest. Nu leek hij geen inspiratie meer te vinden in de dingen die hem omringden. Ik hoopte dat we meer aan hem zouden hebben als het op vechten aankwam.

Françoise wilde iets zeggen, maar ze zag aan mijn blik dat me iets anders in het landschap was opgevallen. Ze draaide zich om en keek mee hoe een vrouw uit het meer kwam gestapt. Haar zwarte haar droeg ze halflang en haar figuur benaderde de ideale lijn. Ze had geen superkleine bikini aan maar een veel te groot vooroorlogs, rood badpak met pijpjes. Klassieker kon niet.

Ze bleef achter de draad staan en wenkte ons.

‘Over de draad,’ zei Françoise.

‘Ik zal je helpen,’ zei ik.

‘Wacht even, hier is de prikkeldraad doorgeroest,’ zei Abel.

Het idee om Françoise te dragen liet ik onmiddellijk varen, maar ik schoot haar wel te hulp door de bovenste draad naar boven te trekken zodat ze er gemakkelijk onderdoor kon kruipen. Abel hield de draad voor mij omhoog waarna we het spelletje omkeerden.

Toen we bij de vrouwen aankwamen, schonk de onbekende me een doordringende blik. Iets in haar gezicht vertelde me dat ik haar kon vertrouwen, want ze leek op de Arabische uit mijn dagdromen. Ondanks haar huidskleur gunde Abel haar geen blik.

‘Jani, dit is Otis en hij heet Abel,’ zei Françoise.

Ik had mezelf en Abel nooit aan Françoise voorgesteld. Ofwel ze kende onze namen al eerder, ofwel ze had die afgeleid uit onze gesprekken.

Jani glimlachte naar mij, maar haar blik naar Abel kon ik enkel beschrijven als brutaal.

‘Oké jongens, maak het goed,’ zei Françoise terwijl ze het water in liep.

‘Waar ga jij naartoe?’ vroeg ik.

‘Mijn opdracht is volbracht,’ zei ze, ‘Jani neemt het van mij over. Doei.’

Ze liep zonder te aarzelen in haar zomerjurkje het water in.

‘Ligt daar een verborgen U-boot voor anker?’ riep ik.

Françoise dook het water in zonder te reageren. Vervolgens zwom ze in de richting van een vissersboot met de naam HOOP. Ik dacht aan de Duitse veldtocht die Engelse- en Franse soldaten had gedwongen met vissersboten naar Groot-Brittannië te vluchten.

‘Gaan jullie mee?’ vroeg Jani.

Ik fronste mijn wenkbrauwen en Abel bleef stoïcijns staan. Onze blikken kruisten en zwijgend besloten we de vrouw te volgen.

Via een smal pad langs de duinen kwamen we bij een piepklein boerderijtje aan. Er waren geen mensen aanwezig, wel zag ik enkele boerenknollen met korte staartjes, een tiental scharrelende en kakelende kippen, twee ezels en een schaap. De dieren waren allemaal binnen dezelfde omheining bij elkaar gedreven.

Ik voelde me een indringer op verboden terrein, maar Jani begaf zich regelrecht naar een schuur. Ik wilde haar volgen maar hield mijn pas in toen ik een vliegtuig hoorde naderen. Jani stopte ook om de lucht af te speuren naar mogelijke vijanden.

Een klein vliegtuig vloog te snel over om te kunnen bepalen of het een vriend of vijand was. Een tweede vliegtuig scheerde over – ik herkende er onmiddellijk een Fiat CR.42 in – en ik begreep dat er een heuse achtervolging gaande was. Ik zag de vliegtuigen niet meer door de duinen aan de ene kant en de bomen aan de andere, maar op de schoten, de stotterende motor en de grotere ontploffing afgaand kon ik min of meer reconstrueren wat er gebeurd was.

Het spoorde Jani aan om vlugger te handelen. Ze zei:

‘Niet talmen mannen, de schuur in.’

We lieten ons dat geen twee keer zeggen en holden naar binnen.

Helemaal in het uiterste hoekje van de schuur, achter een badkuip als drinkbak, hief Jani een houten deurtje in de vloer op. Een houten trap naar beneden kwam tevoorschijn en ze daalde die heel snel af. We volgden dapper.

‘Sluit het deksel achter jullie,’ riep ze Abel nog na.

Eenmaal beneden klikte Jani een lamp aan. Toen zag ik dat de onschuldige schuurkelder een oorlogsdepot was. Er lagen Belgische soldatenkleren, Browning-geweren, Maxim-mitrailleurs met kijker op driepoten, enkele zwaardere dubbelloops mitrailleurs, allerhande munitie, granaten en lichte granaatwerpers met DBT erin gebeiteld.

‘Kies maar iets uit,’ zei Jani.

Ze begon zelf met een legerplunje over haar rode badpak te trekken, dat onderhand droog moest zijn.

‘Welke vijand moeten we verwachten?’ vroeg Abel.

Als het op oorlog voeren aankwam, zou hij het van mij winnen, daar was ik nagenoeg zeker van.

‘Ik heb er ook geen idee van. Als je het mij vraagt, is dit maar een eigenaardige oorlog. Ik ben er net zoals jullie zomaar ingetuimeld,’ zei Jani.

‘Abel, zeg jij mij eens wat ik moet meenemen,’ zei ik.

‘Trek een paar goede schoenen aan en een legerplunje, dat zal je beter staan dan wat je nu aan hebt.’

Ik had me die morgen aangekleed om poolshoogte te gaan nemen in de stad en droeg nog steeds het T-shirt waarin ik normaal slaap en een versleten jeans die op sommige plaatsen gescheurd was, bijvoorbeeld net onder de riem en boven het begin van mijn bilspleet. Je kon een stukje van mijn zwarte onderbroek eronder zien.

‘Ik neem een mitrailleur en een granaatwerper,’ zei ik.

‘Je bent gek,’ zei Abel, ‘die dingen zijn veel te zwaar.’

‘Ik zal ze zelf wel dragen,’ zei ik.

Jani glimlachte.

We kleedden ons naar wens, luttele minuten gingen voorbij.

‘Zijn jullie eindelijk klaar?’ vroeg Jani.

Het legertenuue zat haar als gegoten. Ze had als wapen slechts een gekarteld mes aangespt. Abel zag er ook goed uit in dat stoere legerpakje van hem, bovendien had hij zich een mitrailleur toegeëigend.

Ik stopte nog twee granaten in mijn zakken en zei:

‘Nu zien we er ten minste als soldaten uit.’

Ik wist nog niet welke ellende ons te wachten stond.

‘De laatste doet het licht uit,’ zei Jani en rende de trap op.

Abel haastte zich achter haar aan.

Ik deed het licht uit en nam ook het dichtklappen van de vloerdeur voor mijn rekening.

Jani liep ons langs dezelfde weg voor naar de duinen die als een natuurlijke verdedigingsmuur rond het boerderijtje lagen.

‘Kijk, dat lijkt wel een ufo,’ riep Abel.

Heel hoog in de lucht vloog een driehoekige figuur bijna geruisloos voorbij. Ik stelde mijn ogen scherper af en zei:

‘Is dat een moderne Stealth-bommenwerper?’

Jani en Abel keken me vreemd aan. Ik wist het ook niet meer. Mijn omgeving en de gebeurtenissen erin vertelden me dat ik middenin een oorlog zat die heel veel jaren eerder beslecht en gestreden was. Het moest dus een ufo zijn.

‘Maar die komt niet voor ons,’ riep Jani terwijl ze zich voort haastte.

Er broeide iets. Ik voelde de dreiging tot in mijn botten, maar ik wist niet uit welke richting ze tevoorschijn zou springen. Het donderde en boven ons hing ineens een donkere wolk. Ik had het slechte weer helemaal niet zien aankomen.

Abel volgde Jani zonder tegenstribbelen, belust op actie.

Plots maakte Jani een teken om te gaan liggen. We gehoorzaamden haar en ik liet me iets te hard op de grond vallen. Ik deed Jani’s sluipwerk na, alleen zwierde ik niet zo bevallig met mijn achterwerk heen en weer. Toen ze niet meer verder kroop, ging ik aan haar linkerzij liggen. Abel nam zijn plaats rechts van haar in.

Vanachter een lage struik keken we over de omgeving. In de verte zag ik een metalen afrastering die veel op de Cointetversperring uit mijn oorlogsboek leek. Het tweede vreemde bouwsel in het landschap was een bunker aan de rand van een dennenbos iets dichterbij.

De bunker was niet groot en bezat waarschijnlijk geen anti-tankkanon. Toch vermoedde ik dat de Belgische soldaten binnenin over een Browning-machinegeweer en een schijnwerper voor ‘s nachts beschikten. Aan de metalen poort die open stond hing een hangslot. Ik vermoedde ook de aanwezigheid van een aantal kazematten of bomvrije gewelven onder de grond waarin de soldaten konden overnachten.

‘Denk je dat er een uitkijk aanwezig is?’ vroeg ik aan Jani.

‘Daar ben ik zeker van.’

‘Moeten we geen plan hebben als we die bunker willen aanvallen?’ vroeg ik.

Ze dacht even na en fluisterde:

‘Jullie naderen de bunker langs achter, het korenveld kunnen jullie als camouflage gebruiken. Wanneer jullie daar zijn, geef je me een seintje. Ik zal dan beginnen te schieten om de aandacht van

jullie af te leiden. Daarna is het aan jullie om de bunker onschadelijk te maken.’

Ik vond dat haar plan allesbehalve kans tot slagen had. We waren de bunker langs de voorzijde genaderd terwijl we vanaf de kust waren gekomen. Keek de bunker naar de verkeerde kant uit of kwam de oorlogsdreiging uit die richting? Lokte Jani ons in de val, of was ze gestuurd door Gitte en moesten we daar vertrouwen uit putten?

Er was een pluspunt: het begon te motregen. Ik hoopte dat de lichte nevel ons zou helpen ongezien de bunker te benaderen.

‘Zie jij dat zitten?’ vroeg ik aan Abel.

Hij trok zijn schouders op en keek me onverschillig aan, alsof hij op Jani’s plan vertrouwde.

‘Als de uitkijk zijn middagdutje doet, kan het misschien lukken,’ zei hij.

Het was middag en ik begon honger te krijgen. De repen uit Abels winkel had ik al soldaat gemaakt en ik hoopte dat we in de bunker eten zouden aantreffen, nadat we die hadden veroverd.

Ineens piepte de zon door een gat in de onweerswolk, waarbij ze onze silhouetten als poppetjes op de grond uitknipte.

‘Daar gaan we,’ zei ik en sloop naar rechts, van de bunker weg.

Ik controleerde niet of Abel volgde omdat ik hoorde dat hij me op mijn hielen zat. Dat sluipen door het korenveld ging ons gemakkelijk af.

Een vijftigtal meter verder wezen rietstengels op de aanwezigheid van een vijver. Ik hoorde het zachte kwaken van een goedgeemutste kikker, maar de vogels hielden zich stil. In de verte weerklonk het geklop van een spechtenbek tegen een boom. Wilde de vogel mij in morse laten weten hoe ik de opdracht tot een goed einde kon brengen?

Opeens schrok ik op van een typisch menselijk geluid, dat van een hees roepende vrouw. Haar geschreeuw klonk als een mengeling van Johnny Weismüllers Tarzankreet en het gekrijs van

een chimpansee, maar het bracht ook een herinnering naar boven: het gegil van mijn zus vele jaren geleden.

‘Wat is dat nu weer,’ zei Abel iets harder dan in oorlogstijd verstandig was.

Ik zag Jani als een woedende krijger naar de bunker rennen. Ze viel te vroeg aan. Met opgeheven arm en gewapend met een mes spurtte ze zigzaggend over het oneffen terrein. Ik had haar plan belachelijk gevonden, maar wat ze daar deed was nog idioter. De uitkijk moest van haar dolle geschreeuw ondertussen wel wakker zijn geworden.

Er kwam nog steeds geen reactie uit de bunker. Abel maakte daarvan gebruik om in actie te komen. Slalommend tussen de bomen liep hij naar de bunker. Zijn mitrailleur knalde en de kogels hapten grote stukken beton uit de muur. De inslagen waren echter een heel eind verwijderd van de sleuven in het beton. Zijn tweede salvo was beter gericht en sloeg stofwolkjes ter hoogte van de kijkgaten.

Jani was slechts vijf meter van de bunker verwijderd toen een dappere vijand terug begon te schieten. Abel had de voet van de bunker bereikt en zat gehurkt tegen de muur. Hij maakte een teken dat ik in mijn schuilplaats moest blijven. Ik hield me wijselijk stil achter de boom, want ik had nooit een echte held willen worden. Jani had het blijkbaar gehaald, want de schutter hield op met schieten omdat hij haar onderaan de bunker niet kon zien. Het werd wat stiller in het bos.

Abel haalde een granaat uit zijn jaszak, trok de veiligheidspin eruit, wachtte drie seconden en gooide ze via een kijkgat naar binnen. Twee seconden vergingen, toen plofte het. De explosie was niet sterk genoeg om de bunker te laten barsten, maar de gruiswolk die uit de deuropening en de kijkgaten spoot, deed vermoeden dat de binnenkant van de bunker er nu heel anders moest uitzien.

Twee seconden later sprong Abel naar binnen.

‘Abel, wacht even,’ riep ik terwijl ik vanachter de boom durfde te komen.

Jani kwam vanachter de bunker tevoorschijn en wenkte me opdat ik naar haar zou komen.

Ik rende erheen.

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg ze.

‘Abel is naar binnen gegaan, maar –’

Twee bijna synchroon klinkende knallen gevolgd door een jammerende kreet deden me mijn zijn afbreken.

‘Shit,’ zei Jani, maar de stront was al rondgestrooid.

Soms wist je al iets voordat je het werkelijk zag.

De kreet stierf weg. Was die schreeuw van Abel of van de vijand geweest?

Ik stoof naar binnen, op de voet gevolgd door Jani, via een trapje naar de tweede verdieping. In de kleine ruimte herkende ik onmiddellijk het zwaargewonde lichaam van Abel dat op de betonnen vloer lag. Een meter verder zat een Duitse soldaat met zijn rug tegen de muur, zijn hoofd wat scheefgezakt en zijn ogen open, nietszeggend naar een van de sleuven starend. De zon straalde door het kijkgat en ik zag in de lichtbundel een heleboel stofdeeltjes als planeten in de ruimte zweven.

De soldaat was dood, dat kon niet anders met dat grote gat in zijn onderbuik. De granaat was ter hoogte van zijn middel ontploft. De ongelukkige had niet lang pijn gehad, toch had hij in een laatste krachtsinspanning op de binnenstormende Abel geschoten.

Abel lag op zijn zij en uit zijn mond en oren sijpelde bloed. De kogel had een stuk van zijn voorhoofd weggeschoten. Ik moest geen dokter zijn om een geloofwaardige diagnose vast te kunnen stellen.

Buiten weerklonk het gekrakeel van een nest jonge kraaien dat net was uitgevlogen. Een zwak lichtschijnsel uit de wand trok mijn aandacht. Ik sprong over Abel om het te controleren.

‘Nu breekt mijn klomp,’ zei ik, ‘een heuse computer, hier?’

Het lichtblauwe scherm in de betonwand was niet beschadigd door de ontploffing. De computer vroeg naar een toegangscode van vijf cijfers.

Jani werkte zich ook een weg naar binnen. Er was op de bovenverdieping amper plaats voor twee mensen, hooguit drie.

‘Laten we de lijken naar buiten dragen en ze begraven,’ zei ze.

‘Denk je dat de soldaat nog alarm heeft kunnen slaan via de computer?’

Ze dacht even na en zei:

‘Ik weet het niet, maar misschien heeft iemand de schoten gehoord.’

De situatie zag er niet zo goed uit.

‘Waarom ben je van je plan afgeweken?’ vroeg ik.

‘Ik zag de man in de bunker naar buiten kijken en ik vermoedde dat hij jullie gezien had. Daarom ben ik vroeger uit mijn schuilplaats gekomen.’

Dus ze had ons niet in de val willen lokken en ze had het ook niet op Abel gemunt.

Jani boog door haar knieën om Abels benen op te heffen.

‘Help je even?’

‘Oké.’

Het duurde even voor we hem op een fatsoenlijke manier via het smalle trapje naar buiten hadden gebracht. Met de Duitse soldaat gingen we niet zo omzichtig te werk. We legden beide lijken een heel eind van elkaar. Ik groef een ondiepe kuil voor Abel uit en Jani deed dat voor de Duitser. We hielpen elkaar met de lijken erin te leggen en ze met takken en bladeren te bedekken.

Er waren nog geen twintig minuten verstreken sinds de schietpartij de stilte aan de rand van het bos had verbroken. Ik zag geen beweging in de omgeving en dat betekende dat de vijand niet was gewaarschuwd. We klommen daarom terug in de bunker om de computer wat beter te bekijken.

‘Ik heb geen idee welke code we moeten ingeven,’ zei Jani.

‘Ik wel,’ zei ik omdat ik me de opdracht van Gitte herinnerde.

Maar er was geen toetsenbord te bespeuren en een muis was ook niet voorhanden. Misschien was het een modern scherm dat reageerde op vingerdruk. En inderdaad, ik drukte met de

wijsvinger op het eerste cijferblokje en het scherm reageerde door een o te plaatsen. Elke keer ik op dezelfde plaats drukte, telde het getal eentje op. Op die omslachtige manier vulde ik vijf cijfers in en stond er uiteindelijk 32123.

Er gebeurde eerst niets, toen kwam een foto van een boerderij tevoorschijn.

‘Hé, de herenboerderij van Gittes ouders.’

We waren Gitte toch op het spoor.

In de linkerhoek begon een onzichtbare mond aan het plaatje te knabbelen, als geduldige overgang naar een volgend beeld: een close-up van een kinderhoofd.

‘Verrek,’ zei Jani.

‘Wat is er?’

‘Dat is een foto van mij, toen ik nog klein was.’

Het duurde even voordat ik het kind op de foto herkende. Jani was de oudere versie van mijn zusje.

Ondertussen was de happende mond aan een nieuwe beeldovergang begonnen.

‘En wie staat er op de volgende dia?’ vroeg ik.

‘Misschien ben jij het wel,’ zei Jani.

Dan zat er nog wat logica in het vreemde avontuur.

Een getekende draak verving Jani’s kinderhoofd.

‘Drek?’

‘Wat bedoel je Otis?’

‘Dat is Drek, de draak die ik als voorplaattekening voor mijn eerste boek heb gekozen.’

Ik had het helemaal herschreven en van het oorspronkelijke verhaal was niets overgebleven.

‘Schrijf jij boeken?’

Ik knikte, want ik schreef.

‘Zul je ook over mij schrijven?’

‘Over jou en Abel.’

De diapresentatie op het computerscherm ging flitsend verder. Andere tekeningen van mijn hand wisselden foto’s af van mensen

die ik gekend had. De beeldenstorm ging sneller en sneller tot er geen afzonderlijk beeld meer te onderscheiden was en het computerscherm weer egaal blauw licht uitstraalde.

‘Hoe kan deze clip ons helpen in onze zoektocht?’ vroeg ik.

Mijn heldere fantasie had al een mogelijke uitweg gevonden, maar de realiteit bleef nog wat achter.

‘Ik heb geen idee,’ zei Jani, ‘maar ik heb wel honger.’

Ze hielp me aan mijn eigen hongerige gevoel herinneren. Ik keek rond, maar er was niets eetbaars te vinden.

‘Normaal krijgen goede soldaten de beste kok mee,’ zei ik.

‘Die rol zal ik voor mijn rekening nemen, volg me,’ zei Jani.

Ik volgde haar de trap af en naar buiten, de frisse lucht in. Toen we langs de plek liepen waar we Abel hadden begraven, viel het me op dat er van het graf geen spoor meer te zien was.

‘Hoe kan dat nu?’ vroeg ik.

‘Geen idee,’ zei Jani terwijl ze haar blik over de omgeving liet gaan, ‘maar aan het landschap is niets veranderd.’

Ook ik tuurde rond en zei:

‘Kijk eens naar de buitenkant van de bunker.’

Jani draaide zich om en zei na een poosje:

‘De bunker geeft me een meer verweerde indruk dan toen we naar binnen gingen.’

De groen-witte slierten op de buitenkant waren veel groter dan eerst. Waren we een stukje in de toekomst gereisd? Ik verwierp dat idee snel omdat ik van mezelf wist dat ik te veel fantasie had, zeker als het de wispelturige tijd betrof. Niemand geloofde in tijdreizen, maar iedereen dacht wel dat het ooit mogelijk zou zijn.

Ik wilde het vervolg van het verhaal afwachten om een definitieve conclusie te kunnen trekken. Ik wist niet of Jani dezelfde gedachtegang volgde, maar ik besloot ze nog even voor mezelf te houden.

Onderweg praatten we over onze hobby’s. Jani las veel en noemde zich een amateurarcheoloog. Beide hobby’s konden mijn appreciatie wegdragen. Mijn tekenkunst had ze al op het

computerscherm in de bunker kunnen bewonderen. Zij beweerde dat ze goed kon schilderen. Ik dweeptte over mijn fotografiekunst en zij pakte uit met die andere hobby van haar: teddyberen verzamelen.

Er kwam geen enkele soldaat opdagen en we deden ook geen poging om ongezien door het landschap te trekken. Wat ons betrof, was de oorlog gestreden en beslecht. Ik had zelfs de indruk dat we terug in Limburg waren, ergens in de fruitstreek, aan de boomgaarden te oordelen.

Elke lach van Jani deed mijn hart stotteren. Ze hielp me aan mijn zusje denken, ook de foto op het scherm had me aan haar herinnerd. Er waren slechts twee dingen die uit mijn donkere verleden wilden ontsnappen: dat mijn zus ooit mijn hart voor even had doen stilstaan. En dat haar naam Jill was.

Jani loodste me voorbij een kleine boerderij naar een grote schuur met rode dakpannen. Daarachter lag een appelboomgaard.

‘Het eten is klaar,’ zei Jani, ‘begin maar.’

Voor appels was het nog te vroeg in het jaar, maar hier en daar hingen er al enkele plukrijpe exemplaren.

‘Volgende keer verwacht ik iets verfijnder,’ zei ik en tastte toe.

We maakten ons niet druk over het feit dat we appels stalen omdat er in oorlogstijd andere regels golden. Gastvrijheid voor hongerige soldaten stond dan bovenaan het lijstje van de civiele bevolking. Toch zorgden we ervoor dat we vanuit de boerderij niet te zien waren.

We liepen verder naar het veld van lage perenbomen, ook daarvan waren er wel enkele die de fruitboer kon missen. Al etend kwamen we aan een brede betonnen baan. Jani keek van links naar rechts, maar in plaats van over te steken vroeg ze:

‘En nu?’

Ik schokschouderde, want ik wist het ook niet. Ik had gehoopt dat Gitte onderhand een levensteken zou geven.

‘Er komt leven in de brouwerij,’ fluisterde Jani en wees naar het boerderijtje.

Via de voordeur was een jonge vrouw naar buiten gekomen. Ze leidde haar ouderwetse damesfiets naar de grote baan en stapte elegant op. Ze kwam in onze richting gereden en al snel was ze genoeg genaderd om haar knappe gezichtje te herkennen. Ze leek als twee druppels water op Gitte.

Ze had halflang blond haar, droeg een zwarte, wijde rok op een wit kanten hemdje waaronder een bh met spitse cups lichtjes zichtbaar was. Haar schoeisel was van leer met lage hakken. Haar fietstempo vertraagde toen ze ons in de gaten kreeg. Ik dacht dat ze zich zou omkeren vanwege onze uitdossing – tot de tanden gewapende mensen – maar ze besloot te stoppen.

Ze keek argwanend naar mijn geweer en granaatwerper die over mijn schouders hingen.

‘Heb geen schrik,’ zei Jani.

Haar rechtervoet stond op het pedaal klaar om de fiets op snelheid te brengen indien dat nodig was. Er was iets wat haar deed twijfelen, misschien waren het onze sympathieke gezichten.

Na het eten van enkele appels en peren had ik dorst gekregen.

‘Weet jij misschien een plek waar we iets kunnen drinken?’ vroeg ik aan de vrouw.

Zwijgend trok ze het deksel van de fietstas los. Als bij wonder toverde ze daar twee volle waterflessen uit. Ze stak die naar ons uit zonder een voet te verzetten.

Jani liep naar haar toe, nam de glazen flessen aan en gaf er een aan mij. Ik klapte de ouderwetse dop eraf en dronk gulzig.

‘Mag ik ze leegdrinken?’ vroeg Jani.

‘Doe maar,’ zei ze.

Ik had genoeg gedronken. De rest goot ik over mijn hoofd uit en het water pletste weldadig. Door mijn waterige ogen zag ik hoe de vrouwen me aangaapten.

De lege flessen gaven we terug, want daar kon de vrouw nog statiegeld voor krijgen. Ik verwachtte dat ze zou maken dat ze wegwam, maar ze bleef me aanstaren.

‘Heb jij een idee waar we een zekere Fiona kunnen vinden?’ vroeg ik wanhopig aan de jonge vrouw.

‘Ik ben hier net bij Fiona op bezoek geweest,’ zei ze, ‘maar hoe kom jij aan haar naam?’

‘Wonen je ouders in een herenboerderij aan het kanaal ergens in Kwaadmechelen?’

Ze knikte.

‘Zij dachten dat je naar je vriendin Fiona was en ze hebben me gevraagd je te zoeken. In de veronderstelling dat jij Gitte bent.’

Ze knikte weer. Maar waarom herkende ze mij dan niet?

‘Is jouw naam misschien Otis?’ vroeg ze.

‘Ja, hoe kun je het raden?’

‘Ik heb een bericht voor je, van Babette,’ zei ze.

Ik had helemaal niet meer aan Babette gedacht. Ook zij moest zich behelpen in een oorlog waar we met z’n allen ingetuimd waren.

‘Van Babette?’ vroeg ik.

Gitte gooide met een elegante hoofdbeweging haar haren uit het gezicht. Het geluid uit haar sensueel bewegende mond trok me uit mijn dagdream. Ik hoorde haar zeggen:

‘Ze wacht op ons in Bokrijk.’

‘Bokrijk?’

Bestond Bokrijk al tijdens de tweede wereldoorlog?

‘Zijn we niet meer ergens aan de kust?’ vroeg Jani zich af.

‘Ik vermoed van niet,’ zei ik.

‘Bokrijk is niet ver van hier,’ zei de jonge vrouw, ik kan jullie de weg tonen.’

Had de bunker misschien als tijd- én ruimtecapsule gediend?

‘Doe maar,’ zei ik, ‘we volgen je.’

Ze hield haar fiets aan de hand terwijl we over de betonnen baan wandelden. Onderweg vroeg ik haar:

‘Wat is de link tussen Babette en Fiona?’

‘Babette is ook een vriendin van Fiona,’ zei ze, ‘en Fiona heeft me net verteld dat Babette met de troep weg is.’

De troep?

‘Is ze bij het leger gegaan?’ vroeg ik.

‘Leger?’

‘Ja, het is toch oorlog.’

Ik zei het op een toon alsof ik heel zeker van mezelf was, maar nu begon ik te twijfelen.

Gitte bekeek me argwanend en zei:

‘Hier is de oorlog allang voorbij hoor. Ik dacht dat jullie carnaval vierden.’

Ze keek van de wapens rond mijn schouders naar het mes van Jani dat aan haar riem bungelde en vroeg:

‘Zijn die dan echt?’

‘Twijfel er maar niet aan,’ zei ik.

‘Bedoel je dat er hier oorlog is geweest?’ vroeg Jani.

‘Ja, achttien jaar geleden.’

Achttien jaar? Ik krabde achter mijn oren en zei tegen Jani:

‘Je hebt me alweer wat gelapt hé?’

‘Ik?’ zei Jani, ‘ik begrijp zelf niet wat er aan de hand is.’

‘Dat zal wel,’ zei ik, en Gitte vroeg ik:

‘Waarom herken jij mij niet?’

‘Ik heb het gevoel dat ik je ken, maar ik kan me niet herinneren waar dat was en in welke omstandigheden.’

En of er omstandigheden waren geweest. Ze had me letterlijk verscheurd.

‘Je lijkt veel op de Gitte die ik ken, maar je ziet ouder uit.’

Achttien jaar ouder, maar ze was verdorie veel mooier geworden, volwassen ook. Ze leek zich niet veel van mijn rare opmerking aan te trekken, want ze vroeg:

‘Gaan we verder, of hoe zit dat?’

Jani keek me bevreemd aan, alsof ze er niets van begreep.

‘Oké, laten we gaan,’ zei ik haastig.

We liepen zwijgend een smalle weg in. Jani en ik flankeerden Gitte, maar van haar fiets wilde ze niet wijken.

De wandelweg leidde ons naar een bos. De grijze motregenwolk was nergens meer te bespeuren en het briesje maakte de namiddagwarmte iets draaglijker. Vogels floten allerlei melodietjes, zittend op de takken van de ruisende bomen.

Ik zweette als een rund en trok mijn vest uit. Jani maakte van de pauze gebruik om ook een gedeelte van haar bovenkleding te verwijderen, waardoor haar rode badpak tot aan haar middel zichtbaar werd. Gitte zag dat ik naar Jani loerde en glimlachte. Ik kreeg het gevoel dat ze me beter kende dan ik dacht.

Ineens schrok ik op van een pruttelend vliegtuigje dat overvloog. De neiging om me te bukken moest ik onderdrukken. Ik herkende er alweer een museumstuk uit de tweede wereldoorlog in: een tweedekker Fairey Fox.

Jani gaf me de indruk niet op haar gemak te zijn, maar Gitte bleef stoïcijns staan en vroeg:

‘Nog nooit een vliegtuig gezien?’

‘Jawel, maar hier zijn de vliegtuigen ouderwets,’ zei ik.

‘Wees gerust,’ zei Gitte, ‘de vijand is verdreven, maar ik raad jullie aan om jullie wapens wat minder opzichtig te dragen.’

Jani schoof het holster voor het mes tot achter haar rug. Ik hield mijn geweer en mijn granaatwerper evenwijdig met mijn marcherende benen. Iemand die erop lette, zou snel begrijpen dat we niet in het plaatje pasten. Het zou gemakkelijker zijn zonder wapens te lopen, toch besloot ik ze nog even bij me te houden.

We volgden Gitte tot aan een klein dorpje dat veel op Bokrijk leek. Enkele fietsers kwamen vanuit de dorpskern in onze richting gereden. Ze leken van ver op een stel boswachters. Ik vond het beter om helemaal geen mensen tegen te komen en vroeg aan Gitte:

‘Waar leidt dat pad heen?’

‘Naar de grote vijver.’

‘Laten we dat nemen,’ stelde ik voor.

‘Zo komen we niet bij Babette,’ zei Gitte.

Ik zou bijna Babette vergeten.

De fietsers sloegen het pad in dat ik had willen nemen, alsof ze zich onveilig voelden tegenover ons. Ik volgde Gitte en Jani de dorpskern in.

Uiteindelijk naderden we een donkerblauwe poort aan een wit huis met groene raamblinden. Het was er veel te stil om goed te zijn, alsof binnenin alle monsters van de schemerwereld zich hadden verzameld om ons in hinderlaag op te wachten en ons daarna tot moes te slaan.

‘Hier is het,’ zei Gitte.

‘Waar is Babette?’ vroeg ik.

‘Ik zal haar roepen,’ zei Gitte.

Ze rinkelde de fietsbel. Die klonk schel in mijn oren, het geluid ervan verontrustte me, want het was mogelijk dat de bewoner aan de voordeur kwam staan en ons geïrriteerd zou vragen wat stiller

te zijn. De vogels hielden zich even stil om dan weer met hun lied verder te gaan. Er kwam niemand opdagen.

Opeens was er een geklingel van bellen achter het witte huis te horen. Nieuwsgierig liepen we naar de zijkant ervan en zagen een herder en zijn schapen aankomen. Ik schatte het aantal op dertig. Alleen de kleintjes droegen bellen.

Een schaapje maakte zich van de groep los om naar Jani te rennen. Ze bukte zich om het in haar armen te nemen en het achter de oren te kroezelen, net zoals ze dat bij een hond zou doen. Het lammetje mekkerde dat het een lieve lust was.

Gitte had ondertussen haar fiets tegen de muur van het huis geplaatst en wachtte af. Ik ging naast haar staan en keek naar het uitbundige gezelschap. Was dit de troep van Babette die Gitte vernoemd had?

De herder had een hoed met brede rand op, een stok in de linkerhand en droeg zware schoenen. Toen ik de door een stel bretellen opgehouden, fluwelen broek en het lichtgele hemdje met pofmouwjtjes bemerkte, zag ik dat het een vrouw was.

De herderin groette Gitte met een hoofdknik en zei:

‘Hallo.’

Ze deed haar hoed af. Ik dacht dat daardoor haar zwart haar zou afvallen, waarna ze haar hoofd heen en weer zou schudden om het op zijn plaats te laten vallen, maar dat gebeurde niet. Ze was kaalgeschoren. In de vrouw herkende ik Babette, en ook weer niet.

‘Dit zijn Jani en Otis,’ zei Gitte.

De herderin keek me aan en zei:

‘Hoi Otis.’

Ze glimlachte, maar gaf geen blijk van herkenning. Vervolgens stak ze een fluitje in haar mond. Het ding maakte geen geluid, maar het lokte wel twee honden achter de schapentroep vandaan. Ik had eraan moeten denken: geen herder zonder honden. En het waren geen gewone herdershonden maar pitbulls.

De beige hond rende op mij af met een muil zo breed als zijn schouders en tanden die blikerden in het zonlicht. Zijn zachtroze

tong stak een stukje naar buiten. De andere – een pikzwarte – vestigde zijn onverdeelde aandacht op Jani.

Ik hoopte dat de herderin de honden alsnog zou terugroepen. In een fractie van een seconde zag ik de samenzweerderige grijns op haar gezicht toen ze naar Gitte keek. Het drong eindelijk tot mijn domme brein door dat we in een hinderlaag waren gelopen.

Duizend bommen en granaten, mortieren en bazooka's, mitrailleurs en revolvers. Ik vloekte zoals kapitein Haddock op avontuur met de warse journalist Kuifje. En niet een maar twee Bobby's dreigden een lap uit mijn broek te scheuren.

We waren in de maling genomen. Door al die oorlogstoestanden waande ik me in een bioscoopzaal, kijkend naar een zeemzoete familiefilm die halverwege naar een regelrechte horrorfilm overging. De hele bedoening greep me aan en de vaste grond viel zomaar vanonder mijn voeten. Folie-à-deux. Ik werd gek voor twee.

Nog één overlevingskans restte me en ik rende voor mijn leven. Mijn vluchtsnelheid maakte mijn omgeving ondoorschijnend en vaag gestreept. Mij overgeven? Van mijn leven niet.

Keren droom en werkelijkheid zich elkaar af en toe om? En als het zover is, is het overgangsmoment dan echt duidelijk? Of heb je er dan het raden naar, erbinnen of erbuiten zijn, dromen of niet dromen?

Het antwoord kan niet moeilijk zijn. In dromen gebeurt alles los van elkaar, er is geen chronologie in de gebeurtenissen en de mensen die erin voorkomen zijn nooit de mensen die je er verwacht. Als er een onzichtbaar mens op het toneel verschijnt, zit je gegarandeerd in een droom vast.

Een lawine van herinneringen scheurt zich van mijn hersenpan los en zo vind ik bruggen die me misschien verder kunnen helpen. Om te beginnen hadden Gitte en ik elkaar slechts kusjes gegeven en de harde seks achterwege gelaten omdat de oude magie bewaard moest blijven. Zo hoopten we een louter romantisch verhaal aan de

rest van de wereld te kunnen verkopen. Of was dat maar een droom geweest?

Er is nóg een brugje, eentje dat me duidelijk maakt dat ik in Hasselt een rechthoekig lapje grond bezit waarop een rijtjeshuis staat geparkeerd. Het feit dat het huisje volledig bedekt is met klimopplanten, gewurgd door de natuur, verontrust me.

Tot mijn grote verbazing kan ik met behulp van een derde ezelsbruggetje mijn brein in contact brengen met de computer in het klimophuis. De gegevens op de harde schijf helpen me droom van niet-droom te onderscheiden en ineens borrelt mijn levensverhaal in mijn brein op, als een moderne actiefilm met een heleboel computersimulaties erin verwerkt.

Hoe was het begonnen? Wel, mijn vader is gestorven aan een zeldzame ziekte waarvoor ze toen nog geen remedie hadden. Hij was amper tweeëntwintig en zeven maanden getrouwd met mijn moeder. Een maand later werd ik geboren en nam ik de levensdraad van mijn vader over zonder hem ooit te hebben gekend.

Mijn moeder ging regelmatig in het weekeinde dansen, maar het duurde een jaar eer ze een man vond die langer dan de anderen bleef. Ze trouwden niet, maar hun nachtelijke bijeenkomsten hadden een kind als resultaat: mijn halfzuster Jill. Ik was toen al twee jaar.

Natuurlijk heb ik dat allemaal niet bewust meegemaakt, tante Elza heeft me nadien het hele verhaal verteld. Toch kan ik nog beelden oproepen die uit die tijd moeten stammen, bijvoorbeeld het plaatje van mijn stiefvader met de kleine Jill op zijn schoot. Het kind lachte nooit.

Jaren verliepen. Mijn stiefvader was me nooit tot last gedurende, maar herinneringen aan vreemde toestanden met Jill in het huis stapelden zich op. Ik werd elf en Jill was amper negen toen het onvermijdelijke gebeurde.

Mijn moeder zat in de keuken een tijdschrift te lezen en vroeg of ik wist waar Jill was. Het was bijna etenstijd, de potten rammelden op het vuur, alles leek klaar te zijn, ook de tafel was al gedekt. Ik besloot haar te gaan zoeken, misschien was ze samen met vader naar het kanaal gegaan.

Het was amper tweehonderd meter lopen naar het kanaal achter het huis. Toen ik ter hoogte van de garage kwam, hoorde ik een kreetje. Was dat Jill? De deur van de garage stond op een kier en ik voelde aan dat ik stil moest zijn.

Mijn stiefvader had al jaren een camper waarmee we jaarlijks op reis naar het zuiden van Frankrijk gingen. De zijdeur van de camper was dicht, maar de auto schommelde, het beste bewijs dat er iemand inzat. Was Jill in slaap gevallen en draaide ze zich dromend in het bed om? Had ze me zien aankomen en wilde ze verstopperij spelen?

Mijn jonge brein wist dat er iets anders aan de hand was. Noem het intuïtie of profetie. Ik had jarenlang allerlei onbenullige herinneringen opgestapeld die als puzzelstukjes in elkaar pasten.

Opnieuw weerklonk een gesmoord kreetje, gevolgd door een volwassen vloek. Mijn hersens begonnen te rekenen. De kans dat daar iets gebeurde dat het daglicht schuwde, vergrootte met de seconde.

Ik keek voorzichtig door de voorruit naar binnen en wat ik daar zag, oversteeg mijn donkerste vermoeden. Mijn stiefvader stond met zijn blote kont naar mij gericht, zijn broek en onderbroek waren tot op de knieën afgezakt. Op het bed, dat ik door het gangetje nog net kon zien, lag Jill met haar benen wijd open.

We hadden er al meer vadertje en moedertje gespeeld, terwijl de vele teddyberen van Jill onze kinderen waren en de camper ons huis. Als kinderen hadden we elkaar dikwijls naakt gezien, maar met het verouderen waren we preutser geworden. Vroeger hadden we al eens naar elkaars kruis getast, maar sinds Jill borstjes begon te krijgen, lieten we dat achterwege. Intuïtief wisten we allebei dat seks bedoeld was om kinderen te maken en dat seks met

volwassenen taboe was. In die tijd sprak je dat nog niet zo duidelijk uit.

Mijn stiefvader vergreep zich aan mijn zus, ook al was ze genetisch slechts half familie. Ik weet niet wat er in me voer maar de druk om iets te doen drong zich op, iets gewelddadigs borrelde in mij op, het kwaad kwam eraan.

In de garage bevond zich ook een werkplaats met allerlei gereedschap voor het bewerken van de tuin of het repareren van de auto. Mijn oog viel op een hegschaar, maar die was te groot voor mijn handjes. Mijn blik viel vervolgens op de bijl die in de hoek van de garage tegen de muur stond. Het was een kleine hakbijl die als gegoten in mijn handen lag.

Mijn bonkende hart dorstte naar bloed, maar het jankende geluid van Limo deed het overslaan. De puppy was me naar de garage gevolgd en kwam kwispelend in mijn richting gelopen. Ik duwde het hondje met mijn voet zachtjes van me weg en stelde me verdekt op aan de bestuurderszijde van de camper.

Enkele seconden later ging de deur aan de andere kant open. Limo spitste zijn oren, draaide zijn kopje naar het geluid en huppelde onder de auto door naar de andere kant. Ik hoorde mijn stiefvader grommelen waarna Limo een jankend geluid produceerde. Ik zag de hond met de staart tussen de benen naar de open garagedeur vluchten. Vermoedelijk had mijn stiefvader de puppy een schop gegeven en begreep de kleine hond dat hij er niets te zoeken had.

Ik mocht geen seconde voorbij laten gaan en rende om de camper heen. Mijn plan was hem bij het instappen in de rug aan te vallen, maar Jill riep mijn naam toen ik in de deuropening verscheen. Ze was blij met mijn komst, maar ze had me wel verraden. Mijn stiefvader draaide zich om – hij had zijn broek opgetrokken maar zijn hemd hing er nog uit – en wilde terug naar buiten komen.

Daar stond ik met mijn kleine bijl en de man voor mij was veel te groot. Hoe had ik ooit kunnen denken dat ik hem de baas kon?

Zijn gezicht verried twee emoties: angst voor het uitkomen van zijn geheim en razernij omdat zijn plezierritjes nu wel gedaan waren.

Ik weet niet of het geluk met mij was, maar het moet toch iets in de kosmologie van de werelden zijn geweest waardoor mijn stiefvader op een trede uitschoof en met zijn gezicht tegen de grond smakte. Mijn brein fluisterde me toe dat het moment om toe te slaan was aangebroken.

Mijn stiefvader hief zijn gezicht op om mij aan te kijken. Ik had mijn bijl al tot boven mijn hoofd geheven en liet de zwaartekracht zijn automatische werk doen. Voordat de bijl zijn hoofd raakte, slaakte de man een woedende kreet waarin al zijn frustraties gebald zaten.

Zijn hersenpan spleet in twee, het kromme blad van de bijl sneed als een mes door boter. Wellicht had hij het zelf niet lang daarvoor scherp geslepen. Zijn brede handen deden een poging om mijn enkels vast te grijpen, maar ik voelde zijn greep snel verslappen toen ik de bijl nog een tweede keer op zijn hoofd liet neerkomen.

Toen hij niet meer bewoog, liet ik het wapen vallen en haastte ik me in de camper. Jill had zich ondertussen wat gefatsoeneerd en wendde haar blik van het bloederige tafereel af. Ze weende maar liet zich gemakkelijk omarmen en troosten.

Ik voelde me plots veel ouder en wijzer, een oudere broer die zich over zijn kleine zus ontfermde. Het gevoel bleef niet lang onderhuids, het verdampte als zweet van mijn huid. Ik voelde me weer de kleine jongen van elf die mocht huilen en die zich afvroeg waarom het leven niet wat simpeler in elkaar zak.

Mijn moeder was verbijsterd en bracht de politie van de gewelddaad op de hoogte. Ze gaf zichzelf aan, ook al riep ik voortdurend dat ik het gedaan had en dat ze mij moesten opsluiten. Was het bloed op mijn broek niet voldoende bewijs? Jill bleef de hele tijd stil voor zich uit staren, kijkend naar niets.

Enkele weken later pleegde mijn moeder zelfmoord in de gevangenis. Hoe? Dat hebben ze me nooit verteld. En waarom?

Waarschijnlijk kon ze niet verkroppen dat ze nooit iets had gemerkt. Hoe het met mij en Jill afliep? We kregen andere namen en werden samen in een voorlopig pleeggezin ondergebracht. Ik kon daar wel aarden, want tante Elza en oom Gust deden alle moeite om het ons naar onze zin te maken, maar Jill had de zin voor het leven definitief verloren.

Op een dag kwam Jill 's avonds niet van school terug. Volgens mijn tante is ze in het kanaal gesprongen, want ze heeft haar nooit meer teruggezien. Misschien leeft ze nog, hoewel ik dat betwijfel.

Dat alles had ik in mijn eerste boek opgeschreven: DREK. Lees alles over mij, had ik tegen Gitte gezegd. Ik bedoelde: lees alles over vlees, zwak vlees. Mijn stiefvader had Jill bezoedeld. Hij had van haar vrucht gegeten en haar landschap kapotgemaakt, had haar met zijn grote arbeidershanden aangeraakt. Hens. En dat moment moet hevig zijn geweest. Intens. Hij mocht voor mijn part rotten in de hel, tot het einde van de dagen op aarde.

Ineens voel ik een geheugenplaats vibreren van ongeduld om gelezen te worden. En ja, het is belangrijke informatie. Het programma heeft een antwoord op mijn vraag 'Droom of niet?' gevonden. Blijkbaar is het geen droom. Het echte verhaal kan gewoon verder gaan.

Waar was ik ook alweer? Ik weet het weer. De honden vielen aan.

Terwijl mijn troebele zicht langzaam opklaarde, hoorde ik krakend artillerievuur in de verte weerklinken. Woedde de 18-daagse oorlog nog steeds over België? Moest ik mijn vaderland koste wat het kost beschermen? En wie was de vijand?

Ik bevond me op de rand van het Kempische plateau. Daar waar het met het Maasland botste, waren heuvels ontstonden. Lage toppen en ondiepe dalen plooiden zich wellustig voor me uit. Maar vlammenwerpers hadden vuurgespuwd en kanonnen hadden stukken uit de zwartgeblakerde hellingen geslagen. Dode bomen speelden de rol van vogelverschrikker.

Tot mijn grote verbazing had ik nog steeds het camouflagepak aan en ik hield mijn geweer in mijn rechterhand krampachtig vast. De granaatwerper hing nog rond mijn schouder.

Het begon te schemeren en ik keek op mijn horloge: de grote wijzer stond bijna op tien. Ik herinnerde me dat het rond vieren was toen we bij Babette waren aangekomen. Wat had ik in de tussentijd uitgespookt? En waar waren Jani, Gitte en Babette gebleven? Hoe ik me ook draaide of keerde, in geen enkele richting kon ik de aanwezigheid van de drie vrouwen vermoeden.

De zon stond laag, als een gele schijf op een pikzwarte achtergrond geprikt zoals je ze enkel vanaf de maan of buiten de dampkring van de aarde kon zien. Bovendien botste een krachtige zonnewind met het magnetische veld van de aarde. Het resultaat daarvan was een flakkerend noorderlicht, groen, blauw, geel en soms ook roze, kronkelend als een vliegende Chinese draak. Normaal kwam dat natuurfenomeen enkel aan de polen voor, niet in de Kempen of het Maasland. In welk buitenaards oord was ik terechtgekomen?

Ik voelde me als een schilder met zijn palet in de ene hand en enkele dunne verfborstels in de andere, op zoek naar zijn ezel en het half afgemaakte doek met als voorlopige titel: HET EETBARE LANDSCHAP. Er was geen enkel vogelgeluid te horen, laat staan

gefluit, maar in de verte weerklonk de typische bel van een naderende, ouderwetse trein.

Niet veel later kwam een locomotief vanachter een heuvel aangereden. Hij stevende lijnrecht op mij af, zijn lampen waren aangestoken en vergrootten gestaag. Tien meter van me vandaan zag ik spoorwegrails in het geschroeide gras liggen.

De maan was intussen opgekomen. Zoals de zon aan een donkere hemel had gestaan, zo stond de maan in een nachthemel zo blauw als de zonsopgang of zonsondergang op Mars.

Achter de locomotief denderden een heleboel wagons die niet voor mensen maar voor dieren waren bedoeld. Tijdens de tweede wereldoorlog hadden de Duitsers dergelijke wagons voor de deportatie van joden naar de concentratiekampen gebruikt. Herbeleefde ik die periode? Of vervoerde de trein soldaten naar de slachtbank aan het front? Het kon natuurlijk ook zijn dat dode soldaten naar het achterland werden vervoerd om daar begraven te worden.

In het oorlogsboek dat ik op het boekenfestijn van Maastricht had gekocht, had ik gelezen dat tijdens de 18-daagse overrompeling van het Duitse leger in België 12.500 doden waren gevallen – waarvan de helft burgers – en dat 225.000 krijgsgevangenen waren genomen. Er waren niet méér doden te betreuren geweest omdat de Belgische generaals snel hadden ingezien dat verder bloedvergieten geen zin had tegenover de Duitse legerovermacht.

Ik schrok van de treinbel die weer voor een piek in de kakofonie van geluiden zorgde. De trein denderde voorbij en ik kon het niet laten om de wagons te tellen, hardop, zoals ik dat deed wanneer een goederentrein in het station van Hasselt langskwam.

‘ – elf, twaalf, dertien – ’

Het waren er meer dan ik dacht. Ik wist niet wie de wezens achter de houten wanden van de beestenwagons waren, maar ik waande me door vele ogen bekeken.

‘ – eenentwintig, tweeëntwintig, drieëntwintig – ’

Op de achterste wagons waren kanonnen met riemen vastgemaakt. Houwitserkanonnen voor luchtdoelgeschut? Was dit de beruchte spoorwegartillerie?

‘ – eenendertig, tweeëndertig, drieëndertig.’

Ik volgde de trein met mijn blik terwijl hij van me wegreed. Langzaam viel de stilte weer in het landschap.

Toen ik me opnieuw één met de natuur waande, schrok ik van een ritselend geluid achter me. Ik draaide me om en stond oog in oog met drie soldaten, tot de tanden gewapend met messen en machinegeweren en kogelriemen rond hun schouders gewikkeld. Ze droegen geen helmen en hun haar was afgeknipt. Dat van Jani en Gitte was gemillimeterd, maar Babette was volledig kaal.

Het stoere voorkomen van de vrouwen boezemde me angst in. Ook al had Gitte me wijsgemaakt dat de oorlog voorbij was, haar oorlogszuchtige houding bewees het tegenovergestelde. Het was jammer dat Abel het loodje had gelegd, want hij had me zeker kunnen helpen in een gevecht met drie vrouwen.

In de lucht zag ik ineens het gezicht met de twee ogen, net zoals die avond toen ik met de motor in een maïsveld was gereden. Ik bleef alert en vertrouwde de grond onder mijn voeten. De kans dat een reusachtige mol naar boven kwam gekropen en me in een hongerige hapbeweging opat, was niet te verwaarlozen. De maan was ondertussen zo fel gaan schijnen dat ik naar een verfrissend biertje snakte, en zonnecrème om mijn kale schedel te beschermen.

Een hevige donderslag kwam uit de richting waar de trein tussen de heuvels aan de horizon was verdwenen. Het kon van alles zijn: de trein die van een stukgeschoten brug in een afgrond stortte, een bominslag die een ondergrondse opslagplaats van munitie en ander oorlogsmateriaal opblies, liefst van de vijand natuurlijk. Of een ver onweer.

‘Ga met zo iemand naar de oorlog,’ zei Jani.

Ze leek me vriendelijk gezind, ook vanonder de vuile gezichten van de andere soldaten verschenen gemeente glimlachjes.

‘Waarom heb je het op een lopen gezet?’ vroeg Gitte.

‘Ben ik gaan lopen?’

De vrouwen fronsten hun wenkbrauwen simultaan.

‘Je ging met de staart tussen de benen ervandoor toen je mijn honden zag,’ zei Babette.

Ik keek rond en begreep dat ze de honden thuis had gelaten. Normaal kon ik een grommende, niet al te grote hond gemakkelijk overhalen mijn vriendje te worden, maar de pitbulls hadden er toch iets te gevaarlijk uitgezien. De hond bezat nog te veel genen van de oerwolf om te vergeten hoe hij van zich af moest bijten.

‘Ik heb het niet zo voor pitbulls.’

‘Pitbulls?’ vroeg Babette verwonderd, ‘ik heb de liefste labradors die je je maar kunt voorstellen.’

Labradors? Hadden mijn ogen me bedrogen? Had de angst voor ongekende gevaren me zo in de greep gehouden dat ik mijn zintuigen niet meer kon vertrouwen?

Ik zag in gedachten opnieuw de beige en de pikzwarte hond vanachter de schapentrop komen. Hun staarten hadden gekwispeld, toch iets wat een kwade hond niet zou doen. Waarom had ik het dan op een lopen gezet? Misschien omdat het idee om schapen te hoeden met behulp van twee labradors niet in orde was. Achterdocht tijdens een oorlog kon je leven redden.

Ik was via de vijvers naar de achterkant van Bokrijk gerend. Geen enkel kruispunt had me van het kaarsrechte pad kunnen afhouden. Minutenlang had ik gelopen, tot ik merkte dat de natuur niet meer groen maar afgebrand zwart was.

‘Oké, ik heb me misschien vergist,’ gaf ik toe, ‘maar waarom zijn jullie nu allemaal in oorlogstenuue?’

‘Babette blijkt een echte verzetsstrijder te zijn,’ zei Gitte, ‘en ze heeft ons overgehaald mee te vechten.’

‘Jij hebt gezegd dat de oorlog gedaan was,’ zei ik.

Gitte zweeg.

‘De grote oorlog is voorbij,’ zei Jani, ‘nu moeten we de kleine nog winnen.’

De eerste wereldoorlog werd ook wel de grote oorlog genoemd, maar wat bedoelde ze in godsnaam met de kleine oorlog?

‘Wie is onze vijand?’ vroeg ik.

De vrouwen keken elkaar aan, alsof ze moesten overeenkomen wie zou antwoorden. Babette zei:

‘Jij bent het lokaas.’

Als ik me moest verdedigen, kon ik met het geweer en de granaatwerper niet veel beginnen. De kogelriem reikte niet toe om drie salvo's af te vuren en ik had slechts twee granaten meegenomen. Bovendien wist ik niet hoe een granaatwerper functioneerde. Ooit had ik het een soldaat op tv zien doen: hij had de granaat langs voor in de dikke buis laten vallen waarna het ding automatisch was afgegaan.

‘Ik?’

Het gezicht in de lucht stond nog steeds aan het donkerblauwe firmament. Aan de horizon scheen een groen- of blauwachtig wervelend licht. De natuur was altijd al inventief geweest. Kleur voegde niet veel toe aan het zwart-wit beeld van een kleurenblinde. En een blinde had heel wat meer aan het feit dat hij zoveel beter kon horen dan dat hij kon zien. Ik kon de onzichtbare man niet zien, maar ik hoorde hem wel zeggen:

‘Gooi jullie wapens af en steek jullie handen omhoog.’

De stem achter me kwam me bekend voor, maar mijn geheugen liet me alweer in de steek. Ik gooide spontaan mijn geweer, de granaatwerper en de twee granaten op de grond en wachtte angstig af. De drie vrouwen volgden mijn voorbeeld. Het gezicht van Jani vertoonde verrassing: ze kende de vijand. Ik durfde me niet om te draaien, bang dat ik hem ook zou herkennen.

Babette twijfelde over wat ze zou doen, Jani maakte aanstalten om weg te spurten en Gitte gaf geen kik. Ze bleef verwonderd staan gapen naar de man achter me. Ik lipte met mijn mond ‘wie’, maar ze reageerde niet. Ik voelde de drang om me om te keren vergroten, maar ik durfde me amper te verroeren. Ook onze vijand scheen te

twijfelen, want hij had ons in die tijd allemaal kunnen neerschieten.

Al mimend probeerde ik de aandacht van Gitte te trekken, toen Jani en Babette opeens besloten zich op de grond te laten vallen. Ik deed hen weergaloos na en hoopte dat Gitte hetzelfde zou doen. In mijn linkerooghoek zag ik tegelijkertijd Jani naar de granaatwerper grijpen en Babette naar de granaat in het gras reiken, die ik bijna tot voor haar voeten had geworpen.

Ineens schrok ik van een kogelregen die over mij heen raasde. De kogels leken Babette en Jani niet te kunnen deren, want ze gingen onverminderd voort met hun aanval. Babette bracht de granaat naar de buisopening en Jani bewoog de granaatwerper in de goede richting.

Toen ik naar rechts loerde, zag ik de vijand in vol ornaat staan. Een soldaat met in zijn gebruinde armen een mitrailleur die nog na rookte: de oudere versie van Abel. En zijn gezicht was de reflectie van het gezicht in de lucht. Op de koop toe was hij mijn stiefvader en in de straat gekend als 'de Arabier'. Hoe had hij de bunkeraanslag kunnen overleven?

Abel grijnsde en even twijfelde hij om een tweede salvo afschieten. Maar Babette liet op dat moment de granaat in de buis vallen waarna Gitte de trekker overhaalde. Abel richtte zijn geweer op mij en schoot. Een fractie van een seconde later ging de granaat af. Ze was krachtig genoeg om hem ter plaatse te laten ontploffen.

Ik weerde me van het bloederige tafereel af, helaas raakte een kogel een belangrijk deel van mijn lichaam. Ik zeeg neer en bloed welde in mijn kruis op. Het liedje was uit, het leven was gedaan. Er kwam niets in huis van trouwen en kinderen helpen opgroeien. Ik hoorde mezelf rochelen als een oude man die niet meer bijkwam van het lachen. Ik had mijn stiefvader in de dood gesleurd en kon nu eindelijk op mijn lauweren rusten.

Binnen de kortste keren boog Gitte zich over me heen. Ze leek ongedeerd te zijn, maar ze weende, wellicht omdat ik op apegapen lag. Ze nam me in haar armen vast en wiegde me. Ondanks het

grote bloedverlies voelde ik hoe haar lichaam op dat van mij reageerde en omgekeerd. Ik wilde het idee opschrijven, maar dat was misschien meer iets voor een pikant en verrukkelijk erotisch feestboek met een eerste hoofdstuk waarin de sappen van de bladzijden afdrupten, om de aandacht van de lezer niet te verliezen.

Klaarkomen kwam nog het dichtst bij het gevoel dat ik in het verschroeide landschap ervoer. Droom en werkelijkheid keerden zich om en ik dompelde me onder in de leegte. Zalig.

De lage heuvels zijn niet meer groen en ook niet zwart, ze zijn geel en vlammend oranje. En dat is ook het stel paarden voor me dat letterlijk in vuur en vlam staat. De parende paarden lijken op de furiën uit de Griekse sagen die de oorlogsmisdadigers tot waanzin dreven.

Ik steek mijn handen uit om de teugels te grijpen, maar ik brand mijn vingers. Omdat ik de pijn niet voel, krijg ik een vermoeden dat ik in de droomwereld rondwaar. Wanneer de botten van de paarden kletterend op de grond vallen en het vuur zomaar dooft, ben ik daar heel zeker van.

De grond rookt en vanuit de mist komen twee Duitse grenswielrijders het kruispunt op gefietst. In het midden van het kruispunt staat een bunker zo groot als een huis. Er zal veel dynamiet nodig zijn om het bouwsel na de oorlog op te blazen. Vanuit het diepste van de bunker weerklinkt het gerinkel van een ouderwets telefoontoestel. Het blijft rinkelen, alsof de uitkijk niet op post is.

Boven de bunker fladderen kraaien en kauwen door elkaar. Ik heb de indruk dat ik meespeel in een film waarin vogels mensenogen komen uitpikken. Het geknal van gewerschoten verstoort hun spel. Ik ontgrendel voor alle veiligheid mijn Mauser en mik. De Duitsers krijgen de tijd niet om hun geweren te richten en schieten al vallend hun Stenguns leeg.

Ik moet het vuren staken omdat de Duitsers dekking krijgen van een Stuka en een Messersmitt die met een angstaanjagend

schril geluid naar beneden duiken. De kogels uit hun boordmitrailleurs breken grote stukken beton uit de bunker en laten een stoffig oorlogstafereel achter. Ik ben net op tijd in een gracht kunnen springen en kom er met de schrik af.

Als partizaan heb ik de opdracht om het terugtrekken van de Duitsers zoveel mogelijk tegen te werken, maar tot mijn verbazing komt een colonne krijgsgevangenen voorbijgelopen. Duizenden soldaten uit België, Groot-Brittannië, Frankrijk en Australië slenteren op hun versleten schoenen over de kapotgebombardeerde weg en staren naar de voeten van hun voorgangers.

Ik buig dieper door de knieën om mijn kwetsbare hoofd uit de vuurlijn te halen. Wanneer ik de voetstappen niet meer hoor, piep ik over de rand van de gracht en zie een schep in mijn gezichtsveld opdoemen. Het is de schep van een lichte tank die aarde in de loopgracht schuift.

Bedolven onder de aarde ga ik in gedachten mijn afgelopen leven na. Ik heb nog lucht voor enkele minuten, daarna zal het voor altijd voorbij zijn. Mijn kinderen zullen nooit de wereld kunnen zien zoals ik haar heb ervaren. Ik begrijp eindelijk waarom Gitte dood wilde zijn.

Helaas heb ik mijn eigen dood niet kunnen afwenden. Het vervolg zie ik als een film in mijn hoofd. Ze vinden me, dood weliswaar, en leggen me op een bed. Mijn nabestaanden wenen, zo jong nog en zonder kinderen, en ik denk: beter blote Otis dan dode Otis.

Ik draag een vuilwit T-shirt en een verkreukelde jeans. Ik ben bijna thuis en haal mijn huissleutel uit mijn jaszak. Achter het witte huis van mijn buur moet normaal mijn donkerrode, bakstenen rijtjeshuis staan, maar het is nu bladgroen. Zelfs het gele huisnummer is niet meer te zien.

Ik blijf verbaasd staan voor de plaats waar eens de voordeur is geweest en zie hoe het hele huis van top tot teen overwoekerd is

door heldergroene klimopplanten. Ben ik zo lang op reis geweest dat de plant heer en meester over mijn huis is geworden?

Verwoed begin ik aan de groene spaghetti te trekken en slaag er na enkele minuten in de deur vrij te maken. Het is ongelooflijk hoe een klimopplant zich op een bakstenen ondergrond kan vastklampen. Het slot klikt en de ijzeren deur gaat gesmeerd open. Ze piept niet.

Binnen ruikt het fris, alsof de vensters voortdurend open hebben gestaan en de wind door het huis heeft kunnen waaien, maar het is er donker. Blijkbaar hebben de klimopplanten ook de veranda ingepalmd.

Ik schuif de verandadeur open en ga ook daar met ijver de plant te lijf. Ze laat zich gemakkelijk lostrekken en naar beneden halen omdat ze minder houvast heeft in het hout.

Er valt genoeg licht binnen om te zien dat alles bij het oude is gebleven, alsof ik net van boven kom, frisgewassen en gladgeschoren na een heerlijke nachtrust van minstens acht uren, om me een stevig ontbijt klaar te maken: drie croissants, een potje yoghurt en een hoog glas vruchtensap.

Op het salontafeltje vind ik het eerste verschil in het plaatje: een boek met op de witte omslag twee rode handen gedrukt, alsof ze in bloed zijn gedrenkt. Langs de contouren van de handen bewegen zich zwarte letters. Met wat hoofdbewegingen kan ik de titel vrij snel achterhalen: *DE SERIEËTER*.

Ik frons mijn wenkbrauwen ook al is er geen getuige van mijn verwondering aanwezig. Wanneer ik het boek omdraai, herken ik mezelf in een foto op het achterplat. De samenvatting van het boek overlees ik zoals ik dat bij andere boeken doe, diagonaal en in de hoop dat ze geen geheimen prijsgeeft:

‘Marcel leeft intens naar zijn huwelijk met Kakofenea toe, de enige zwarte vrouw die hij ooit tegen het lijf is gelopen, maar ook de mooiste. Voordat hij de grote stap maakt, wil hij graag het oordeel van een waarzegster horen, maar die ziet in de levenslijn op zijn handpalm in plaats van een klare toekomst, een duister

verleden vol verderf. Marcel herinnert zich daar niets van en de waarzegster raadt hem aan dat verhaal uit te spitten, anders zal zijn huwelijk met Kakofenea op de klippen lopen. Toevallig leidt zijn toekomstige vrouw hem naar een klef milieu waarin volwassenen seks met kinderen hebben en waar de misbruikers een moord niet uit de weg gaan.'

Toevallig een boek over kindermisbruik.

Nu ik mijn oren spits meen ik muziek bij de burens te horen. Is dat niet de stem van Johnny Rotten? De zanger van de voormalige groep The Sexpistols schreeuwt:

'This is not a lovesong, this is not a lovesong –'

Ik leg het boek terug op het salontafeltje en kijk rond. Aan de muur in de woonkamer hangen nog steeds de foto's van de drie kindjes van tante Elza en oom Gust boven elkaar. In de veranda zie ik een foto van Gitte hangen. In de keuken – woonkamer, veranda en keuken vormen in mijn huis één grote plaats – valt mijn blik op een kalender van achttien jaar geleden:

'Teder vogel legt een ei in mei.'

Opeens weerklinkt een langgerekte kreet van een kind door het huis. Het geluid is niet om aan te horen en ik haast me mijn gehoorgangen met mijn wijsvingers dicht te drukken. Helaas tast ik in het ijle. Ik ben er niet. Ben ik onzichtbaar? Onthoofd?

De akelige schreeuw galmt nog na, maar het ergste is voorbij. Ooit zal de wereld leeg en stil zijn zoals dit huis, zonder kinderen, zonder liefde, zonder leven, alles dood. Ik weet bijna zeker dat droom en werkelijkheid zich zullen omkeren wanneer ik eindelijk uit mijn schuilplaats durf te komen.

Een zalige stilte valt, zoals ze in een gewichtloze ruimte zou zijn. Een stem krijgt de overhand in het geluidsaanbod. Golvend op de tonen van alfamuziek zegt iemand:

' – de rode bol gaat langzaam dicht. Je ziet tien lichtgevende knoppen boven elkaar, je drukt op de bovenste knop en langzaam begint de bol te zweven, en je wordt lichter en lichter. Tien, negen, lichter en lichter, acht, lichter en lichter word je, zeven, zes, vijf,

lichter en lichter, heerlijk licht, vier, drie, twee, lichter en lichter, een, nul. Je bent terug. Welkom thuis.'

Iemand riep van heel ver:

'Otis?'

IJverig begon ik naar een vluchtweg te zoeken. Zigzaggend bereikte ik de oppervlakte van mijn droombel. Eindelijk was ook de nachtmerrie over én uit.

Het vrouwengezicht dat boven me hing, kon ik niet zo snel herkennen. Een waas vertroebelde mijn zicht.

'Gitte?'

'Otis, ben je wakker?'

Het pratende gezicht was te dichtbij en te wazig.

'Babette, ben jij het? Jani?'

Het hoofd werd scherper en er verscheen een flauwe glimlach rond de mond.

'Ben ik in de hemel?' vroeg ik.

'Ik ben het, Gitte.'

Het haar op haar hoofd was weer tot de normale lengte gegroeid en ik zou haar gemakkelijk voor een boodschapper van God hebben aangezien. Ze zag er fantastisch uit, maar dat kon zij van mij niet zeggen.

'Je bent net een engeltje,' zei ik.

'Zotteke, je ligt in het ziekenhuis.'

En waar waren Babette en Jani gebleven? Hadden ze slechts een rol gespeeld in mijn droom? Als Abel de rol van mijn stiefvader had gespeeld, was Jani misschien de personificatie van mijn halfzusje Jill. Jani's wraak was zoet. Jill kon in vrede rusten.

Gitte boog zich over mij, nam mijn hoofd met beide handen vast en tuitte haar mond om me een kus op het voorhoofd te geven. Hens. Het gebaar deed me terugdenken aan de kleine Jill en de grabbelende handen van mijn stiefvader, maar wat Gitte deed was zoveel reiner en schoner. Intens.

'Wat voor dag is het?' vroeg ik.

‘Dinsdag, achtentwintig mei.’

‘Hoe lang lig ik in het ziekenhuis?’

Ze dacht even na, maar ik wist het antwoord al. Ze zei:

‘Achtien dagen.’

Die achttien dagen hadden eerder als achttien uren aangevoeld. Eindelijk was ik uit het coma ontwaakt, maar was de oorlog ook voorbij? Had ik een oorlogsmisdaad begaan en moest ik terecht staan voor moord?

‘Wat is er gebeurd?’

‘Je hebt een hartaanval gehad.’

Wacht eens even. Achttien dagen geleden was het 10 mei én mijn drieëndertigste verjaardag. Starend naar het plafond verbaasde ik me over de echtheid van mijn voorbije nachtmerrie en de geleidelijke overgang naar de werkelijkheid.

Het idee dat ik echt was gestorven, wilde niet zomaar weggaan. Ik was niet doodgegaan, iemand anders was gewelddadig aan zijn einde gekomen. De belevenis had diep in mijn geheugen geblokkeerd gezeten, nu schoot ze me weer te binnen. Tweeëntwintig jaar geleden – ik was toen elf – had mijn stiefvader moeten boeten voor zijn handtastelijkheden tegenover mijn halfzusje. Ik had hem het hoofd ingeslagen met een heuse hakbijl.

Ik maakte aanstalten rechttop in het bed te gaan zitten, Gitte zou me wel tegenhouden als dat nog niet mocht. Maar er hing een vervelende draad aan mijn hoofd.

‘Ho, wacht even,’ zei Gitte terwijl ze de koptelefoon afdeed.

Ik volgde met mijn blik de draad naar de cd-speler op het nachtkastje.

‘Wat is dat?’

‘Ik hoopte dat de muziek je uit het coma zou halen.’

Ik fronste mijn wenkbrauwen en vroeg:

‘Mag ik het doosje eens zien?’

Gitte overhandigde het me.

Ik las op de voorkant:

‘Ad Vissers breinsessies, verruimt de geest, ontspant het lichaam.’

Op de achterkant stond:

‘Luister breinsessies niet in de auto of op andere plaatsen waar alertheid vereist is!’

‘Dit is verdorie ongelooflijk,’ riep ik, ‘zet die super zuivere droommachine nog eens aan alsjeblieft.’

Gitte drukte zonder morren op de trackknop en wachtte af.

Ik zette de koptelefoon op mijn hoofd, liet me achterover in mijn kussen vallen en zette mijn gehoorgangen breed open voor de komende breinsessie.

‘Daar gaan we, lig heerlijk ontspannen op je rug terwijl je ogen gesloten zijn. Terwijl je ogen gesloten zijn, kijk je omhoog achter je oogleden. Hou die blik vast. Laat de gedachtes komen, laat de gedachtes gaan. Zeg tegen iedere gedachte, straks heb ik tijd voor je, nu niet, en de gedachte verdwijnt. Terwijl je zo heerlijk ontspannen ligt haal je rustig adem met je buik. Laat de gedachtes komen, laat de gedachtes gaan, en merk dat de stiltes tussen de gedachtes langer en langer worden. De reis gaat beginnen. Goede reis.’

Er was één gedachte die niet snel wegging en dat was de vraag of het ‘gedachtes’ of ‘gedachten’ moest zijn. Maar ze waren allebei correct.

Epiloog

Ik had Anouk en Babette Ambroos uitgenodigd om samen naar Bokrijk te gaan. Gitte Warman was er natuurlijk ook bij. Ze was bijna drie maanden zwanger, maar dat was haar nog niet aan te zien. Toch maakte dat vollere gevoel haar met de dag vrolijker. Ze straalde, ook Babette leek zich te verheugen op een mooie nazomerse dag in het oudste dorp van België.

Alles draaide rond Anouk, want de kleine meid was jarig. Het hele dorp stond in het teken van lekker eten en ze mocht naar hartelust snoepen. Het hoogtepunt vierden we in het restaurant waar ik enkele dagen eerder een verjaardagstaart had besteld.

De kleine puppy die Anouk als cadeautje van ons had gekregen, lag op Gittes schoot. Toen de kelner eindelijk met de taart hoog in de lucht gestoken naar onze tafel kwam gelopen, begon Anouk van ongeduld op haar stoel te wippen. Een kunstige bakker had de taart versierd met een eetbaar landschap van boerderijtjes en diertjes in een wei. Bovenop brandden drie flikkerende kerststokjes.

We keken elkaar innig aan – Gitte, Babette en ik – en staarden vervolgens naar het blij gezichtje van Anouk. De kelner verwijderde de zwartgeblakerde stokjes, zette drie gewone kaarsjes in de plaats en stak ze met een lucifer aan. Toen Anouk de kaarsjes in één keer uitblies – enkele boompjes vielen daarbij om – klapten we in onze handen. De kleine Luna kefte blij en sprong van Gitte naar mij.

In Babettes blik ving ik een glimp van dank op. Ze had haar bijverdienste in het café Jongeheer Nelson eindelijk opgegeven en was via mijn ex-vrouw als secretaresse in een bankkantoor kunnen beginnen. Ze had nog geen nieuwe man gevonden, maar met mij als haar beste vriend leek ze tevreden te zijn, ook al moest ze me met een andere vrouw delen.

In mijn eigen toekomst zag ik mezelf als droomspecialist. Aan de patiënten die langzaam de weg naar mijn huis vonden, vertelde ik hoe ze in evenwicht met zichzelf konden komen. Ik leerde hen

hun dromen in werkelijkheid om te zetten. Mijn advies was steevast: droom groots.

Gitte lachte en hield daarbij haar beide handen op haar buikje geplakt terwijl ik me over haar heen boog. Ik dacht terug aan de zomerzonnnewende op 21 juni toen we naakt rond het meer van Bütgenbach hadden gelopen, als voorspel op wat onherroepelijk zou volgen.

‘Bedankt Gitte, je bent een schat,’ fluisterde ik haar in het oor.

Ze keek me aan alsof ze eindelijk begreep dat iemand haar zomaar graag kon zien.

Ineens knalde het, als een tekstballon in een stripverhaal, geluidloos. Brak er een nieuwe oorlog uit? Stukken vlees en druppels bloed pletsten in mijn gezicht en ik kon amper geloven wat ik zag. Gittes buik was opengereten en binnenin tuurde een diepzwart oog me aan. Daar had je de horror. Dood door haar eigen hand en door die van een ander.

Ik.